

**PROGRAMACIÓ DEL
DEPARTAMENT DE VALENCIÀ**

I. E.S. *LA GARRIGOSA*. Meliana.

CURS ESCOLAR 2008-2009

Professorat del Departament de Valencià durant el curs 2008-2009.

FREDERIC LLOPIS BAUSET (Cap de Departament)

XAVIER CARAZO CARRASCO (Coordinador ESO i Tutor 4t ESO B)

RAFAEL ÀNGEL CARBONELL (Tutor 4t ESO A)

MIQUEL ESTEVE FORÉS (Professor de 3r ESO PACG)

LEOCADI CLIMENT CICUÉNDEZ (Tutor 1r ESO A)

MARC JIMÉNEZ AGULLÓ (Professor compartit amb l'IES de la Pobla de Farnals)

SERGI TORRÓ (Professor d'Educació Compensatòria)

Grups que imparteix cada professor:

FREDERIC LLOPIS BAUSET (3r ESO A, 1r batx. A-B-C Llengua i imatge, 2n batx. A, 2n batx. B i 2n batx. C)

MIQUEL ESTEVE FORÉS (3r ESO B i 3r ESO C, Àmbit Sociolingüístic del PACG i 1r Batx. A)

XAVIER CARAZO CARRASCO (1r ESO B, 4t ESO B, 1r batx. B, 2n batx. A-B-C Literatura Catalana i Tutor de 4t ESO B)

RAFAEL ÀNGEL CARBONELL (2n ESO A, 4t ESO A, 4t ESO C, 3r ESO Orientació i Informació Professional, 1r batx. C, Tutor 4t ESO A)

LEOCADI CLIMENT CINCUÉNDEZ (1r ESO A, 1r ESO C, Taller de Valencià 1r ESO , 2n ESO B, 2n ESO C, Taller de Valencià 2n ESO, Tutor de 1r ESO A)

MARC JIMÉNEZ AGULLÓ (1r ESO D, 2n ESO D, Repàs de Pendants de 1r de batx.)

SERGI TORRÓ (Professor d'Educació Compensatòria)

1. Introducció

Durant el curs actual, els cursos d'Educació Secundària Obligatòria es regeixen pel següent marc legislatiu:

- LLEI ORGÀNICA 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4 de maig de 2006).
- REIAL DECRET 1631/2006, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims corresponents a l'educació secundària obligatòria (BOE núm. 5, de 5 de gener de 2007).
- DECRET 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana (DOCV núm. 5562, de 24 de juliol de 2007).
- ORDRE de 14 de desembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en Educació Secundària Obligatòria (DOCV núm. 5665, de 21 de desembre de 2007).

De manera específica, el Primer de Batxillerat es regeix per:

- DECRET 102/2008 d'11 de juliol, del Govern Valencià pel qual s'estableix el currículum del batxillerat en la Comunitat Valenciana. (DOCV núm. 5806, de 15 de juliol de 2008)

I el segon curs de Batxillerat es regeix pel

- Decret 50/2002, de 26 de març, del Govern Valencià.

Dins aquesta situació, el Departament es planteja durant el curs actual els següents objectius:

1. Revisar les programacions i els materials d'aula dels diferents nivells, i adequar-los als nostres alumnes.
2. Comprovar els materials curriculars del Departament que durant el present curs s'utilitzaran al batxillerat en substitució del llibre de text.
3. Continuar amb les assignatures optatives —adequant-ne els seus materials i propiciant-ne la tria per part dels alumnes dels cursos anteriors—: *Orientació i Iniciació Professional* —enguany en 3r d'ESO—, i la de Primer de Batxillerat, *Llengua i Imatge*
4. Elaborar materials per als *Tallers de València* en el primer cicle d'ESO.
5. Participar, el professorat del Departament, en els cursos de formació del professorat que es consideren oportuns per tal d'actualitzar els nostres coneixements i augmentar els nostres recursos i estratègies a fi d'afrontar la sempre canviant realitat que presenten els ensenyaments secundaris obligatoris (ESO) i de Batxillerat a les aules del nostre centre.
6. Preparar la programació i els materials necessaris per atendre la diversitat del nostre alumnat, tant dins l'aula com en les classes de reforç o en l'atenció del Professor d'educació compensatòria.
7. Preparar la programació i els materials necessaris per atendre la diversitat del nostre alumnat, especialment dels nous que s'incorporen tardanament a les nostres aules. En aquest sentit el Departament de València ha de tenir un paper important per introduir aquests alumnes a la nostra cultura i en el coneixement de la nostra llengua, com a mínim al mateix temps i nivell que el castellà.

8. Realitzar les activitats extraescolars adequades a l'edat del nostre alumnat a fi de completar la tasca educativa del Departament.

2. Materials curriculars.

En el present curs el Departament de Valencià utilitzarà com a material de treball a classe els següents llibres de text:

Per a Primer d'ESO: Martines, J (Coordinador) i al., *Diàlegs. 1r ESO. Valencià: Llengua i Literatura.* Ed Marfil.

Per a Taller de Llengua. Valencià Primer d'ESO: Martines, J (Coordinador) i al., *Diàlegs. 1r ESO. Valencià: Llengua i Literatura. Quadern d'acticitats.* Ed Marfil.

Per a Segon d'ESO: Martines, J (Coordinador) i al., *Diàlegs. 2n ESO. Valencià: Llengua i Literatura.* Ed Marfil.

Per a Taller de Llengua. Valencià Segon d'ESO: Martines, J (Coordinador) i al., *Diàlegs. 1r ESO. Valencià: Llengua i Literatura. Quadern d'acticitats.* Ed Marfil.

Per a Tercer d'ESO: Martines, J (Coordinador) i al., *Diàlegs. 3r ESO. Valencià: Llengua i Literatura.* Ed Marfil.

Per a Quart d'ESO: Martines, J (Coordinador) i al., *Diàlegs. 4t ESO. Valencià: Llengua i Literatura.* Ed Marfil.

Per a Primer de Batxillerat: Materials curriculars elaborats pels Departament i Ruiz, F., *Consultor Gramatical. Ortografia i morfosintaxi. Exercicis autocorrectius.* Ed. Tabarca.

Per a Segon de Batxillerat: Materials curriculars elaborats pels Departament i Ruiz, F., *Consultor Gramatical. Ortografia i morfosintaxi. Exercicis autocorrectius.* Ed. Tabarca.

Per a Primer de Batxillerat *Valencià. Llengua i imatge*, Fernández Pavia, Josep, *La Publicitat*, Ed. Castellnou.

Per a la resta de nivells –2n de batxillerat de *Literatura Catalana*, 3r d'ESO en l'optativa d'*Orientació i Iniciació Professional*–, els materials curriculars seran els elaborats pels membres del Departament bé durant aquest curs, o bé durant el cursos anteriors i que es van valorar positivament en finalitzar el curs anterior. Els materials esmentats seran repartits en la seua totalitat entre l'alumnat en començar el curs.

3. Reunió de Departament.

La reunió de Departament serà dimecres de 11,12 a 12,05. Es pretén amb la realització d'aquesta reunió la màxima coordinació entre tots els membres del Departament, tant en les tasques acadèmiques com en la realització d'activitats extraescolars.

Els exàmens a realitzar durant el curs, així com en la convocatòria de setembre, seran conjunts i amb un mateix model i criteri per a tots els cursos, de tal manera que tots els alumnes d'un mateix nivell siguen valorats amb semblants criteris i no es donen greuges comparatius.

4. Classes de Reforç

El Departament de Valencià en la reunió celebrada el 14 de juliol de 2008 va decidir, atesa l'experiència dels cursos anteriors, dedicar les hores de reforç i recolzament a desdoblar les classes de PIP del 1r cicle d'ESO, per diverses raons:

- A partir del curs 2007-2008, l'arribada d'un professor d'Educació Compensatòria —també adscrit al nostre Departament— ha facilitat l'atenció dels alumnes nous, de tal manera que les hores de reforç i recolzament del Dpt. de València s'han pogut adreçar a unes altres tasques, i no com ocorria anteriorment en què eren atesos en aquest horari.
- És al primer cicle on prioritàriament cal atendre de manera personalitzada els alumnes amb mancances educatives.
- Els alumnes de 2n d'ESO del PIP havien treballat en 1r d'ESO de manera desdoblada i en el seu moment es va considerar aquesta separació positiva ja que permetia una major atenció de tots els alumnes.
- Es considera que en el 2n cicle d'ESO, amb el PACG i el PDC, els alumnes amb necessitat d'una atenció personalitzada, ja siga per causes acadèmiques o per problemes conductuals, reben una resposta adequada.
- Els casos concrets de necessitats educatives especials també poden ser atesos de manera personal per la Professora de Pedagogia Terapèutica.

Una vegada presa la decisió de desdoblar els grups de Primer Cicle d'ESO i després de conèixer l'alumnat per part dels professors que havien d'impartir l'assignatura, es van acordar, en reunió conjunta amb el Departament d'Orientació, els criteris per dividir els grups:

1r d'ESO C

S'acorda desdoblar el grup-classe de 1r d'ESO C de 28 alumnes en dos grups equilibrats de 14 alumnes. S'analitza el perfil acadèmic de cadascun dels alumnes després d'unes proves inicials i s'atén a la seua actitud des de començament de curs, i durant l'any anterior en el cas dels repetidors. Es divideix el grup de manera que els dos grups queden igualats tant pel que fa a alumnes amb un bon aprofitament escolar, com aquells que necessiten d'una major atenció ja siga per qüestions acadèmiques com per aspectes conductuals. Es para una especial atenció a la distribució dels alumnes repetidors.

El grup 1r C l'imparteix el professor Leocadi Climent i 1r D, Marc Jiménez. El segon grup no té una aula fixa i ocupa diferents aules de manera itinerant.

2n d'ESO C

Ens trobem amb una limitació d'espai a priori, ja que per a impartir el segon grup només es compta amb el departament de València, on poden cabre com a molt 10 alumnes. Després d'estudiar diferents possibilitats es pren la decisió de desdoblar el grup-aula de 2n C de 17 alumnes, en dos grups desequilibrats pel que fa al nombre d'alumnes. El grup de 2n D, el més reduït, estarà format per 7 alumnes, els 6 que són repetidors i un alumne arribat al sistema educatiu valencià el curs anterior, que podrà rebre una major atenció per part del professor en aquest grup. D'aquesta manera es pretén que aquests alumnes puguen treballar a un ritme que els permeta reforçar els continguts de curs anterior per aprovar i avançar en els de 2n d'ESO.

El grup de 17 alumnes l'impartirà Leocadi Climent i el reduït, Marc Jiménez.

Taller de València

En el present curs, els alumnes amb mancances en les assignatures instrumentals podran ser atesos, en el primer cicle d'ESO, en una optativa, en el nostre cas el *Taller de València*. Pel que fa a primer d'ESO, s'ha decidit que convé atendre, en aquesta assignatura optativa, els alumnes que no reben atenció per part de la professora de Pedagogia Terapèutica, i necessiten un reforç en els continguts de *València. Llengua i literatura* per assolir els objectius del curs.

Per altra banda, pel que fa al *Taller de València* de 2n d'ESO, hi assistiran els alumnes que no tenen superada l'assignatura de 1r d'ESO.

Atenció alumnes nous per part del Professor d'Educació Compensatòria.

El Departament de Valencià ha proposat que siguen atesos per aquest professor un seguit d'alumnes de 2n cicle i batxillerat que s'han incorporat recentment al sistema educatiu valencià. Aquests alumnes assistiran a classe amb aquest professor una sessió a la setmana:

4t d'ESO: un alumne sud-americà que s'ha incorporat en el curs actual al nostre centre i al nostre sistema educatiu, i que desconeix totalment la nostra llengua. Aquest anys ha sol·licitat l'exempció de l'assignatura.

1r de batxillerat: una alumna que ha estudiat a un col·legi privat valencià, però on no s'impartia l'assignatura de Valencià i que ha sol·licitat l'exempció; una alumna brasilera que s'ha incorporat en el curs actual al nostre centre i al nostre sistema educatiu, i que desconeix totalment la nostra llengua; i un alumne que ja du alguns anys al nostre sistema educatiu, i que per tant ja no pot sol·licitar l'exempció, però necessita millorar la seua competència lingüística per a la prova de selectivitat.

2n de batxillerat: una alumna que ja du alguns anys al nostre sistema educatiu, que en el seu moment va ser exempta, però que necessita una atenció personalitzada per millorar els seus coneixements.

6. Recuperació d'assignatures pendents de cursos anteriors

Les noves directrius sobre els criteris de promoció han creat la figura de les assignatures pendents també a l'ESO, amb la qual cosa es creu que els alumnes hauran de tenir la possibilitat de recuperar-les en algun moment. Per això durant el curs 2008-2009 els *alumnes d'ESO amb el Valencià del curs anterior suspens* hauran de realitzar un seguit d'activitats tutoritzades pel professors del curs actual per tal de superar l'assignatura suspensa. El Departament ha pres la decisió que aquests alumnes realitzaran els quaderns d'exercicis de l'Editorial Castellnou del seu nivell dels autors Montserrat Ferrer i Joaquim López. Hauran de presentar en els períodes que pautarà el Departament els exercicis del llibre en la corresponent llibreta o fulls en blanc; en cas que siga necessari es realitzarà un examen escrit per parcials o final. No obstant això, l'avaluació principal de l'alumne serà la seua evolució diària a la classe del curs actual. El professor corresponent emetrà la qualificació a començament del mes de maig.

Durant el mes d'octubre, els alumnes i les seues famílies seran informats per escrit de les activitats a realitzar durant el curs amb els següent document, que haurà de ser retornat amb la signatura dels pares com a prova d'haver-ne estat informats. Ací es pauta la realització de les activitats amb les dates de presentació d'exercicis per a cada nivell.

6.1. Pendents de Primer d'ESO

L'alumne del grup té suspesa l'àrea de Valencià de ESO. Segons la legislació vigent, l'alumne ha de superar l'assignatura del curs anterior per poder aprovar la del curs actual. El Departament de Valencià, per tal de facilitar la superació d'aquesta assignatura del curs anterior, ha decidit que els alumnes en tal situació duguen un pla de treball, supervisat pel professor de Valencià de l'aula i de manera paral·lela a les activitats realitzades a classe, consistent en la realització d'un quadern d'exercicis:

Ferrer, M. i López, X., *Reforç de llengua*. 1r d'ESO. Ed. Castellnou

El treball de l'alumne haurà de presentar-se al seu professor amb la següent periodicitat:

- ✚ Abans del 18 de desembre: Unitats 1 a 8
- ✚ Abans del 26 de febrer: Unitats 9 a 16
- ✚ Abans del 30 d'abril: Unitats 17 a 22

A començament del mes de maig el professor decidirà si l'alumne ha superat, o no, l'àrea de Valencià del curs anterior tot tenint present els següents aspectes:

- ✚ La realització dels quaderns d'exercicis indicats.
- ✚ L'avaluació de l'alumne en l'assignatura de Valencià en el curs actual.
- ✚ La realització, si cal, d'una prova sobre els apartats d'ortografia i gramàtica treballats en els quaderns d'exercicis.

6.2. Pendants de Segon d'ESO

L'alumne del grup té suspesa l'àrea de Valencià de ESO. Segons la legislació vigent, l'alumne ha de superar l'assignatura del curs anterior per poder aprovar la del curs actual. El Departament de Valencià, per tal de facilitar la superació d'aquesta assignatura del curs anterior, ha decidit que els alumnes en tal situació duguen un pla de treball, supervisat pel professor de Valencià de l'aula i de manera paral·lela a les activitats realitzades a classe, consistent en la realització d'un quadern d'exercicis:

Ferrer, M. i López, X., *Reforç de llengua*. 2n d'ESO. Ed. Castellnou

El treball de l'alumne haurà de presentar-se al seu professor amb la següent periodicitat:

- ✚ Abans del 18 de desembre: Unitats 1 a 5
- ✚ Abans del 26 de febrer: Unitats 6 a 10
- ✚ Abans del 30 d'abril: Unitats 11 a 14

A començament del mes de maig el professor decidirà si l'alumne ha superat, o no, l'àrea de Valencià del curs anterior tot tenint present els següents aspectes:

- ✚ La realització dels quaderns d'exercicis indicats.
- ✚ L'avaluació de l'alumne en l'assignatura de Valencià en el curs actual.
- ✚ La realització, si cal, d'una prova sobre els apartats d'ortografia i gramàtica treballats en els quaderns d'exercicis.

6.3. Pendants de Tercer d'ESO

L'alumne del grup té suspesa l'àrea de Valencià de ESO. Segons la legislació vigent, l'alumne ha de superar l'assignatura del curs anterior per poder aprovar la del curs actual. El Departament de Valencià, per tal de facilitar la superació d'aquesta assignatura del curs anterior, ha decidit que els alumnes en tal situació duguen un pla de treball, supervisat pel professor de Valencià de l'aula i de manera paral·lela a les activitats realitzades a classe, consistent en la realització d'un quadern d'exercicis:

Ferrer, M. i López, X., *Reforç de llengua*. 3r d'ESO. Ed. Castellnou

El treball de l'alumne haurà de presentar-se al seu professor amb la següent periodicitat:

- ✚ Abans del 18 de desembre: Unitats 1 a 9
- ✚ Abans del 26 de febrer: Unitats 10 a 18
- ✚ Abans del 30 d'abril: Unitats 19 a 25

A començament del mes de maig el professor decidirà si l'alumne ha superat, o no, l'àrea de Valencià del curs anterior tot tenint present els següents aspectes:

- ✚ La realització dels quaderns d'exercicis indicats.

- ✚ L'avaluació de l'alumne en l'assignatura de Valencià en el curs actual.
- ✚ La realització, si cal, d'una prova sobre els apartats d'ortografia i gramàtica treballats en els quaderns d'exercicis.

6.4. Pendants de batxillerat

Alumnes amb Valencià de Primer de batxillerat suspens: durant el curs actual s'impartiran classes de repàs per a recuperar l'assignatura de Valencià, per a aquells alumnes que es troben en 2n de batxillerat i tenen suspesa la matèria de Primer. La classe de repàs se celebrarà dimecres a les 14'05 h. i serà impartida pel professor del departament Marc Jiménez Agulló. Hi ha un total de 11 alumnes en aquesta situació.

Valencià: llengua i literatura

Projecte Curricular

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

1. La Programació de l'àrea de Valencià per a l'etapa de l'ESO.

La programació didàctica que es presenta va adreçada a alumnes dels quatre cursos d'ESO. Després de cursar l'educació primària, els alumnes disposen d'un major grau de desenvolupament perceptiu, d'un aparell conceptual bàsic i d'una experiència en la descripció i anàlisi dels fets lingüístics, que els permet ja el tractament explicatiu de fenòmens més complexos, per tal de ser capaços posteriorment de comprendre i crear textos orals i escrits d'una major dificultat.

2. Contextualització. Ús i Vitalitat del Valencià a l'Horta Nord i a l'Institut.

El centre d'aplicació d'aquesta programació és l'Institut *La Garrigosa* de Meliana, a l'Horta Nord. Aquest centre acull, fonamentalment, adolescents de les localitats de Meliana, encara que també en replega alguns de Foios, Vinalesa, Albalat dels Sorells i Almàssera, totes elles majoritàriament valencianoparlants.

Totes aquestes localitats, on no fa molts anys l'agricultura era l'activitat principal, han esdevingut centres industrials o de serveis, i virtuals barris residencials de la ciutat de València. Les famílies gaudeixen d'un bon nivell socioeconòmic, dins la seua heterogeneïtat, la qual cosa els permet proporcionar als estudiants en general els mitjans necessaris per a l'estudi.

L'Institut, construït el 1992, està previst per a 16 unitats i 640 alumnes, però en el curs actual, i anteriors, compta amb 18 grups (+ PDC i PACG + desdoblament de 1r C i 2n C) i amb més de 400 alumnes, la qual cosa condiona el normal desenvolupament de les activitats escolars. El centre disposa d'una còmoda i àmplia biblioteca, servei de reprografia i dotacions audiovisuals (ràdiocassettes i televisors). El professorat de Valencià gaudeix d'un departament on reunir-se i consultar els propis materials. El Departament de Valencià és, també, utilitzat com a aula per a impartir classes de valencià per a alumnes nous.

Els alumnes de *La Garrigosa* mantenen un alt grau de coneixement i ús del valencià. Això no obstant hi existeixen bosses de castellanització, en uns casos provinents de famílies immigrants i en altres castellanitzades en les darreres generacions. Sens dubte la primera situació és la més conflictiva, ja que aquests alumnes no tenen contacte amb la utilització real de la llengua en la família i en algunes ocasions ni tan sols en el seu grup d'amics. En el segon cas els alumnes sí que tenen contacte amb la llengua en la seua pròpia família i en posseeixen un alt grau de coneixement, i si no la usen simplement és perquè la situació sociolingüística no ho exigeix.

El nostre alumnat, d'acord amb el context social de *conflicte lingüístic*, es regeix per unes normes d'ús desequilibrades: manté el valencià als àmbits d'ús privats interpersonals, però utilitza el castellà als usos públics formals. Per això, a l'aula han d'assolir un paper important els continguts actitudinals per eliminar els estereotips i prejudicis socials envers la utilització del valencià en els àmbits formals. L'aula ha de demostrar-hi la possibilitat real d'usar textos contextualitzats i atractius.

Així mateix, tot i que se'ls ha de familiaritzar amb l'estàndard com a finalitat de l'ensenyament, s'hi haurà de partir de la varietat diastràtica i geogràfica del nostre alumnat. A tal fi, partint d'aquesta situació se'ls haurà de conscienciar que *no tot ho diuen malament*, encara que sí que cal alguna correcció i sobretot adequació, des de la seua varietat. El valencià de l'Horta Nord aporta a les nostres aules motius recurrents de correcció, com ara els trets d'apitxament, però també ens proporciona una gran riquesa gramatical, lèxica i fraseològica, fruit de la seua vitalitat.

A favor de la tasca que ens encomana l'actual sistema educatiu com a motors dels processos de normalització lingüística al centre, al nostre institut l'índex d'utilització de la llengua en la relació interpersonal, tant de l'alumnat, com del professorat, és força elevat. Al mateix temps la utilització del valencià escrit en documentació, cartells, taulers d'anuncis, butlletins de notes, comunicats, etc. és alta. Pel que fa a la llengua vehicular d'ensenyament, el valencià va augmentant i de fet dels 18 grups, 12 ho són de PEV, tot i que en el curs actual seguint la tònica dels darrers anys els grups de PEV cada vegada compten amb més professors que imparteixen la seua matèria en castellà.

La programació, per tant, haurà de partir d'un nivell elevat de coneixement del valencià oral, però amb fortes dificultats en l'escrit. Per això en el primer cicle de l'ESO, treballaran bàsicament allò que els alumnes ja tenen, la llengua oral, i posteriorment en tercer i quart es reforçarà l'escrit, i sobretot els usos més útils per al seu desenvolupament personal. D'altra banda, s'hi haurà de tenir en compte la forta implantació del castellà, tant en la formació escolar com en les relacions socials dels nostres alumnes.

3. Plantejament didàctic

En la didàctica de l'ensenyament del valencià partim de la idea que aprendre llengua és, sobretot, aprendre a fer-la servir.

La llengua, a més a més de ser un símbol d'identitat col·lectiva, és fonamentalment un instrument de comunicació, és un mitjà per a aconseguir coses que ens interessen: ens serveix per a aproximar-nos al món, per a fer-nos-hi un lloc, per a definir-nos com a persones i per a relacionar-nos amb els altres. En l'àmbit de la classe de valencià, hem de buscar la forma de vincular els interessos docents amb els interessos de l'alumnat. Per això és important trobar la connexió amb el món de l'adolescent, plantejar activitats amb rendibilitat lingüística i comunicativa que també interessen l'alumnat. La nostra funció és fer-ne un aprofitament didàctic que es tradueix en un augment de la competència comunicativa prevista en cada nivell.

Considerem que aquest plantejament inicial és vàlid per a l'aprenentatge de qualsevol llengua, o almenys per a l'aprenentatge de llengües que formen part del currículum escolar del nostre alumnat. Aquest plantejament és encara més vàlid si es tracta de l'aprenentatge, com és el nostre cas, d'una llengua que dins un context de conflicte lingüístic (i per tant de minorització en els seus àmbits d'ús) tendeix cap a la substitució lingüística. Els nostres alumnes aprendran llengua en la mesura que allò que fan amb la llengua, allò que reben amb la llengua, allò que aprenen amb la llengua els siga útil, interessant, atractiu, divertit i formatiu.

Sovint oblidem que ensenyar valencià a casa nostra és una cosa ben diferent d'ensenyar llatí, espanyol o anglès. No ens podem permetre el luxe de convertir les nostres classes en una mena de sessions de dissecció gramatical, ni encara textual, on la llengua siga un cos que cal analitzar i esquarterar. No podem esmerçar aqueixos escassos cinquanta minuts a fer exercicis que poc tenen a veure amb l'ús efectiu, amb l'intercanvi d'informació: amb la comunicació. L'anàlisi de les oracions o dels textos ens servirà de ben poc si no és un instrument per a arribar a ser bons comunicadors: a comprendre, a parlar, a llegir i a escriure més bé i amb més eficàcia. Aïllar les parts de la frase, distingir la mena de text que ens han posat al davant o trobar els connectors d'un fragment són mers exercicis d'ensinistrament si no ens aprofiten per a augmentar la nostra competència comunicativa. Potser no és cap bajanada recordar que una metodologia per a l'ensenyament de la llengua serà bona si serveix precisament per a això: per a ensenyar aqueixa llengua, per a ensenyar a utilitzar-la. No podem supeditar aqueix objectiu al seguiment d'una metodologia més o menys nova; tampoc ens sembla encertat oblidar l'interès que puguen tenir les nostres propostes de treball en favor de l'aplicació d'un enfocament més o menys suggestiu.

D'una altra banda, hi ha qui ha convertit la classe en una reproducció de situacions de parla on els missatges que els alumnes reben o aprenen a donar no tenen gaire a veure amb la seua realitat més immediata d'adolescents. La llengua és un mitjà per a aconseguir coses que ens interessen: ens serveix per a aproximar-nos al món, per a fer-nos-hi un lloc, per a definir-nos com a persones i per a relacionar-nos amb els altres. Segons això, un adult quan s'esforça a aprendre un idioma sol fer-ho perquè pensa que, potser, l'ha de necessitar en la faena o perquè vol viatjar o, per ventura, simplement perquè és moda. Redactar una carta comercial, demanar una habitació o dur avant una conversa de negocis amb l'idioma en qüestió són necessitats que haurà de satisfer. En aquest cas, aqueixes necessitats concretes es converteixen en la font de motivació a què convindrà recórrer a classe.

Semblantment, nosaltres ens hem de demanar: què interessa als nostres alumnes?, quines aficions tenen?, quins temes els agraden? És ací on tenim els mitjans de motivació més efectius per a les nostres classes: parlar sobre allò que els interessa i escriure sobre temes que els criden l'atenció; en definitiva, es tracta de convertir la llengua en instrument per a rebre i per a donar informació entre usuaris amb una edat i amb uns interessos específics.

Encara hi ha un altre condicionant ben important de la nostra tasca: el medi sociolingüístic. És ben sabut que ací podem fer vida normal parlant només castellà. El carrer no crea la necessitat comunicativa que hauria de moure a l'aprenentatge de la nostra llengua. Mentre que això no canviarà, ens veurem en la necessitat de recrear, per a l'aula i en valencià, els materials, les situacions i els temes que puguen engrescar els aprenents. Haurem de recercar els mitjans per a presentar contextos reals o, si més no, versemblants i, per damunt de tot, engrescadors. Hem d'aconseguir que escoltar, parlar, llegir i escriure no siguen un simple exercici escolar, sinó mitjans per a bescanviar informació de debò.

La presència del valencià en els centres escolars no arriba ni de bon tros a ser equiparable a la que hi té el castellà; i això malgrat la legislació vigent. Siga quina siga la llengua de casa, el nostre alumnat té, doncs, poques oportunitats de desplegar les seues habilitats comunicatives en valencià dins el sistema educatiu actual.

Part dels nostres alumnes, com bona cosa de ciutadans d'aquest país, estan condicionats per normes d'ús lingüístic de tipus restrictiu: parlen valencià només amb els coneguts; canvien de llengua en trobar-se present un castellanoparlant; tant valencianoparlants com castellanoparlants poden adoptar actituds intolerants amb l'ús de la llengua en determinats contextos, poden mostrar rebuig davant dialectes o davant nivells de parla concrets... L'ensenyament és un àmbit (no l'únic ni el més decisiu) amb un paper important en la modificació d'aqueixos hàbits lingüístics. Com és ben sabut, l'instrument més eficaç de què disposa el sistema educatiu és la generalització de l'ús vehicular de la llengua. Nosaltres, dins la classe de valencià, també tenim possibilitats d'actuació i, és clar, responsabilitat dins la nostra parcel·la.

En primer lloc, el mateix plantejament, que acabem d'exposar des d'una perspectiva de millora de la capacitat comunicativa, té una conseqüència sociolingüística clara. Quan convertim la llengua en mitjà de comunicació dins l'aula incidim directament sobre les actituds i sobre els hàbits lingüístics dels usuaris: permetem que, si més no en aqueix context, els alumnes valencianoparlants s'expressen en la seua llengua davant el grup, que s'adrecen en valencià als alumnes novalencianoparlants o que aquests perden pors i inhibicions. Els aprenents llegiran i rebran en valencià informacions que habitualment els arriben en espanyol; així introduïm la llengua en àmbits en els quals no és corrent i fem possible que determinats temes siguen també en valencià.

És molt important en aquest cas que les propostes de treball permeten una interacció oberta i dinàmica dins la classe. D'acord amb les nostres possibilitats, les quatre habilitats bàsiques (escoltar, parlar, llegir i escriure) s'hi han de succeir de manera fluïda i interdependent. Hem de plantejar activitats de treball individualitzat, activitats per a petit grup i activitats per a gran grup. Hem de fer servir materials reals (o versemblants) escrits i orals en registres i en varietats dialectals diversos.

En segon lloc, convé que introduïm de manera progressiva la reflexió sobre l'ús mateix de la llengua. És fonamental presentar realitats que sovint passen desapercebudes al parlant mitjà com ara la variació lingüística i el prejudici o el canvi lingüístics. Això s'ha de dur a terme implicant l'alumne, fent que s'adone del seu propi comportament lingüístic, que s'escolte, que s'observe.

Encara hem de comptar amb els factors que afecten d'una manera més àmplia el desplegament intel·lectual i social de l'aprenent. La llengua i la classe de llengua són un bon marc per a ensenyar a analitzar la realitat i per a millorar els comportaments, les actituds i les opinions dels nostres alumnes, en definitiva, aprenents i usuaris de la llengua i ciutadans. No és gens difícil de trobar el vincle entre el plantejament didàctic i sociolingüístic que hem descrit i la consecució d'aquesta mena d'objectius. El treball amb els textos és una bona eina per a despertar l'esperit crític dels alumnes davant la societat, per a afavorir les actituds de respecte i d'acceptació del diferent o per a analitzar els prejudicis.

Arreu de cada unitat dels quatre cursos de *Diàlegs* i sota el rètol Recerca i expressió proposem activitats que pretenen implicar l'alumnat en tasques individuals o de grup basades en l'aplicació i en la síntesi dels aspectes treballats en cada ocasió. Són activitats properes al concepte de projecte en què s'integren habilitats lingüístiques i cognitives diverses. Solen demanar la realització de petites recerques fora de l'aula i la plasmació dels resultats en informes, exposicions orals davant la classe, elaboració de

material gràfic, etc. Us recomanem que les dugueu a terme, en funció de les vostres necessitats i dels vostres condicionaments,

Per tot açò considerem que l'opció més ajustada des d'una perspectiva lingüística, pedagògica i sociolingüística és la inspirada per l'enfocament comunicatiu, enriquit amb les aportacions de fonts diverses (l'estructuralisme, la gramàtica del text, etc.).

4. Descripció dels apartats del material curricular

4.1 Contacte

Les activitats que proposem en aquest apartat pretenen fonamentalment copsar l'atenció dels nostres alumnes ja des d'un bon començament. Alhora s'hi fa una primera aproximació al treball dels objectius programats. Ens sembla essencial, en començar qualsevol activitat, posar els mitjans perquè els alumnes s'hi senten implicats o, almenys, encuriósits. Per això hem ideat aquest primer bloc com una proposta per a crear expectativa. Aquest mateix plantejament fa que, al llarg del llibre, les primeres activitats de cada bloc resulten les més motivadores.

D'una altra banda, la pedagogia més avançada ha fet veure la necessitat de partir dels coneixements previs de l'aprenent. Integrem les novetats a partir de la informació prèvia que en podem tenir. És, doncs, molt important plantejar activitats que impliquen l'actualització del bagatge que els nostres alumnes, sens dubte, tenen dels temes que els proposem. És una bona estratègia per a afavorir l'assimilació de la informació nova i per a augmentar la implicació (intel·lectual i afectiva) de l'aprenent amb l'objecte d'estudi. Tot açò pretén incidir sobre l'aprenentatge significatiu.

4.2 Comunicació i textos

Aquest segon apartat és el nucli de cada unitat. És el que correspon, bàsicament, al bloc 1 de continguts del decret curricular de secundària obligatòria: Comunicació. Presenta situacions adequades per a treballar les habilitats comunicatives. Plantejem en aquest bloc contextos que tracten de ser alhora versemblants i atractius, significatius.

En seleccionar els textos que treballarem en cada un dels quatre llibres de *Diàlegs*, tant en aquest bloc com en la resta del llibre, hem tingut en compte els tres criteris següents:

- a) Que es tractés de textos capaços de despertar l'interés dels aprenents. Per això hem recorregut a temes com ara: els esports, les catàstrofes naturals, les històries de por, els nostres espais naturals, la música popular, les noves tecnologies, el lleure, les receptes de cuina, el cinema, la solidaritat, ser jove, la publicitat, els fòrums i els espais de debat, entre altres.
- b) Presentar tota classe de textos segons una tipologia que permetés un rendiment didàctic i lingüístic satisfactori. En tot el llibre trobareu textos conversacionals, descriptius, narratius, instructius, predictius, expositius, argumentatius i retòrics. Per bé que cada tema se centra fonamentalment en un tipus de text en concret, hem procurat que en cada unitat n'hi haja de menes diferents. La coherència en el plantejament de les activitats i la mateixa actuació comunicativa real així ens ho han aconsellat. A més, l'anàlisi textual s'ha posat sempre al servei del treball de les habilitats comunicatives.

D'acord amb el plantejament sociolingüístic que hem exposat adés, hem tractat de proposar textos variats també pel que fa a l'adscripció dialectal i al nivell de llenguatge. Cal presentar textos on aqueixa diversitat es fa palesa de manera directa, natural i contextualitzada. Afavorir la incorporació de geosinònims simplement com a sinònims ens ajudarà a enriquir la competència lèxica de l'alumne. Això dins el procés d'adquisició de la modalitat estàndard i sense que en cap moment hi haja rebuig del propi parlar.

Així mateix hem procurat incidir sobre la diversitat pel que fa al nivell de llenguatge. Un bon usuari de la llengua és aquell que, entre altres coses, és capaç d'adaptar el seu discurs a cada

circumstància comunicativa. Es tracta més d'una qüestió d'adequació que no de correcció en termes tradicionals.

- c) Les activitats que proposem al voltant dels textos permeten la integració de les quatre habilitats, sense deixar de banda l'expressió oral.

En la majoria de les unitats l'expressió oral té reservat un espai propi i coordinat amb el desplegament de la comprensió i de l'expressió escrita: donar l'opinió pròpia sobre un tema; explicar les conclusions a què ha arribat el grup de treball; explicar verbalment la biografia d'un personatge famós donat; justificar els avantatges de fer un viatge determinat i no un altre; preparar una conferència; participar en una taula redona... En general cal assegurar-nos que quan proposem activitats d'expressió oral hi haja intercanvi real de comunicació.

4.3. Literatura

Cada curs tracta uns continguts de literatura determinats. En primer i segon curs convidem l'aprenent a fer un viatge per la literatura com a art de la paraula. Pretenem acostar-lo al text literari com a manifestació de la capacitat creativa de l'ésser humà, com a mitjà per a l'expressió de sentiments, pensaments i bellesa. Hi faran un recorregut pels diversos tipus de textos literaris i provaran a fer d'escriptors i d'escriptores. No perdem de vista que l'objectiu final és aconseguir bons lectors: lectors que siguin capaços de gaudir dels textos. En segon curs ens centrem en l'anàlisi detingut dels gèneres literaris.

La història de la literatura en tercer curs és una selecció representativa d'autors i de textos de la nostra literatura medieval i moderna, que s'ha fet tenint en compte el tipus de receptor: un adolescent del s. XXI que desconeix la literatura i el context històric d'aquest. Tots els textos han estat adaptats a les característiques de la llengua actual a fi de facilitar-ne la comprensió i d'acostar la literatura antiga a un públic que s'inicia en aquesta disciplina.

En quart curs, la història de la literatura és una selecció representativa d'autors i de textos de la nostra literatura des del segle XVIII fins a l'època contemporània, que s'ha fet tenint en compte el tipus de receptor: un adolescent del s. XXI que desconeix la història de la literatura i la contextualització històrica d'aquesta.

Els continguts literaris apareixen sempre vinculats a la producció literària, ja que l'objectiu fonamental és conèixer aquesta i no sols les característiques teòriques que defineixen autors i obres. És fonamental per a nosaltres que totes i cadascuna de les manifestacions literàries estudiades apareguen situades en el temps i en l'espai. Aquesta contextualització permet als alumnes atansar-se de forma concreta i pràctica als textos i als autors. Les il·lustracions, els mapes, els esquemes són aïnes valuoses que ens faciliten l'assoliment d'aquest objectiu.

Concebem la literatura com una manifestació comunicativa més, que ens permet, com qualsevol altre tipus de text, treballar les habilitats bàsiques de comprendre, parlar, llegir i escriure i, desplegar-les també dins l'àmbit acadèmic: analitzar, sintetitzar, valorar, exposar, investigar, etc. Amb aquesta concepció unitària, hem confeccionat cada unitat amb una estreta imbricació temàtica entre els apartats de Comunicació i textos i Literatura. Aquesta imbricació respon a la voluntat esmentada d'actualitzar els continguts literaris i acostar-los a la realitat dels alumnes de hui en dia.

4.4 Tècniques literàries

Directament vinculat amb l'apartat anterior tractem les tècniques literàries en tercer i quart curs. Entenem per tècniques literàries el conjunt d'estratègies d'anàlisi i de composició que tenen com a objectiu facilitar la comprensió dels textos literaris. El discurs literari té unes característiques especials que fa que es diferencie de la resta de discursos. Cal que l'alumnat de secundària sàpia com es pot acostar a unes produccions artístiques que diuen molt més que els mots que apareixen en un poema o en una escena teatral. Hem de dotar l'alumnat dels instruments més adequats que l'ajude a descodificar, és a dir, a "descobrir tots els secrets" d'una obra determinada. Per això treballem ací tècniques literàries com ara els

gèneres literaris, l'espai, el temps i els fets en la narració, l'assaig, els versos, el ritme i la rima, la metàfora i la comparació, les veus de la narració, la representació teatral o els subgèneres de l'assaig.

4.5 Som iguals: som diferents i Les persones i les llengües

Als apartats Som iguals: som diferents i Les persones i les llengües tractem els continguts que corresponen al bloc 2 del decret curricular de secundària obligatòria, Llengua i societat. Dins la línia de materials de *Diàlegs*, el treball, explícit i implícit, de la sociolingüística ocupa un espai molt important. Per això comencem centrant-nos precisament en una de les qüestions que, a parer nostre, fonamenten i donen sentit a la necessitat de treballar les actituds sociolingüístiques dins l'àmbit acadèmic: l'observació, l'acceptació i el respecte de la diversitat cultural, en el sentit més ampli del terme. No és cap novetat afirmar que la llengua actua com a mitjà cohesionador i singularitzador de les persones com a individus i com a col·lectivitats.

En primer curs l'apartat es denomina Som iguals: som diferents. És l'espai que pretén de posar les bases per al treball de la sociolingüística (actituds i conceptes) més sistemàtic i més aprofundit que es durà a terme en els tres cursos següents de l'ESO. Ací hem parat l'atenció sobre la necessitat de despertar la consciència i el respecte de la diversitat cultural. Alhora hem aprofitat per presentar algun dels elements més evidents i palpables que poden caracteritzar els valencians. Són trets que un adolescent pot observar i valorar: cuina, festes, tradicions, jocs populars, cultura popular, llengua, refranys, etc.

Aquest apartat té molt present la nova diversitat que amera les aules a l'hora d'ara: els aprenents arribats a casa nostra des de països sovint llunyans i poc coneguts. Sovint aprofitem, en les activitats que proposem, la informació que pot furnir de primera mà aqueix alumnat. Amb això incidim també sobre la integració a l'aula.

En segon curs tractem aspectes que fan referència a la comunicació i a la variació lingüística. En tercer curs treballem aspectes relacionats amb l'ús lingüístic, com ara el llenguatge humà, les llengües en contacte, la variació funcional, els prejudicis lingüístics, la substitució lingüística, una passejada per la història de la llengua i els préstecs i els barbarismes lèxics com a productes de la interferència lingüística. En quart curs estudiem aspectes que fan referència a la diversitat lingüística, a la història de la llengua, a la planificació lingüística i al concepte de varietat estàndard.

4.6 Taller d'expressió oral

Tot i que el desenvolupament de l'habilitat d'expressió oral és un dels objectius fonamentals que amera tota la proposta de *Diàlegs*, des de primer fins a quart de l'ESO, hem trobat que calia dedicar-hi un espai específic en segon curs. Pretenem, a més, que l'alumnat i també els docents prenguen consciència que també es pot aprendre i ensenyar a parlar en públic.

El projecte de *Diàlegs* parteix d'aqueixa anàlisi; per això, les unitats plantegen activitats en què fins i tot els textos escrits actuen com a punts de partida per a l'expressió oral. A més, hem trobat que convenia, en el segon curs, obrir un espai per a un tractament pausat i reflexiu d'aquesta habilitat. En el Taller d'expressió oral fem propostes que proven de parar esment sobre els diversos elements que condicionen el fet de parlar en públic.

Al final del llibre de l'aprenent hi ha un instrument de treball molt important que permetrà fer un seguiment ordenat de les activitats d'aquest taller: la graella d'observació de l'expressió oral.

4.7 Coneguem la llengua

És l'apartat reservat al treball del component més estrictament gramatical. Correspon al bloc 3 del decret curricular de secundària obligatòria, Coneixement de la llengua. És un espai dedicat a la reflexió sobre aspectes lexicosemàntics, morfosintàctics, fonètics i ortogràfics. Hem fet una seqüenciació dels continguts gramaticals que ens permet estudiar, analitzar i portar a la pràctica regles, normes i usos

lingüístics, tot tenint en compte la varietat d'estratègies didàctiques, la diversitat d'activitats i l'amplitud de possibilitats que requereix cada cas concret.

La metodologia del treball gramatical ens demana que tractem els continguts en un doble vessant: pretenem que l'alumnat faça servir un aspecte gramatical determinat i que ho aconseguisca perquè prèviament o alhora és capaç d'interioritzar-lo, d'assimilar-lo, d'entendre'l i, per tant, d'incorporar-lo a la seua memòria a llarg termini (MLT). Només així podrem comptar realment amb individus competents, és a dir, amb persones que siguen capaces d'activar els recursos (el corpus gramatical d'una llengua) adquirits d'una forma conscient, reflexiva i experimentada. Per això, en el treball de la gramàtica, tot i tenir un pes important els continguts conceptuals, hi hem fet una insistència especial en la sistematització en l'ús dels diferents elements lingüístics. És a dir, ens hi hem fixat especialment en els procediments. Ara bé, estem convençuts que els procediments sols no fan que l'alumne siga un bon usuari de la llengua. Això ens ha portat a fer un plantejament de les activitats que combinés la informació teòrica sobre un concepte lèxic, d'un tipus d'oració o respecte a uns sons determinats i la seua correspondència gràfica amb uns enunciats clars i d'instrucció directa per a l'aplicació pràctica del contingut.

Un comentari especial mereixen el dictats. Es tracta d'una activitat gramatical "clàssica" i això pot tenir una connotació negativa que cal esmenar. Amb el dictat, si s'aplica correctament, es treballen totes les habilitats, destreses i capacitats: s'ha d'escoltar i entendre, s'ha de relacionar so amb grafia, s'ha d'escriure i s'ha de llegir. Com a activitat de recapitulació ortogràfica és valuosíssima i molt completa. I a més a més hi ha moltes maneres de plantejar un dictat.

4.8 Resum

El Resum arreplega de forma breu els aspectes més importants que han aparegut en cada unitat. Vol actuar com a mitjà per a sistematitzar els conceptes bàsics treballats. Hi distingim els apartats: Comunicació i textos, Literatura, Tècniques literàries (a 3r i 4t), Som iguals: som diferents (a 1r) o Les persones i les llengües (a 2n, 3r i 4t), Taller d'expressió oral (a 2n) i Coneguem la llengua.

4.9 Comprovació

Al final de cada unitat hi ha una sèrie d'activitats d'avaluació. Convé que l'alumne les faça alhora que revisa el treball que s'ha dut a terme. Són fonamentalment activitats d'autoavaluació. Caldrà que el professorat prepare els seus propis recursos d'avaluació que abasten les quatre habilitats.

5. Els Continguts Actitudinals.

Els continguts actitudinals afecten totes les unitats de l'etapa, tot i que alguns tenen una incidència més concreta en uns temes que en altres. Tot seguit especificuem de manera agrupada els continguts actitudinals que han de ser tractats en aquesta etapa. Això no obstant posteriorment en el desenvolupament de cada unitat també s'indicaran els que s'hi tractaran.

- Prendre consciència de la importància de la llengua com a instrument del desenvolupament individual i social.
 - Participar de forma activa en la comunicació a classe.
 - Considerar el caràcter positiu de la reflexió i l'expressió per escrit.
 - Valorar i fomentar la lectura com a mitjà de coneixement i d'investigació autònoma.
 - Acceptar la necessitat de millorar l'expressió lingüística, en general, i la correcció gramatical, en particular.
 - Desenvolupar una actitud crítica davant les fonts d'informació utilitzades.
- Desenvolupar una actitud crítica davant la situació de llengua minoritzada del valencià i promocionar les actituds positives envers la seua normalització.

- Valorar i usar el valencià, especialment en els àmbits d'ús més formals, com a únic camí cap a la seua normalització.
- Conèixer i valorar l'existència de varietats geogràfiques diferents a la nostra.
- Considerar com a riquesa la variació dins els usos de la llengua.
- Valorar la importància de la utilització del valencià als mitjans de comunicació.
- Desenvolupar una actitud oberta i positiva davant la pluralitat cultural i lingüística, tant del País Valencià, en particular, com de l'Estat espanyol o d'Europa, en general.
- Sensibilitzar els nostres alumnes per l'eradicació dels usos lingüístics discriminatoris.
 - Valorar els diversos usos socials de la llengua i la necessitat d'un registre estàndard.
 - Eradicar els estereotips i prejudicis contra la igualtat de persones o de grups socials.
 - Substituir els usos sexistes del llenguatge.
 - Desenvolupar una actitud crítica davant els missatges manipuladors i discriminatoris de la publicitat i dels mitjans de comunicació.
- Adoptar una actitud positiva davant el fet literari, no només en el seu aspecte estètic, sinó com a instrument de reflexió i creixement.
 - Assolir l'hàbit lector a partir de textos suggerents i adequats.
 - Valorar positivament els textos i autors més representatius de la literatura.

6. Els Temes Transversals.

La Conselleria d' Educació i Ciència va dictar les instruccions per al desenvolupament de l'educació en *valors* en les activitats educatives dels centres docents. La incorporació d'aquests continguts al *currículum* respon a la necessitat que el sistema educatiu assumeixca una funció èticomoral que complemente la científica i done sentit a la resta dels coneixements. Al costat del desenvolupament d'un seguit de continguts propis de cada àrea/matèria, hauran de tractar-se altres temes, que s'hi troben presents de manera global als *objectius generals*, i al seu torn, fonamenten la pròpia organització i vida quotidiana del centre.

Aquests *temes transversals* han de ser presents a l'àmbit escolar durant totes les actuacions tant del professorat, com de l'alumnat. Això no obstant, alguns d'ells seran el tema de textos a llegir i analitzar a classe durant el curs, o a les lectures individuals. Per aconseguir els objectius desitjats, aquests temes, però, han de ser tractats per les diferents àrees de manera coordinada tot seguint el PCC. En cada unitat s'assenyalarà quins són els temes transversals tractats. Els temes transversals a tractar han de ser

- Educació moral i cívica.
 - Construir i potenciar el diàleg i el respecte en l'aula, a partir d'una bona i respectuosa comunicació.
 - Respectar la diversitat de les persones i de les cultures, amb una actitud oberta, respectuosa i tolerant.
 - Reflexionar sobre les valoracions i prejudicis de la societat envers grups, races o sexes, i les seues manifestacions en la llengua.
- Educació per a la igualtat entre els sexes.
 - Valorar i defensar la igualtat d'homes i dones.
 - Identificar les manifestacions que atempten contra la igualtat d'homes i dones en els mitjans de comunicació.
- Educació ambiental.
 - Valorar i adoptar els comportaments ecològics quotidians.

- Investigar i conèixer els perills ambientals que amenacen el planeta i analitzar-ne les causes i les possibles solucions.
- Educació per a la salut.
 - Reconèixer les situacions i conductes que poden implicar perills i riscos per a la salut.
 - Conèixer les normes bàsiques per a la salut, higiene, alimentació i atenció personal.
- Educació per a la pau.
 - Ser conscient, i tractar d'eradicar, el llenguatge violent i agressiu dels mitjans de comunicació, en concret, i de la societat, en general.
 - Ser conscients dels problemes de violència, d'agressió i d'injustícia que es donen a la nostra societat i al món en general.
- Educació per al consum.
 - Ser capaços de llegir i interpretar críticament els missatges publicitaris manipuladors basats en *fal·làcies i il·lusions referencials* per poder actuar-hi lliurement i en consciència.
- Educació vial.
 - Conèixer i respectar els missatges bàsics de la circulació vial.

7. L'Atenció a la Diversitat.

L'ensenyament comprensiu exigeix el principi de l'atenció diferenciada a la diversitat, l'objectiu de la qual és oferir a tots els alumnes una formació bàsica i en el major nivell possible a cadascun d'ells. La diversificació curricular ha de significar l'estructuració adequada de situacions d'ensenyament i aprenentatge variades i flexibles, per tal que hi accedesquen el major nombre d'alumnes. A tal fi cal elaborar formes d'organització, disseny, desenvolupament i seguiment d'activitats que possibiliten diferents nivells d'ajuda.

Com el tractament a la diversitat i l'ensenyament individualitzat troba sovint problemes en la pràctica docent a causa de l'alt nombre d'alumnes per aula, aquest projecte de programació preveu un gran nombre d'activitats de manera que, en la seua major part, puguen fer-se des de diferents punts de partença i a les quals se'ls pugua treure un profit adequat amb relació al nivell inicial. D'aquesta manera, atés que els continguts presents en cada unitat són susceptibles de ser tractats a distint nivell d'aprofundiment, s'assoleix al seu torn una possibilitat d'adaptar-se a les capacitats i maduració de cada alumne.

Per al tractament a la diversitat en aquest projecte de programa es preveuen les següents mesures:

1. Propiciar l'intercanvi continu, oral i escrit, entre l'alumnat, per a permetre'n el progrés lingüístic.
2. Implicar tots els alumnes en les mateixes tasques, però amb distints nivells de recolzament i exigència. El tractament en *espiral* ofereix, a més, la possibilitat de reprendre continguts no assimilats, en moments posteriors, amb la qual cosa evitem la paralització del procés d'aprenentatge, amb exercicis repetitius, que solen incidir negativament en el nivell de motivació d'un sector d'alumnes
3. Treballar els diferents nivells d'aprofundiment permetrà atendre demandes de caràcter més profund per part d'aquell alumnat amb nivells de partida més avançats o amb un interès major sobre el tema estudiat.
4. Afavorir l'adquisició de l'hàbit lector com a element fonamental per al desenvolupament de l'autonomia de l'aprenentatge, a banda de la seua funció enriquidora en l'ús del llenguatge.
5. Treballar diferents activitats a partir d'informacions distintes, propicia l'atenció a la diversitat. Els coneixements previs de l'alumne i les procedències de l'entorn sociocultural en què es desenvolupa, hi donaran les pautes d'actuació concreta.

6. Realitzar activitats d'anàlisi i producció de textos des de diferents nivells de partida ofereix diverses possibilitats de desenvolupament.

Aquest plantejament és afavorit per l'organització dels continguts els quals es presenten de manera circular, no lineal. Això suposa que els continguts bàsics són tractats en distints moments al llarg del curs i al llarg del cicle, amb distintes intencions i amb diferents nivells d'aprofundiment. Així doncs, els alumnes i les alumnes que en un moment determinat no arriben a assimilar una part del contingut que es presenta, podran reprendre'l en qualsevol altre moment posterior del seu procés, sense necessitat de distanciar-se del ritme de la resta del grup.

Com no podia ser d'altra manera, en aquesta programació predominen les activitats de tipus procedimental, i no les d'aplicació de continguts conceptuals, que s'ajusten millor a un procés d'aprenentatge constructivista, i garanteixen que cada alumna i cada alumne puguen realitzar-les segons els seus nivells. Es parteix de la premissa que tot alumne o alumna és capaç de reflexionar o d'elaborar un text, encara que els resultats que aconsegueixen siguem molt diferents entre si. Podem trobar respostes més adequades o menys, però totes poden ser igualment vàlides per construir el coneixement, que és del que en definitiva es tracta.

Les activitats, pensem, són accessibles a tots, i moltes permeten reflexionar per elaborar diferents solucions, que després podran ser confrontades amb el grup, la qual cosa contribueix a l'aprenentatge des d'una perspectiva integradora.

Quant a les activitats de grup, tot i que els nivells siguem molt distints (a excepció d'aquells casos en què es detecten necessitats educatives especials), tots estaran en disposició de realitzar-les. Tanmateix alguns alumnes podran presentar problemes de grafia, uns altres ortogràfics, altres de lèxic, altres de concordança, altres de coherència textual, etc. La tasca de l'ensenyant serà, doncs, atendre les deficiències que cadascú presente. La mateixa activitat ha de servir a uns per resoldre dubtes ortogràfics, mentre que a altres pot ajudar-los a construir correctament les frases. Això suposa que tots poden estar treballant amb les mateixes activitats (caràcter integrador) distints continguts i distints nivells (caràcter diversificador).

Tot i això, és raonable que el professor pugui planificar activitats de retroacció i de proacció per aquells membres de l'alumnat que ho necessiten. Així l'adaptació curricular serà el millor mecanisme per atendre la diversitat dins de l'aula. Es tracta, doncs, d'adaptar cada un dels elements curriculars a les capacitats dels alumnes amb problemes d'aprenentatge, començant pels objectius amb la eliminació dels més concrets tot seguint pels continguts, cercant-ne sempre els més bàsics, i, lògicament, els criteris d'avaluació.

8. L'Avaluació.

L'avaluació és un component imprescindible en tot disseny curricular, sobretot en un moment en què es té la voluntat de canviar la vida a les aules i que es pretén que l'alumnat i el professorat siguem protagonistes conjunts i conscients de la seua tasca. En aquest sentit, l'avaluació ha de ser un treball de reflexió sobre la pràctica docent i sobre tots aquells elements involucrats en el procés d'ensenyament i d'aprenentatge; i ha de ser coherent amb les característiques de l'etapa, amb els objectius planejats i amb la teoria de l'aprenentatge per la qual s'hi ha optat. L'avaluació ha de ser concebuda com una exigència interna de perfeccionament, que atenga més al procés que no al producte. Des d'aquesta perspectiva han de ser objectes d'avaluació:

1. Tot el *conjunt d'activitats* realitzades per l'estudiant individualment o en grup.
2. La *programació de classe* i la seua adequació a les necessitats de l'alumnat.
3. La *dinàmica de l'aula*, que contribueix a la comprensió dels missatges didàctics.

Això no obstant, la normativa legal obliga a realitzar una avaluació qualificadora del procés educatiu. Aquestes dues activitats, l'*avaluació* –procés en què l'alumne ha de ser subjecte i objecte– i la *qualificació* –activitat en què l'alumne només és objecte– no han de ser confoses.

Durant l'avaluació el professor farà un seguiment de l'alumnat i a partir de les seues indicacions provocarà en l'alumne l'autocorrecció i la petició d'ajuda als seus companys, de tal manera que la correcció o el dubte propicien l'aprenentatge, al mateix temps que s'hi afavorirà la seua autonomia. Per això els treballs escrits no seran *corregits*, sinó que, mitjançant un codi conegut per l'alumne, el professor assenyalarà l'error i el seu caràcter, perquè l'estudiant procedesca a corregir-lo sol, o ajudat pels companys o pel professor.

Per al procés de qualificació, durant el desenvolupament de la unitat, el professor revisarà els diferents treballs realitzats:

- Dictats de diferents estils,
- Lectures en veu alta,
- Anàlisi d'estructura de textos,
- Elaboració de resums i esquemes,
- Participacions orals en activitats de la classe,
- Activitats realitzades individualment, per parelles o per grups.
- Treballs orals enregistrats en àudio o vídeo,
- Aplicació de tots els coneixements en l'elaboració de textos nous, etc.

En aquests treballs s'avaluaran els continguts conceptuals i procedimentals, però també les *actituds*, els *valors* i les *normes* que mostra l'alumne en classe, i tindran els següents valors:

- el 60 % de la qualificació de l'avaluació en 1r i 2n d'ESO
- el 50 % en 3r d'ESO
- i el 40 % en 4t d'ESO

Així, es reflectiran en l'avaluació, a banda dels continguts conceptuals:

- *El hàbits de treballs:*
 - El quadern (presentació, estructura, marges, correccions, ordre, paginació ...),
 - Els esquemes i els resums,
 - La presa d'apunts,
 - El treball al dia,
 - El treball en parelles i en grup.
- *L'actitud:*
 - L'assistència a classe,
 - La puntualitat,
 - La participació,
 - L'interés per l'assignatura,
 - El respecte pel treball dels altres, etc.

Per últim *l'avaluació* final d'unitat haurà de reunir tres característiques:

- Continuarà exercicis com els realitzats a les activitats de la unitat.
- Valorarà els exercicis en relació a la seua extensió i importància durant el tema.
- Seguirà criteris d'avaluació clars i coneguts per l'alumnat, uns presentats en començar el curs i altres en iniciar-se cada unitat.

Dins aquesta avaluació sumativa, l'*exercici final* d'unitat tindrà els següents valors:

- el 40 % de la qualificació de l'avaluació en 1r i 2n d'ESO

- el 50 % en 3r d'ESO
- i el 60 % en 4t d'ESO

Per tant en l'avaluació de l'alumne es primarà el treball i activitat de classe sobre *l'examen*, o activitat final d'unitat en el primer cicle i tindrà un valor igual o lleugerament inferior en el segon cicle. A més per mantenir el caràcter procedimental i pràctic de la matèria, totes les activitats –igual que durant la unitat– es realitzaran a partir de textos comunicatius reals i contextualitzats. Pel que fa a la qualificació de les avaluacions, se seguirà el sistema d'avaluació contínua. No hi haurà RECUPERACIONS: la primera avaluació suspesa es recupera en aprovar la segona; i per recuperar la segona, s'ha d'aprovar la tercera i final. Per tant, la qualificació de la tercera avaluació, l'última, és la definitiva per a tot el curs, independentment de les notes aconseguides en les altres avaluacions.

9. La Lectura.

Dins del plantejament comunicatiu de l'ensenyament de la llengua, la lectura assumeix una importància capital, fins aplegar a ser-ne l'eix vertebrador. La lectura és una activitat imprescindible per a la comprensió dels textos i per al desenvolupament de la pròpia expressió oral i escrita, a més de constituir una tasca insubstituïble per al desenvolupament en l'alumnat de l'autonomia de l'aprenentatge. A classe es faran amb freqüència lectures en veu alta per acostumar l'alumne a les intervencions en públic i per demostrar, amb la seua entonació, la comprensió del text.

Per potenciar la capacitat lectora, però especialment el gust per la lectura, a banda dels textos a treballar durant el curs, s'hi assignen tres lectures, com a mínim, en el primer cicle, i quatre en segon cicle, per al curs. En el segon cicle a l'alumne se li concedirà la possibilitat de triar entre blocs de tres o quatre llibres, sempre presentant les lectures de manera ordenada d'acord amb la seua dificultat. En tots els nivells s'avaluarà positivament la lectura de més llibres en cada bloc o avaluació.

10. El Quadern.

El quadern de l'alumne és una eina important del curs ja que esdevindrà el principal mitjà per a realitzar el seguiment del treball realitzat. S'hi reflectiran les diferents activitats de cada unitat i haurà de ser, per tant, objecte constant del procés d'avaluació, tant pel que fa als seus continguts, com pel que fa a la seua ordenació, organització i compliment dels criteris de presentació. S'exigirà la seua presentació amb els fulls numerats i units d'alguna manera, amb carpeta, anelles, funda de plàstic, etc.

En 3r i 4t d'ESO, el quadern ha d'estar format per fulls DIN A-4 totalment en blanc arxivats en una carpeta d'anelles. El fet d'utilitzar fulls en blanc és important ja que l'alumne s'ha d'acostumar a utilitzar el suport material de les situacions reals, i, per altra banda, ha d'aprendre ja un seguit de destreses de presentació importants socialment. Així mateix, el fet que siguin fulls d'una carpeta facilita i alleugereix la tasca de correcció del professor. Les normes de presentació dels treballs de classe i del quadern s'adjunten en un full que serà lliurat a la totalitat de l'alumnat el primer dia de classe.

11. Els Materials de l'Alumne.

En començar el curs es repartirà a l'alumnat un extracte d'aquesta programació amb els següents apartats:

- El quadre de la programació general i les lectures del curs
- Els criteris d'avaluació del curs en general.
- Les normes bàsiques de presentació que han de complir els treballs de classe.

A més l'alumne també disposarà de:

- El llibre de text dels materials curriculars *Diàlegs. Valencià. Llengua i Literatura*. Ed. Marfil en els diferents nivells

- Els materials amb les activitats elaborades pel Departament.
- El quadern de l'alumne, d'acord amb les condicions assenyalades anteriorment.

12. Normes a tenir present en la confecció de treballs.

En tota l'etapa, especialment en Primer i Segon, s'hi insistirà en les Tècniques de presentació dels treballs, de manera que en batxillerat ja estiguen assumits aquests costums —En el primer cicle de l'ESO es recomanarà que es trebal·le en llibreta, mentre que en segon cicle es treballarà en fulls en blanc que seran reunides en acabar cada unitat—. A tal fi es comunicaran a l'alumnat i se seguiran les següents normes (aquest full es repartirà a tot l'alumnat):

NORMES A TENIR PRESENT EN LA CONFECCIÓ DE TREBALLS (1r i 2n ESO)

Els treballs de classe s'han de presentar SEMPRE CORRECTAMENT. Per això caldrà que mantingues les següents normes:

- En primer i segon de l'ESO, són recomanables les llibretes de fulles perforades que se separen fàcilment i després es poden guardar en una carpeta d'anelles. És molt important tenir els treballs ben ordenats per a qualsevol control posterior.
- Guarda sempre els marges corresponents a dreta i esquerra, dalt i baix.
- Escribeu sempre amb bolígraf blau o negre, i sense coloraines. No hi utilitzes mai el llapis.

En preparar un document o treball has d'observar els següents tres criteris:

- La intel·ligibilitat d'allò que escrius.
- La pulcritud de la presentació.
- L'estètica del seu format.

El seguiment d'aquests tres criteris n'estimulen la lectura i causen en el/la lector/-a una bona impressió. Per contra no respectar aquests criteris provoca en el/la lector/-a una mala impressió, i, el que és pitjor, un primer dubte a priori sobre l'esforç i el treball realitzat. En el cas dels exàmens o d'altres exercicis a puntuar, una bona, o dolenta, presentació predisposen el/la corrector/-a positivament o negativament.

Per a una bona presentació del text que afavoresca la intel·ligibilitat has de seguir les següents instruccions:

- Usa durant tot el document el mateix tipus de lletra.
- Sigues net/-a en la presentació.
- Si has d'esborrar, fes-ho amb cura de no embrutar, no arrugar o esguerrar el paper.
- Si utilitzes l'ordinador, selecciona el format adequat.

En el format general d'un full segueix les regles següents:

- Conserva un espai, sempre el mateix, entre el límit superior del full i la primera línia escrita, així com entre el límit inferior i la darrera línia escrita: aproximadament uns 4 cms.
- En l'elaboració de treballs llargs, el full inicial de cada capítol o apartat deixa un marge superior a l'anterior: aproximadament uns 7 o 8 cms entre el límit superior i la primera línia.
- Conserva un marge lateral esquerre de 2'5 cms., i un dret d'1 cm.
- En començar un paràgraf, inicia l'escriptura en la primera línia uns espais més a la dreta que en la resta. En l'ordinador, a tal fi tens el tabulador o el signat.
- Deixa espais entre els paràgrafs de tal manera que prompte es distingisca l'estructura del text.
- Si escrius a màquina o amb ordinador deixa un espai en blanc darrere d'una coma, punt, dos punts i punt i coma.
- Prepara't, i utilitza, una plantilla amb les característiques anteriors si tens problemes per recordar-los, o per escriure recte en paper en blanc. Amb el temps ja no en tindràs necessitat.

Per finalitzar, tingues ben present:

- **EN TOT CAS, SEMPRE ABANS DE PRESENTAR UN DOCUMENT O TREBALL REL·LIG-LO I CORREGIX-LO TOT.**
- **LS EXÀMENS SÓN ELS TREBALLS MÉS IMPORTANTS I REPRESENTATIUS DEL TEU TREBALL DURANT L'AVUACIÓ, PER AIXÒ SEGUEIX-HI ESCRUPOLOSAMENT LES NORMES ANTERIORS: SEMPRE T'AFAVORIRAN.**

NORMES A TENIR PRESENT EN LA CONFECCIÓ DE TREBALLS (3r i 4t ESO)

Els treballs de classe s'han de presentar **SEMPRE CORRECTAMENT**. Per això caldrà que mantingues les següents normes:

- Escribeu sempre en **fulls en blanc**. Oblida els fulls quadriculats i ratllats.
- Guarda sempre els **marges** corresponents a dreta i esquerra, dalt i baix.
- Escribeu sempre amb **bolígraf** blau o negre, i sense coloraines. No hi utilitzes mai el llapis.

En preparar un document o treball has d'observar els següents tres criteris:

- La **intel·ligibilitat** d'allò que escrius.
- La **pulcritud** de la presentació.
- L'**estètica** del seu format.

El seguiment d'aquests tres criteris n'estimulen la lectura i causen en el/la lector/-a una bona impressió. Per contra no respectar aquests criteris provoca en el/la lector/-a una mala impressió, i, el que és pitjor, un primer dubte a priori sobre l'esforç i el treball realitzat. En el cas dels exàmens o d'altres exercicis a puntuar, una bona, o dolenta, presentació predisposen el/la corrector/-a positivament o negativament.

Per a una bona presentació del text que afavoresca la intel·ligibilitat has de seguir les següents instruccions:

- Usa durant tot el document el **mateix tipus de lletra**.
- Sigues **net/-a** en la presentació.
- Si has d'esborrar, fes-ho amb cura de **no embrutar**, no arrugar o esguerrar el paper.
- Si utilitzes l'ordinador, selecciona el **format adequat**.

En el format general d'un full segueix les regles següents:

- Conserva un espai, sempre el mateix, entre el límit superior del full i la primera línia escrita, així com entre el límit inferior i la darrera línia escrita: aproximadament uns 4 cms.
- En l'elaboració de treballs llargs, el full inicial de cada capítol o apartat deixa un marge superior a l'anterior: aproximadament uns 7 o 8 cms entre el límit superior i la primera línia.
- Conserva un marge lateral esquerre de 2'5 cms., i un dret d'1 cm.
- En començar un paràgraf, inicia l'escriptura en la primera línia uns espais més a la dreta que en la resta. En l'ordinador, a tal fi tens el tabulador o el sagnat.
- Deixa espais entre els paràgrafs de tal manera que prompte es distingisca l'estructura del text.
- Si escrius a màquina o amb ordinador deixa un espai en blanc darrere d'una coma, punt, dos punts i punt i coma.
- Prepara't, i utilitza, una **plantilla** amb les característiques anteriors si tens problemes per recordar-los, o per escriure recte en paper en blanc. Amb el temps ja no en tindràs necessitat.

Per finalitzar, tingues ben present:

- **EN TOT CAS, SEMPRE ABANS DE PRESENTAR UN DOCUMENT O TREBALL REL·LIG-LO I CORREGI-LO TOT.**
- **ELS EXÀMENS SÓN ELS TREBALLS MÉS IMPORTANTS I REPRESENTATius DEL TEU TREBALL DURANT L'AVUACIÓ, PER AIXÒ SEGUEIX-HI ESCRUPULOSAMENT LES NORMES ANTERIORS: SEMPRE T'AFAVORIRAN**

Educació Secundària Obligatòria

OBJECTIUS GENERALS DE L'ESO (DOGV, núm. 5562/24-VII-2007)

- a) Comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat en castellà i en valencià i reflexionar sobre els processos implicats en l'ús del llenguatge i la contribució d'aquest a l'organització dels propis pensaments.
- b) Comprendre i expressar-se amb propietat en la llengua o les llengües estrangeres objectes d'estudi.
- c) Interpretar i produir amb propietat, autonomia i creativitat missatges que utilitzen codis artístics, científics i tècnics, per a enriquir les possibilitats de comunicació i reflexionar sobre els processos implicats en el seu ús.
- d) Obtenir i seleccionar informació utilitzant les fonts apropiades disponibles, tractar-la de forma autònoma i crítica, amb una finalitat prèviament establida i transmetre-la de manera organitzada i intel·ligible.
- e) Elaborar estratègies d'identificació i resolució de problemes en els diversos camps del coneixement i l'experiència, per mitjà de procediments intuïtius i de raonament lògic, contrastant-les i reflexionant sobre el procés seguit.
- f) Formar-se una imatge ajustada de si mateix, tenint en compte les seues capacitats, necessitats i interessos per a prendre decisions, valorant l'esforç necessari per a superar les dificultats.
- g) Adquirir i desenrotllar hàbits de respecte i disciplina com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques educatives i desenrotllar actituds solidàries i tolerants davant les diferències socials, religioses, de gènere, i de raça, superant prejuïus amb esperit crític, obert i democràtic.
- h) Conèixer les creences, actituds i valor bàsics de la nostra tradició i valorar-los críticament.
- i) Analitzar els mecanismes i valors que regeixen el funcionament de les societats, en especial els relatius als drets i deures dels ciutadans, i adoptar judicis i actituds personals respecte a ells.
- j) Analitzar les lleis i els processos bàsics que regeixen el funcionament de la naturalesa, valorar les repercussions positives i negatives de les activitats humanes i contribuir a la seua conservació i millora.
- k) Valorar el desenvolupament científic i tecnològic i la seua incidència en el medi físic i social, i utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en els processos d'ensenyament-aprenentatge.
- l) Conèixer i apreciar el patrimoni cultural i lingüístic i contribuir a la seua conservació i millora, desenrotllant una actitud d'interés i respecte cap a la dimensió pluricultural i plurilingüística entesa com un dret dels pobles i dels individus.
- m) Conèixer els diferents elements bàsics del cos humà i comprendre el seu funcionament, així com les conseqüències de l'exercici físic, la higiene, l'alimentació i la vida sana per a la salut.
- n) Conèixer i valorar el patrimoni natural, social i cultural de la Comunitat Valenciana, dins el context històric, social i lingüístic propi.

OBJECTIUS GENERALS DE L'ÀREA DE VALENCIÀ: LENGUA I LITERATURA (DOGV núm. 5562/24-VII-2007)

L'ensenyament de la llengua i de la literatura, tant en valencià com en castellà, en l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes i en les alumnes les capacitats següents:

1. Comprendre discursos orals i escrits i reconèixer les finalitats diferents que tenen i les situacions de comunicació en què es produeixen.
2. Expressar-se oralment i per escrit amb coherència i correcció d'acord amb les finalitats i les situacions comunicatives diferents i adoptant un estil expressiu propi.
3. Conèixer i valorar la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya i les variants de cada llengua, considerant les diferents situacions que plantegen les llengües en contacte.
4. Comprendre i valorar, a partir del coneixement de la realitat sociolingüística, la necessitat de recuperar un ús normalitzat del valencià, símbol d'identitat cultural i mitjà irrenunciable per a entendre la realitat de l'entorn i per a accedir al patrimoni cultural propi.
5. Conèixer i usar en les produccions pròpies les normes lingüístiques, amb una atenció especial a les ortogràfiques.
6. Reconèixer i analitzar els elements i les característiques dels mitjans de comunicació, desenvolupar actituds crítiques davant els seus missatges i valorar la importància de les seues manifestacions en la cultura contemporània.
7. Beneficiar-se i gaudir autònomament de la lectura i de l'escriptura com a formes de comunicació i com a fonts d'enriquiment cultural i de plaer personal.
8. Conèixer i diferenciar els principals gèneres de la tradició literària occidental, les característiques de les principals èpoques (artístiques i literàries) i els autors i les obres més representatius.
9. Interpretar i produir textos literaris i d'intenció literària, orals i escrits, des de postures personals crítiques i creatives, i valorar les obres rellevants de la tradició literària com a mostres destacades del patrimoni cultural, amb una incidència especial en les literatures presents en l'entorn.
10. Conèixer i analitzar les unitats i els mecanismes de la llengua en els plans fonològic, morfosintàctic, lexicosemàntic i textual, i les seues estructures discursives, a fi de desenvolupar la capacitat per a regular les produccions pròpies.
11. Analitzar i jutjar críticament els diferents usos socials de les llengües, evitant els estereotips lingüístics que suposen judicis de valor, per mitjà del reconeixement del contingut ideològic del llenguatge, especialment pel que fa al gènere social, a la llengua que es parla i a les consideracions racistes o classistes.
12. Utilitzar la llengua per a adquirir nous coneixements i per a aprendre i utilitzar tècniques senzilles de maneig de la informació per mitjà dels mitjans tradicionals i de la tecnologia informàtica.

PROGRAMACIÓ DE PRIMER D'ESO

Leocadi Climent Cicuéndez
Xavier Carazo Carrasco
Marc Jiménez Agulló

1. Objectius Generals de l'Àrea de València: Llengua i Literatura

En acabar el curs els aprenents hauran d'haver assolit les capacitats següents expressades com a objectius específics de cadascun dels blocs de continguts. Posem entre parèntesis la denominació de l'apartat del material curricular corresponent a cada bloc.

- a) Objectius específics de comunicació (Contacte; Comunicació i textos)
1. Expressar oralment i per escrit gustos preferències sobre temes diversos.
 2. Distingir els elements que intervenen en la comunicació.
 3. Identificar el tipus de text que cal fer servir en diferents situacions comunicatives.
 4. Identificar l'estructura de diferents tipus de textos orals i escrits.
 5. Interpretar i elaborar textos d'estructura narrativa i de gèneres com ara la notícia, la crònica esportiva escrita i les retransmissions radiofòniques.
 6. Interpretar i elaborar textos d'estructura descriptiva (retrats), argumentativa (publicitat) i conversacional (qüestionaris, tests i enquestes).
 7. Elaborar entrevistes amb preguntes pertinents les respostes de les quals faciliten dades relacionades amb el perfil d'una persona (aspecte físic, manera de vestir, de pensar i d'actuar).
 8. Deduir, sintetitzar i verbalitzar informació sobre temes diversos a partir de dades rebudes oralment, escrites o a través d'una imatge.
 9. Desplegar actituds positives que facen palés el grau de consciència ecològica.
 10. Reconèixer les diferències que hi ha entre una descripció objectiva i una descripció subjectiva.
 11. Valorar positivament la bellesa interior de les persones i augmentar de manera saludable i positiva el nivell d'autoestima personal.
 12. Entendre els valors ètics de la bellesa i l'ús que en fan els mitjans de comunicació, concretament, la publicitat com a objecte de consum.
 13. Desenvolupar actituds positives cap a una alimentació saludable.
 14. Desenvolupar actituds crítiques i analítiques entorn dels anuncis publicitaris.
 15. Realitzar de forma organitzada i coherent una exposició oral sobre temes diversos.
 16. Reconèixer i valorar positivament les normes i els senyals de trànsit que conformen la seguretat viària.
- b) Objectius específics de llengua i societat (Som iguals: som diferents)
1. Ser conscient i respectar les diferències que hi ha entre els individus i entre les col·lectivitats humanes.
 2. Valorar els hàbits gastronòmics i alimentaris com un tret cultural i com a signe visible de la diversitat humana.
 3. Valorar la llengua com un dels trets culturals i identitaris més importants de les col·lectivitats humanes.
 4. Conèixer la diversitat lingüística de les comarques valencianes i, parcialment, d'Europa i del món.

5. Valorar la història del país com a memòria de la identitat col·lectiva.
6. Valorar els costums i les tradicions com a manifestació de la diversitat humana i de la identitat cultural.
7. Conèixer els costums i les tradicions valencianes més remarcables.
8. Valorar els esports i els jocs populars com a elements del patrimoni cultural i de la identitat col·lectiva.
9. Conèixer els esports i els jocs populars valencians més remarcables.
10. Valorar els refranys i la literatura popular com a manifestació de la diversitat humana i de la identitat cultural.
11. Conèixer refranys i elements de la nostra literatura popular.

c) Objectius específics de coneixement de la llengua (Coneguem la llengua)

1. Identificar el concepte de polisèmia i fer servir la polisèmia com a mecanisme de precisió en l'expressió.
2. Utilitzar el vocabulari bàsic relacionat amb els temes en contextos comunicatius reals o versemblants.
3. Identificar i analitzar les categories gramaticals o classes de paraules.
4. Conèixer i utilitzar les lletres i els dígrafs com a elements bàsics per al coneixement del codi escrit.
5. Valorar positivament la importància de l'aplicació correcta de les normes ortogràfiques com a element d'integració social en una comunitat lingüística.
6. Explicar i aplicar el concepte de sinonímia regional com un fenomen habitual en totes les llengües.
7. Utilitzar correctament els mecanismes morfològics més habituals per al canvi de gènere i nombre dels substantius i dels adjectius.
8. Utilitzar correctament la correspondència entre so i grafia corresponent al nostre sistema lingüístic.
9. Aplicar mecanismes de correcció lèxica per evitar l'ús de barbarismes en situacions de llengües en contacte.
10. Valorar i reconèixer els argots com un aspecte important de la variació lingüística.
11. Conèixer i utilitzar els numerals, els pronoms personals forts, els demostratius, els indefinits, els topònims i gentilicis, els adverbis, les preposicions i totes les classes de paraules.
12. Explicar el concepte de vulgarisme i la seua utilització d'acord amb la propietat textual de l'adequació.
13. Valorar positivament l'ús dels topònims i dels gentilicis en la llengua pròpia minoritzada en contextos de llengües en contacte i utilitzar-los.
14. Conèixer i analitzar l'estructura de l'oració simple.
15. Conèixer els conceptes de síl·laba, diftong i hiat i les regles d'accentuació i aplicar correctament les regles d'accentuació.

16. Identificar els constituents de l'oració simple i l'orde habitual (subjecte, predicat, nucli del subjecte i nucli del predicat).
17. Utilitzar correctament els temps i els modes verbals de les conjugacions regulars en contextos donats.
18. Utilitzar correctament les normes d'apostrofació i de contracció.
19. Conèixer i aplicar els mecanismes de formació dels diminutius i dels augmentatius.
20. Conèixer el concepte de mot compost i aplicar els mecanismes de construcció dels mots compostos.
21. Conèixer el concepte d'onomatopeia i aplicar els mecanismes de creació de les onomatopeies.

d) Objectius específics d'educació literària (Literatura)

1. Valorar i reconèixer la importància de la literatura en la condició humana.
2. Distingir les característiques més rellevants dels gèneres literaris: poesia, narrativa, teatre i assaig.
3. Diferenciar el significat de termes literaris com: prosa, vers, còmut sil·làbic, rima...
4. Conèixer i utilitzar alguns dels recursos expressius del llenguatge literari, com ara l'adjectiu, la comparació, la rima, la metàfora, la sinestèsia, la personificació i la hipèrbole.
5. Redactar textos literaris basats en l'expressió de vivències personals fent servir els recursos literaris.
6. Conèixer els diferents tipus de novel·la pel que fa a la temàtica.
7. Explicar el paper de la literatura com a peça clau del patrimoni cultural i factor identitari fonamental.
8. Conèixer els nostres clàssics literaris antics i contemporanis.
9. Llegir, memoritzar i recitar de viva veu poemes d'autors com ara Miquel Martí i Pol, Miquel Desclot i Vicent Andrés Estellés.
10. Valorar positivament el teatre com a fet literari i com a espectacle.
11. Conèixer alguns dels aspectes més destacats de la vida i de l'obra de Joan Fuster a partir de la lectura, comprensió, recitació i dramatització d'alguns dels seus aforismes.
12. Elaborar aforismes sobre temes d'actualitat seguint l'estil dels treballats a classe com a model

e) Objectius específics de tècniques de treball

1. Aplicar estratègies de lectura adequades a cada situació comunicativa.
2. Interpretar informacions lingüístiques que proporcionen els diccionaris, especialment referits a les classes de paraules, a la sinonímia i a la normativa.
3. Utilitzar la biblioteca escolar com a font d'informació.
4. Cercar informació de forma guiada en diferents fonts, tant les convencionals com les vinculades a les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).

5. Usar els diccionaris i les enciclopèdies, convencionals i digitals, com a instruments per a la millora de les produccions orals i escrites.
6. Presentar textos escrits de forma acurada i amb respecte de les normes gramaticals.

2. Competències bàsiques de 1r d'ESO

a) Competència en comunicació lingüística

- Conèixer el codi ortogràfic per a la utilització correcta de l'escriptura.
- Ser conscient de les convencions socials en les diferents situacions comunicatives (demanar la paraula, respectar el torn de paraula, escoltar els altres, etc.).
- Comprendre l'estructura dels textos narratius, descriptius i publicitaris.
- Expressar gustos i preferències sobre temes diversos oralment i per escrit.
- Exposar oralment un tema acadèmic preparat.

a) Competència matemàtica

- Interpretar dades numèriques que tinguen relació amb la competència comunicativa.
- Aplicar les estratègies de deducció, inferència i resolució de problemes matemàtics als processos d'aprenentatge lingüístic.

b) Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

- Respectar el medi natural més pròxim.
- Valorar les tradicions culturals com a mostra de la història d'una col·lectivitat humana.

c) Tractament de la informació i competència digital

- Ser conscient de la importància de les fonts d'informació virtuals.
- Cercar informació adequada a cada situació comunicativa en fonts diferents.
- Valorar la presentació acurada de treballs acadèmics.
- Ser conscient de la importància de la correcció lingüística en l'elaboració de treballs acadèmics.

d) Competència social i ciutadana

- Comprendre les diferències que hi ha entre els individus i en les col·lectivitats humanes.
- Valorar els hàbits culturals i gastronòmics com a signe de la diversitat humana.
- Conèixer els jocs populars i tradicionals valencians.
- Valorar la història del país com a conjunt de tradicions d'un poble.
- Entendre la llengua com a signe d'identitat i per a la comunicació.

e) Competència cultural i artística

- Ser conscient de la importància de la competència comunicativa en la llengua pròpia i/o en la llengua segona.
- Conèixer les característiques bàsiques dels gèneres literaris.
- Valorar la diversitat cultural.
- Recitar en veu alta poemes d'autors valencians.
- Gaudir de la lectura en veu alta.

f) Competència per a aprendre a aprendre

- Identificar la polisèmia i la sinonímia com a mecanismes per a la precisió lèxica.
- Analitzar les categories gramaticals o classes de paraules.
- Aplicar correctament la correspondència entre so i grafia del nostre sistema lingüístic.
- Analitzar l'estructura de l'oració simple.
- Aplicar els mecanismes de composició, les regles d'accentuació, d'apostrofació i de contracció.

g) Autonomia i iniciativa personal

- Valorar la capacitat d'expressar idees pròpies.
- Ser capaç d'utilitzar autònomament les fonts d'informació.
- Desplegar estratègies de socialització i de cooperació amb els altres.
- Respectar les normes de comportament i relació amb els altres.

3. Adequació i seqüenciació dels continguts curriculars de 1r d'ESO

UNITAT 1: Fes l'esport i no la guerra	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Els elements de la comunicació L'entrevista administrativa o laboral La crònica 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació dels elements de la comunicació Elaboració d'una entrevista Anàlisi i redacció d'una crònica esportiva 	<ul style="list-style-type: none"> Capacitat d'observació i d'expressió, tant oralment com per escrit
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La igualtat i la diversitat humana 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de semblances i diferències 	<ul style="list-style-type: none"> Respecte de la diversitat humana
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> La polisèmia El vocabulari de l'esport Les categories gramaticals L'alfabet: lletres i dígrafs 	<ul style="list-style-type: none"> Aplicació del concepte de polisèmia Elaboració d'un vocabulari bàsic amb lèxic sobre l'esport Anàlisi de les categories gramaticals Ús contextualitzat de l'alfabet 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> Els mitjans de comunicació 	<ul style="list-style-type: none"> Diferenciació de textos informatius 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de l'anàlisi crítica de la informació als mitjans de comunicació
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> Concepte de literatura Els gèneres literaris 	<ul style="list-style-type: none"> Introducció als textos literaris i als gèneres literaris 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de la literatura com a producte cultural

UNITAT 2: Catastrofia!	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Els textos orals i escrits Els tipus de textos: criteris de classificació Els textos periodístics: la notícia 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de situacions comunicatives orals i escrites Anàlisi i elaboració de notícies periodístiques 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de la diversitat de la comunicació oral i escrita Desenvolupament crític cap a les notícies
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Els menjars: varietat i diversitat 	<ul style="list-style-type: none"> Recerca d'informació sobre àpats del món 	<ul style="list-style-type: none"> Percepció dels àpats com a producte cultural representatiu d'un poble
CONEXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> La sinonímia L'oratge i les catàstrofes atmosfèriques El substantiu: gènere i nombre L'adjectiu: gènere i nombre Les grafies g, j, tg i tj 	<ul style="list-style-type: none"> Aplicació de la sinonímia: ús del diccionari Comprensió del vocabulari sobre l'oratge Aplicació de les regles morfològiques del substantiu i de l'adjectiu Aplicació de les regles ortogràfiques de g, j, tg i tj 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> Les definicions al diccionari L'exposició oral 	<ul style="list-style-type: none"> Ús del diccionari per a obtenir informació Preparació d'una exposició oral 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració del diccionari com a font d'informació Foment de l'ús oral de la llengua
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> El llenguatge literari: la prosa i el vers El recursos expressius literaris 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i recerca de recursos expressius 	<ul style="list-style-type: none"> Interés per la recerca d'informació

UNITAT 3: Comissari Marc Guivert	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> L'informe 	<ul style="list-style-type: none"> Deducció i inferència d'informació Anàlisi i redacció d'informes 	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolupament de la capacitat d'inferència d'informació
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Les llengües: la diversitat i la identitat (1) 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació dels àmbits d'ús del valencià Revisió de la diversitat lingüística 	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolupament d'actituds no discriminatòries i de respecte cap a totes les llengües
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Els barbarismes L'argot de les novel·les de detectius Els possessius Els numerals: cardinals, ordinals, partitius i múltiples Les grafies x, tx, ig, ix Els sons de la grafia x 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i correcció de barbarismes lèxics Identificació de l'argot i dels equivalents Utilització dels possessius i dels numerals Discriminació de sons i escriptura de les grafies corresponents 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> La recerca d'informació: les biblioteques convencionals i les virtuals 	<ul style="list-style-type: none"> L'ús d'enciclopèdies i d'altres mitjans de d'informació, Internet, revistes, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de la curiositat com a actitud per a l'obtenció i l'anàlisi d'informació
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> El textos narratius: la novel·la (negra) 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura de diferents tipus de novel·la Identificació de l'argot de novel·les de detectius 	<ul style="list-style-type: none"> Interés per la lectura de textos narratius

UNITAT 4: La por és lliure	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • El text narratiu • L'espai narratiu • El diàleg 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificació de l'espai narratiu • Distinció entre diàleg directe i indirecte • Producció i representació de diàlegs 	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupament de la capacitat expressiva oral
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> • Les llengües: la diversitat i la identitat (2) • La literatura: molt més que l'art de la paraula 	<ul style="list-style-type: none"> • Coneixement de les obres més significatives de la nostra literatura i de la literatura universal 	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració de la importància del llenguatge en la vida personal i social dels pobles
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> • Els vulgarismes • El vocabulari del terror • Els pronoms personals forts • Els demostratius i els indefinits • Les vocals e i o obertes i tancades 	<ul style="list-style-type: none"> • Distinció entre adjectius i pronoms i d'altres categories gramaticals 	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> • La lectura 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura comprensiva de textos 	<ul style="list-style-type: none"> • Foment d'estratègies de lectura eficaces
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> • Les narracions de terror 	<ul style="list-style-type: none"> • Producció de textos amb intenció literària 	<ul style="list-style-type: none"> • Foment de la lectura extensiva

UNITAT 5: Cultures juvenils	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Els textos descriptius L'entrevista personal 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de l'estructura dels textos descriptius Elaboració d'entrevistes 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de l'obtenció d'informació per a la realització de descripcions i entrevistes
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La història: la memòria de qui som 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació de símbols històrics de la societat valenciana 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de la història dels pobles com a llegat dels avantpassats i com a element per a la creació de la identitat col·lectiva
CONeixEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Topònims i gentilicis Adjectius qualificatius L'oració simple: estructura Els adverbis Les preposicions Síl·laba i accentuació Regles d'accentuació Diftong i hiat 	<ul style="list-style-type: none"> Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> La descripció objectiva i subjectiva 	<ul style="list-style-type: none"> Diferenciació entre objectivitat i subjectivitat 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de la percepció crítica de la realitat
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> La descripció literària Els recursos literaris de la descripció 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació de les característiques de la descripció literària Aplicació dels recursos literaris a la descripció 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració crítica de les expressions amb sentit figurat

UNITAT 6: Bon profit	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Els anuncis publicitaris Els menjars 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i elaboració d'anuncis publicitaris Identificació dels aliments segons els grups corresponents 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració crítica dels anuncis publicitaris com a textos persuasius Formació d'esperit crític davant els missatges publicitaris
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Les tradicions (1): del passat cap al futur 	<ul style="list-style-type: none"> Reconeixement de les tradicions en les festes valencianes 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de les festes tradicionals com a elements identificatius dels pobles
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Les frases fetes El vocabulari del menjar L'orde dels mots en l'oració i la concordança El verb: les conjugacions; el present indicatiu L'accent diacrític L'apostrofació i la contracció 	<ul style="list-style-type: none"> Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> La presentació de la informació 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració d'eslògans, recerca de receptes per fer una campanya publicitària 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció d'actituds positives davant la presentació de treballs acadèmics
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> La poesia Les lleis mètriques de la poesia 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura i anàlisi de poemes Identificació de les lleis mètriques Recitació de poemes 	<ul style="list-style-type: none"> Gaudi en la lectura de poemes Valoració de la memorització de poemes per a la recitació

UNITAT 7: Vas com una moto	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Els textos conversacionals. El còmic Els textos conversacionals escrits: qüestionaris, tests i enquestes 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i elaboració de textos conversacionals, especialment còmics Lectura de test i senyals sobre seguretat viària 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració del còmic com a instrument per a l'aprenentatge de la llengua Promoció d'actituds positives cap a la seguretat viària
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Les tradicions (2): els esports i els jocs populars 	<ul style="list-style-type: none"> Recerca d'informació sobre el joc de pilota 	<ul style="list-style-type: none"> Reconeixement de la cultura popular (els jocs populars) com a element identificatiu dels pobles
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Els diminutius i els augmentatius Modismes: expressió de l'alegria i la tristesa El verb: aspecte i mode Pronúncia i ortografia de la <i>b</i> i la <i>v</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> El diàleg: normes dels textos dialogats 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració de diàlegs 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de les normes socials conversacionals en la producció de diàlegs
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> Els textos conversacionals literaris El text teatral 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura de textos literaris dialogats Transformació d'un text narratiu en un text dialogat 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció d'actituds positives envers la dramatització de textos

UNITAT 8: I amb el somriure, la vida	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Les converses divertides: els jocs verbals (acudits, endevinalles) 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i elaboració de jocs verbals Identificació del fet que provoca la rialla en els jocs verbals 	<ul style="list-style-type: none"> L'aprenentatge de la llengua mitjançant acudits i endevinalles
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Les tradicions (i 3): les paraules 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de produccions lingüístiques de la cultura popular: refranys, endevinalles i embarbussaments 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració positiva de la cultura popular
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Els mots compostos Les onomatopeies El vocabulari del motor El verb: condicional, subjuntiu i imperatiu La essa sonora [z] i la essa sorda [s] 	<ul style="list-style-type: none"> Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> La recerca d'acudits, endevinalles i enigmes 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració d'un inventari de jocs verbals 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració positiva del treball en grup i de la recerca
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> La literatura d'idees. Els aforismes 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i elaboració d'aforismes 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració dels aforismes com a frases enginyoses, amb doble sentit, amb sentit sentenciós, etc.

4. Distribució temporal dels continguts

UNITAT DIDÀCTICA	TEMPORALITZACIÓ	AVALUACIONS
Unitat 1: Fes l'esport i no la guerra	setembre-octubre	1a avaluació
Unitat 2: Catastrofia	novembre	
Unitat 3: Comissari Marc Guivert	desembre	
Unitat 4: La por és lliure	gener	2a avaluació
Unitat 5: Cultures juvenils	febrer	
Unitat 6: Bon profit!	març	
Unitat 7: Vas com una moto!	abril	3a avaluació
Unitat 8: I amb el somriure, la vida	maig-juny	

5. Criteris d'avaluació

El DOGV (núm. 5562/ 24-07-2007) estableix els següents criteris d'avaluació per al primer curs de l'ESO en l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura.

1. Captar les idees essencials i les intencions de textos orals, de diferent tipus i distint nivell de formalització, i reproduir el contingut en textos orals o escrits.
 - Distingir entre idees principals i secundàries en els textos orals de qualsevol gènere i de formalitats diferents.
 - Identificar la intenció comunicativa dels textos orals de qualsevol gènere i de formalitats diferents.
 - Aplicar el reconeixement d'idees essencials i les intencions comunicatives dels textos orals a la producció de textos orals i escrits.
2. Utilitzar el valencià [i el castellà] per a expressar-se oralment i per escrit de la forma més adequada en cada situació de comunicació.
 - Adaptar la competència comunicativa pròpia a contextos de comunicació diferents.
 - Adequar la capacitat expressiva oral i escrita en funció dels interlocutors o destinataris, del tema i del grau de formalitat.
3. Participar en situacions de comunicació, dirigides o espontànies, respectant les normes de la comunicació: usar el torn de paraula, organitzar el discurs, escoltar i incorporar les intervencions dels altres.
 - Tenir en compte les intervencions dels interlocutors en la producció de discursos planificats i espontanis.

- Respectar les regles de comportament lingüístic que generen les diferents situacions de comunicació.
4. Valorar el valencià com a vehicle de comunicació i usar-lo progressivament en situacions formals i informals. Incorporar el valencià a tots els àmbits d'ús de la llengua, especialment a l'àmbit acadèmic, com a vehicle d'aprenentatge.
 - Conèixer l'ús del valencià als diferents àmbits de producció (interpersonal, acadèmic, administratiu, mitjans de comunicació, etc.).
 - Fer servir el valencià en tots els contextos de comunicació, tant formals com informals.
 - Utilitzar el valencià com a llengua vehicular en l'adquisició de coneixements a l'àmbit acadèmic.
 5. Fer ús de la mediació per a assegurar l'èxit de la comunicació oral i escrita. Actuar com a intermediari entre els interlocutors que no poden comprendre's de manera directa.
 - Conèixer els recursos de la llengua que assegurin l'eficàcia comunicativa.
 - Emprar els recursos més adequats de la competència estratègica que permeten una comunicació eficaç.
 - Entendre i fer-se entendre en situacions de malentesos o d'interrupció de la comunicació.
 6. Reconèixer i ser capaç d'utilitzar els diferents tipus de textos i les seues estructures formals. Conèixer els principis fonamentals de la gramàtica; reconèixer les diferents unitats de la llengua i les seues combinacions.
 - Identificar les estructures formals dels diferents tipus de textos: expositius, narratius, descriptius i dialogats.
 - Produir textos orals i escrits que responguen a estructures expositives, narratives, descriptives i dialogades.
 - Conèixer l'organització del sistema lingüístic com a codi normatiu de la llengua.
 - Conèixer i utilitzar les diferents unitats de la llengua i les seues combinacions.
 7. Aplicar els coneixements sobre la llengua i les normes de l'ús lingüístic per a solucionar problemes de comprensió de textos orals i escrits, i per a la composició i la revisió dirigida dels textos propis d'aquest curs.
 - Comprendre textos orals i escrits a partir dels coneixements lingüístics adquirits.
 - Produir textos orals i escrits d'acord amb la normativa lingüística.
 - Emprar tècniques adequades per a la revisió dels textos propis produïts.
 8. Reconèixer el propòsit i la idea general en textos orals d'àmbits socials pròxims a l'experiència de l'alumnat i de l'àmbit acadèmic; captar la idea global d'informacions sentides en ràdio o en televisió i seguir instruccions poc complexes per a realitzar tasques d'aprenentatge.
 - Identificar la intenció comunicativa i la idea general dels textos i discursos de caràcter interpersonal i de l'àmbit acadèmic.
 - Comprendre la informació global de textos produïts pels mitjans de comunicació orals i escrits.

- Interpretar adequadament les instruccions per a la realització de tasques d'aprenentatge a l'àmbit acadèmic.
9. Realitzar oralment narracions d'experiències viscudes de manera ordenada, clara i ben estructurada, a partir d'un pla o guió previ; seguir un orde lògic en la presentació d'informacions i arguments; adequar el llenguatge utilitzat al contingut i a la situació comunicativa, amb l'ajuda de mitjans audiovisuals; mantindre l'atenció del receptor.
- Conèixer les regles de la planificació per a l'elaboració de textos i discursos: ordenació, claredat i bona estructuració.
 - Elaborar guions previs per a la producció de narracions d'acord amb les regles de planificació.
 - Aplicar les regles d'ordenació lògica en la presentació d'informacions i argumentacions.
 - Emprar els recursos lingüístics més adequats per a la comunicació oral i escrita pública i efectiva, adequada als participants, al tema i al context de comunicació.
 - Fer servir els mitjans audiovisuals com a suport per a la producció de textos orals i escrits.
 - Aplicar les estratègies comunicatives adequades per a mantenir l'atenció del receptor.
10. Sintetitzar oralment el sentit global de textos escrits expositius, identificar-ne les intencions, diferenciar les idees principals i secundàries, reconèixer possibles incoherències o ambigüitats en el contingut i aportar una opinió personal.
- Comprendre informacions donades mitjançant l'estructura dels textos expositius.
 - Analitzar i sintetitzar la intenció comunicativa dels textos expositius.
 - Identificar i resoldre adequadament les incoherències i ambigüitats de la informació donada mitjançant textos expositius.
 - Expressar opinions personals fonamentades sobre informacions donades mitjançant textos expositius.
11. Integrar informacions procedents de diferents textos sobre un tema, a fi d'elaborar un text de síntesi en què es reflectisquen tant les informacions principals i els punts de vista trobats com el punt de vista propi.
- Cercar informació sobre un mateix tema en fonts d'informació diferents.
 - Identificar els punts de vista dels emissors en informacions diferents sobre un tema determinat.
 - Sintetitzar informacions sobre un mateix tema procedents de fonts d'informació diverses.
 - Expressar el punt de vista propi sobre la informació obtinguda.
12. Extraure informacions concretes i identificar el propòsit en textos escrits d'àmbits socials pròxims a l'experiència de l'alumnat; seguir instruccions senzilles; identificar els enunciats en què el tema general apareix explícit i distingir les parts del text. Aplicar tècniques d'organització d'idees, com ara esquemes jeràrquics o mapes conceptuals.
- Identificar informacions concretes i la intenció comunicativa de textos escrits de l'àmbit interpersonal.
 - Aplicar ordes donades a partir d'instruccions senzilles.

- Identificar la idea general d'un enunciat i distingir-ne les parts.
 - Emprar tècniques per a l'organització d'idees, fonamentalment esquemes i mapes conceptuals.
13. Narrar, exposar i resumir en suport de paper i digital; usar el registre adequat; organitzar les idees amb claredat; enllaçar els enunciats en seqüències lineals cohesionades; respectar els criteris de correcció gramatical i ortogràfica; valorar la importància de planificar i revisar el text.
- Produir per escrit, en paper i en suport digital, narracions, exposicions i resums d'informacions.
 - Adequar el registre a cada situació de comunicació.
 - Aplicar les estratègies adequades per a l'organització de les idees en un text.
 - Emprar els connectors i mots d'enllaç més adequats per a la cohesió textual.
 - Aplicar els criteris de correcció gramatical i ortogràfica corresponent als continguts dels curs.
 - Valorar la planificació i la revisió dels textos com a fases de la producció escrita.
14. Conèixer la diversitat lingüística d'Europa, la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya i de la Comunitat Valenciana. Valorar aquesta diversitat com un patrimoni que ens enriqueix a tots i a totes. Considerar les diferents situacions que plantegen les llengües en contacte.
- Conèixer la diversitat lingüística i cultural d'Europa.
 - Conèixer la realitat plurilingüística i pluricultural de l'Estat espanyol i de la nostra comunitat autònoma.
 - Valorar el patrimoni lingüístic i cultural propi com a forma d'engrandiment de la diversitat cultural.
 - Analitzar les situacions comunicatives que es produeixen als contextos de llengües en contacte.
 -
15. Identificar els trets lingüístics propis de distints usos geogràfics, socials i estilístics de la llengua, per mitjà de l'observació directa i la comparació de produccions diverses.
- Identificar les variacions dialectals i de registres.
 - Analitzar contextos de comunicació reals amb presència de variació dialectal i de registre.
16. Conèixer i utilitzar les normes lingüístiques, amb especial atenció a les ortogràfiques.
- Conèixer les normes bàsiques del sistema lingüístic: fonètic, ortogràfic, morfològic, sintàctic, lèxic i semàntic.
 - Aplicar les normes ortogràfiques.
17. Iniciar el coneixement d'una terminologia lingüística bàsica en les activitats de reflexió sobre l'ús.
- Identificar els termes metalingüístics bàsics corresponents a aquest primer curs.
 - Aplicar els coneixements metalingüístics a la reflexió lingüística.

- Aplicar el coneixement terminològic per a la millora de l'ús lingüístic.
18. Conèixer i comprendre les principals formes i gèneres de la tradició literària. Identificar el gènere a què pertany un text literari llegit en la seua totalitat, reconèixer-ne els elements estructurals bàsics, els grans tipus de recursos lingüístics i emetre una opinió personal.
 - Conèixer les característiques formals i de contingut dels gèneres literaris tradicionals.
 - Distingir els diferents gèneres literaris, l'estructura i els recursos lingüístics més habituals.
 - Analitzar textos literaris i valorar-los.
 19. Exposar una opinió sobre la lectura personal d'una obra completa adequada a l'edat; reconèixer-ne el gènere i l'estructura global; valorar de manera general l'ús del llenguatge; diferenciar contingut literal i sentit de l'obra; relacionar el contingut amb la pròpia experiència.
 - Comentar textos literaris diversos.
 - Analitzar el gènere literari, l'estructura, l'ús del llenguatge i la intenció literària d'una obra completa adequada a l'edat.
 - Relacionar el contingut literari amb l'experiència pròpia.
 - Valorar la lectura d'una obra literària completa.
 20. Utilitzar els coneixements literaris en la comprensió i la valoració de textos breus o fragments, considerant els temes i motius de la tradició, les característiques bàsiques del gènere, els elements bàsics del ritme i l'ús del llenguatge, amb especial atenció a les figures semàntiques més generals.
 - Aplicar els coneixements literaris per a l'anàlisi de textos breus i fragments.
 - Comprendre i valorar els temes, les característiques bàsiques, els elements del ritme i l'ús del llenguatge en textos literaris.
 - Valorar especialment les figures semàntiques dels textos literaris.
 21. Compondre textos, en suport paper i digital, prenent com a model un text literari dels llegits i comentats en l'aula, o realitzar-hi alguna transformació senzilla.
 - Produir textos literaris o amb intenció literària en suports diversos a partir d'un model donat.
 - Aplicar tècniques de manipulació textual per a la producció de textos literaris o amb intenció literària.
 - Emprar mecanismes adequats per a la canalització de la creativitat en la producció de textos literaris o amb intenció literària.
 22. Incorporar la lectura i l'escriptura com a mitjans d'enriquiment personal.
 - Promoure l'hàbit de la lectura com a forma d'adquirir coneixements nous mitjançant una activitat intel·lectual engrescadora.
 - Fomentar l'escriptura com a habilitat personal per a millorar l'autoestima personal.
 23. Aprendre i utilitzar tècniques senzilles de maneig de la informació: busca, elaboració i presentació, amb ajuda dels mitjans tradicionals i l'aplicació de les noves tecnologies. Planificar i dur a terme, individualment o en equip, la consulta de diccionaris especialitzats i obres de

consulta diverses, en el marc de treballs senzills d'investigació. Utilitzar els processadors de textos i ser capaç d'aplicar-los a treballs senzills d'investigació, fent ús dels mitjans informàtics complementaris (Internet, bases de dades, CD-ROM, etc.).

- Conèixer les tècniques tradicionals i de les TIC bàsiques per a la recerca, elaboració i presentació de la informació.
 - Consultar diccionaris generals i especialitzats i fonts d'informació diversa per a l'elaboració de treballs d'investigació adequats a l'edat.
 - Emprar els processadors de textos per a la redacció de treballs d'investigació adequats a l'edat.
 - Emprar les eines informàtiques més habituals per a la consulta de fonts digitals i per a l'elaboració de textos escrits.
24. Identificar en textos orals i escrits imatges i expressions que denoten alguna forma de discriminació (de gènere, social, relacionada amb el grup ètnic, etc.), evitar-ne l'ús i utilitzar el llenguatge com a mitjà de resolució de conflictes.
- Identificar les expressions lingüístiques, gràfiques i icòniques que denoten formes discriminatòries envers els dos sexes, envers els grups social o ètnics i lingüístics.
 - Emprar mecanismes lingüístics adequats per a esmenar la utilització de fórmules discriminatòries.
 - Utilitzar el llenguatge com a mitjà per a la resolució de conflictes

5. La Lectura.

Per potenciar la capacitat lectora, però especialment el gust per la lectura, a banda dels textos a treballar a classe, durant el curs cada alumne haurà de llegir un mínim de tres llibres, un per trimestre. A banda, cada alumne podrà llegir altres llibres que es presenten com a voluntaris i que serà avaluat positivament en la qualificació final d'avaluació

Llibres de lectura durant el curs:

1r trimestre

Adela Ruiz, *Les cinc monedes d'or*. Ed. Tabarca (Col.lecció Tabarca Juvenil) (pàg. 70)

Lectura optativa:

Carme Miquel, *Uns papers en una capsula*. Ed. Bromera (pàg. 192)

2n trimestre

Silvestre Villaplana Barnés, *La mirada d'Al-Azraq*. Ed. Marfil (pàg. 120)

Lectura optativa:

Jules Verne, *Vint mil llegües de viatge submarí*. Ed. Bromera (pàg. 176)

3r trimestre

Vicent Pascual. *El guardià de l'anell*. Ed. Tabarca (pàg. 81)

Lectura optativa:

Sindbad el mariner. Ed. Bromera (Col·lecció A la lluna de València) (152 pàg.)

Durant la *Fira del llibre* (principi del tercer trimestre) l'alumnat podrà adquirir algun altre llibre —al seu gust— que també s'afegirà als anteriors com a lectura optativa.

LA LECTURA DE TRES LLIBRES AL LLARG DEL CURS —un cada trimestre— ÉS CONDICIÓN NECESSÀRIA PER APROVAR CADA AVALUACIÓ I EL CURS EN LA SEUA TOTALITAT. En finalitzar cada trimestre, es realitzarà un control de lectura, oral o escrit, en què es contestaran un seguit de preguntes sobre el llibre per tal de demostrar ÚNICAMENT la seua lectura. Llegir més d'un llibre en cada trimestre significarà una millora considerable de la qualificació d'avaluació.

6. El Quadern.

El quadern de l'alumne és una eina important del curs ja que esdevindrà el principal mitjà per a realitzar el seguiment del treball realitzat. S'hi reflectiran les diferents activitats de cada unitat i haurà de ser, per tant, objecte constant del procés d'avaluació, tant pel que fa als seus continguts, com pel que fa a la seua ordenació, organització i compliment dels criteris de presentació. És molt important tenir els treballs ben ordenats per a qualsevol control posterior. Les normes de presentació dels treballs de classe i del quadern s'adjunten en un full que serà lliurat a la totalitat de l'alumnat el primer dia de classe.

7. Els Materials de l'Alumne.

En començar el curs es repartirà a l'alumnat un extracte d'aquesta programació amb els següents apartats:

- El quadre de la programació general i les lectures del curs
- Els criteris d'avaluació del curs en general.
- Les normes bàsiques de presentació que han de complir els treballs de classe.

A més l'alumne també disposarà de:

- El llibre de text *1r d'ESO. Diàlegs. València. Llengua i Literatura*. Ed. Marfil.
- Els materials amb les activitats elaborades pel Departament.
- El quadern de l'alumne, d'acord amb les condicions assenyalades anteriorment.

PROGRAMACIÓ DE SEGON D'ESO

Leocadi Climent Cicuéndez
Rafael Àngel Carbonell

1. Objectius Generals de l'Àrea de València: Llengua i Literatura

En acabar el curs els aprenents hauran d'haver assolit les capacitats següents expressades com a objectius específics de cadascun dels blocs de continguts. Posem entre parèntesis la denominació de l'apartat del material curricular corresponent a cada bloc.

- a) Objectius específics de comunicació (Contacte; Comunicació i textos; Taller d'expressió oral)
1. Interpretar i elaborar textos com ara fullets d'informació, programes d'activitats esportives, quaderns i relats de viatges.
 2. Analitzar l'estructura de textos predictius, com ara els horòscops i els butlletins meteorològics.
 3. Descriure oralment i per escrit les característiques físiques i psicològiques (positives i negatives) de persones.
 4. Analitzar les marques lingüístiques del textos descriptius: el retrat.
 5. Distingir en el retrat la descripció objectiva, la caricaturesca i la idealitzada.
 6. Elaborar retrats segons el tipus de descripció.
 7. Conèixer i valorar el diari personal com a text personal i com a gènere literari.
 8. Identificar els elements lingüístics característics del diari personal.
 9. Redactar un fragment d'un diari personal.
 10. Analitzar i caracteritzar la biografia com a gènere textual narratiu.
 11. Deduir, sintetitzar i verbalitzar informació partint de dades rebudes oralment, escrites o a través d'una imatge.
 12. Escriure la biografia d'algú a partir de l'obtenció de dades de fonts diverses.
 13. Conèixer les característiques de les receptes de cuina com a textos instructius: enumeració d'ingredients i descripció del procés.
 14. Elaborar textos instructius com ara una recepta de cuina.
 15. Expressar l'opinió pròpia sobre temes d'actualitat i d'interés per als joves.
 16. Analitzar les característiques formals dels textos argumentatius com ara els articles d'opinió.
 17. Elaborar textos argumentatius sobre temes diversos.
 18. Observar i descriure la pròpia actuació oral en públic.
 19. Valorar la importància de l'expressió oral en públic.
 20. Expressar-se oralment en públic amb una consciència adequada i amb un control suficient del llenguatge corporal.
 21. Avaluar la competència comunicativa de diferents parlants en situacions concretes mitjançant l'aplicació d'una fitxa d'observació.
- b) Objectius específics de llengua i societat (Les persones i les llengües)
1. Reconèixer les diferències entre llenguatge i llengua.

2. Analitzar diferents situacions comunicatives atenent els elements que participen en cada acte de comunicació.
 3. Conèixer els diferents tipus de variació lingüística: la variació geogràfica, la variació social, la variació temporal o diacrònica i la variació funcional.
 4. Valorar positivament que les llengües, i especialment la nostra, són un conjunt de varietats geogràfiques.
 5. Conèixer els territoris on es parla la nostra llengua.
 6. Valorar la varietat estàndard de la llengua com a la varietat superadora de la variació lingüística.
- c) Objectius específics de coneixement de la llengua (Coneguem la llengua)
1. Utilitzar el vocabulari relacionat amb els continguts temàtics de cada unitat didàctica.
 2. Identificar els conceptes de polisèmia i monosèmia i aplicar-los en l'ús de la llengua.
 3. Identificar el concepte de sinonímia com a mecanisme per a enriquir la capacitat de comunicació i de precisió en l'expressió i fer-lo servir en contextos donats.
 4. Aplicar mecanismes de correcció lèxica per a evitar la introducció de barbarismes en contextos socials de minorització lingüística.
 5. Identificar i analitzar les categories gramaticals o classes de mots.
 6. Conèixer i analitzar els components de l'oració
 7. Identificar i analitzar les classes d'oracions
 8. Conèixer l'alfabet i distingir-hi les lletres, els dígrafs i les lletres compostes.
 9. Conèixer la correspondència entre el so i la grafia corresponent a les vocals i les consonants.
 10. Utilitzar els pronoms personals forts i febles.
 11. Utilitzar els interrogatius *què, qui, quin, quina, quins, quines, quant (de), quanta, quants, quantes, on, quan, com i per què*.
 12. Analitzar i utilitzar els complements verbals.
 13. Conèixer els conceptes de síl·laba, síl·laba àtona i tònica, diftong i hiat, les normes d'accentuació i l'ús de la dièresi i aplicar-los d'acord amb les normes ortogràfiques.
 14. Aplicar les normes de l'apostrofació i la contracció.
 15. Utilitzar els adverbis i les locucions adverbials.
 16. Utilitzar les normes ortogràfiques del guionet.
 17. Utilitzar els fenòmens de fonètica sintàctica (els enllaços, els emmudiments i les sonoritzacions).
 18. Sistematitzar l'ús de les formes del present d'indicatiu dels verbs irregulars, les formes del passat
 19. Utilitzar els signes de puntuació (el punt, la coma, el punt i coma, els dos punt i els punts suspensius; el parèntesi i el guió; la interrogació i l'exclamació).

d) Objectius específics d'educació literària (Literatura)

1. Distingir les característiques més rellevants dels gèneres literaris: poesia, narrativa, teatre i assaig.
2. Conèixer les característiques de diferents gèneres narratius: el conte, la novel·la, la faula i la rondalla.
3. Familiaritzar-se amb l'estructura narrativa de diferents tipus de contes: les rondalles o contes tradicionals i els contes literaris o d'autor.
4. Distingir entre poesia èpica i poesia lírica.
5. Conèixer les característiques de la poesia narrativa en vers: la poesia èpica i els romanços.
6. Identificar els principals recursos formals i tradicionals de la poesia lírica: les regles mètriques, les estròfiques i les rítmiques.
7. Conèixer i valorar la lírica popular valenciana com a part integrant de la cultura i la llengua popular.
8. Reconèixer el teatre com a obra literària que consta de text i d'espectacle.
9. Elaborar peces teatrals a partir d'un guió donat.
10. Conèixer l'evolució del teatre des dels orígens fins a l'actualitat.

e) Objectius específics de tècniques de treball

1. Afavorir actituds positives cap a la investigació mitjançant l'accés a fonts de documentació escrita i audiovisual.
2. Utilitzar estratègies de lectura adequades.
3. Fer servir les tècniques narratives en el quadern de viatge, el resum, la recerca d'informació, la descripció objectiva i subjectiva, el retrat, la planificació del temps, l'entrevista i la biografia.
4. Promoure l'expressió de l'opinió pròpia: ús d'arguments a favor i en contra com a estratègies comunicatives.
5. Presentar textos redactats correctament i amb un tractament informàtic adequat.

2. Competències bàsiques de 2n d'ESO

a) Competència en comunicació lingüística

- Comprendre l'estructura dels textos narratius, predictius, descriptius, instructius i argumentatius.
- Elaborar descripcions de persones tant des del punt de vista objectiu com subjectiu.
- Utilitzar els recursos expressius per a elaborar una biografia d'un personatge famós.
- Analitzar i produir textos instructius com ara les receptes de cuina.
- Expressar l'opinió pròpia sobre temes d'interés personal o social.
- Valorar l'expressió oral en públic pròpia i dels altres.

- b) Competència matemàtica
 - Interpretar dades numèriques que tinguen relació amb la competència comunicativa.
 - Aplicar les estratègies de deducció, inferència i resolució de problemes matemàtics als processos d'aprenentatge lingüístic.
- c) Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
 - Assolir un esperit crític respecte a temes socials, culturals, lingüístics i de medi ambient.
 - Fer prediccions i valoracions sobre l'ús dels recursos naturals com a tema d'exposició.
 - Conèixer la relació entre llengua i territori i aplicar aquests conceptes a la nostra llengua.
- d) Tractament de la informació i competència digital
 - Saber interpretar dades procedents de fonts d'informació diverses.
 - Saber utilitzar els cercadors a Internet.
 - Identificar la informació principal i la supèrflua en les fonts d'informació digitals.
 - Consultar fonts d'informació digital per a elaborar la biografia d'un personatge famós.
 - Elaborar treballs acadèmics escrits d'acord a un esquema donat.
 - Valorar positivament la presentació acurada de treballs acadèmics.
- e) Competència social i ciutadana
 - Reconèixer les llengües com a manifestacions diverses del llenguatge.
 - Identificar la variació lingüística com a l'ús de llengua en funció dels parlants i en funció de les situacions de comunicació.
 - Ser conscient de la importància de saber parlar bé en públic.
- f) Competència cultural i artística
 - Ser conscient de la importància de la literatura com a manifestació cultural d'un poble.
 - Valorar positivament les produccions literàries elaborades en els diferents gèneres.
 - Explicar les característiques bàsiques de la narrativa, la poesia i el teatre.
 - Valorar el teatre com a gènere literari complex que combina el text escrit amb la representació escènica.
 - Fruir de la lectura extensiva de textos en valencià com a forma de promoure el creixement personal i l'autoestima.
- g) Competència per a aprendre a aprendre
 - Aplicar el codi ortogràfic amb criteris de correcció.
 - Aplicar els conceptes de sinonímia, polisèmia i monosèmia com a mecanismes per a l'augment de la competència lèxica.
 - Ser conscient de l'estructura oracional i de les funcions sintàctiques com a procés per al

desenvolupament de la competència sintàctica.

- Valorar positivament l'ús dels signes de puntuació com a elements de cohesió textual.
- Ser conscient de la importància de les tècniques de treball en l'elaboració de les produccions lingüístiques.

h) Autonomia i iniciativa personal

- Acceptar i relativitzar les limitacions personals pròpies en situacions comunicatives orals determinades.
- Ser conscient del treball en equip per a la resolució de tasques complexes relacionades amb la producció lingüística.
- Saber utilitzar les estratègies comunicatives orals i escrites més adequades per a cada situació de producció.
- Fomentar la iniciativa en l'expressió de l'opinió pròpia.
- Saber utilitzar amb autonomia la biblioteca escolar, les fonts d'informació tradicionals i les digitals.

3. Adequació i seqüenciació dels continguts curriculars de 2n d'ESO

UNITAT 1: Farem vacances	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Els textos formalitzats. Els fullets d'informació Les postals Els quaderns de viatge Parlar bé en públic: una necessitat 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració de fullets informatius, postals i quaderns de viatges Anàlisi de l'actitud comunicativa oral pròpia 	<ul style="list-style-type: none"> Creació d'actituds comunicatives per a l'ús dels gèneres de textos treballats en la unitat Promoció d'activitats reals que impliquen l'expressió escrita La importància d'aprendre a parlar bé en públic
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Les persones: éssers que es comuniquen 	<ul style="list-style-type: none"> Comprensió dels elements que intervenen en l'acte comunicatiu Anàlisi de situacions comunicatives 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció d'actituds d'adequació a la diversitat de situacions comunicatives
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Lèxic dels oficis Polisèmia i monosèmia (1) Les categories gramaticals L'oració (1): components de l'oració L'alfabet: lletres i dígrafs Els signes de puntuació (1): el punt, la coma i el punt i coma 	<ul style="list-style-type: none"> Actualització i ampliació de vocabulari Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> Les tècniques narratives en el quadern de viatge 	<ul style="list-style-type: none"> Aplicació de les tècniques narratives en l'elaboració de quaderns de viatge 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de l'hàbit de fer anotacions escrites en la realització de viatges d'oci, excursions, eixides culturals, etc.
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> Els gèneres literaris 	<ul style="list-style-type: none"> Distinció dels principals gèneres literaris 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de la literatura com a forma d'expressió cultural d'un poble

UNITAT 2: De cine	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> La cartellera d'espectacles. Tema i argument Parlar bé en públic: el llenguatge corporal 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de textos narratius i de crítiques de cinema Distinció entre tema i argument Ús d'estratègies per a vencer la por de parlar 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció de contextos comunicatius versemblants per a l'intercanvi d'informacions interpersonals a l'aula Promoció d'actituds i d'aptituds físiques de parlar en públic
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> L'ús de la llengua: la variació lingüística (1) 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi d'actituds davant la variació lingüística 	<ul style="list-style-type: none"> Consideració de la variació lingüística com a riquesa expressiva d'una comunitat lingüística
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Els oficis La polisèmia (i 2): la precisió en l'expressió L'oració (2): components de l'oració (SN i SV). El CN Pronoms personals forts La correspondència so i grafia Els signes de puntuació (2): els dos punts i els punts suspensius 	<ul style="list-style-type: none"> Actualització i ampliació de vocabulari Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> El resum 	<ul style="list-style-type: none"> La condensació d'informació a partir d'un relat 	<ul style="list-style-type: none"> Interiorització de la història com a esquema lingüístic més reconegut Identificació del resum com a una forma de contar
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> Els textos narratius (1): el conte 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació dels gèneres narratius Anàlisi de l'estructura del conte 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració del conte com a gènere literari més identificatiu de l'expressió literària d'un poble Promoció d'actituds positives per al foment de la lectura extensiva

UNITAT 3: Els astres i nosaltres	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • Els textos predictius: l'horòscop • Parlem amb el cos 	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi i elaboració de textos predictius • Ús del cos en la comunicació oral 	<ul style="list-style-type: none"> • Promoció de contextos comunicatius versemblants per a l'intercanvi d'informacions interpersonals a l'aula • Actitud positiva per a l'aprofitament del cos en la comunicació oral
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> • La variació (2): els registres 	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi de diferents registres vinculats a situacions comunicatives diverses 	<ul style="list-style-type: none"> • Ús dels registres adequats a cada context de comunicació: adequació comunicativa dels parlants
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> • Els vents i els fenòmens meteorològics • Homonímia: homòfons i homògrafs • L'oració (3): classes d'oracions segons el predicat • Els pronoms febles (1): (<i>me, te, se</i>) • La síl·laba àtona i tònica • Les normes d'accentuació • La dièresi 	<ul style="list-style-type: none"> • Actualització i ampliació de vocabulari • Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> • La recerca d'informació • Les TIC 	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració de treballs de recerca breus sobre autors de novel·la per a fer-ne una exposició • Ús de les TIC per a l'elaboració de treballs acadèmics 	<ul style="list-style-type: none"> • Promoció d'actituds positives davant l'obtenció d'informació per a l'exposició d'un tema
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> • Els textos narratius (i 2): la novel·la. Gèneres de la novel·la • Les veus de la narració. Els diàlegs • Els nostres novel·listes 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificació de les característiques més rellevants de la novel·la 	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració de la novel·la com a gènere narratiu • Promoció d'actituds positives per al foment de la lectura extensiva

UNITAT 4: Tal com som o no?	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Els textos descriptius: el retrat La descripció objectiva, caricaturesca i idealitzada La veu: el gran instrument (1) 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració de descripcions i retrats Distinció entre descripció objectiva i subjectiva Aplicació del volum i l'entonació en la comunicació oral 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció de contextos comunicatius versemblants per a l'intercanvi d'informacions interpersonals a l'aula Foment d'estratègies de control del volum i de l'entonació en la comunicació oral
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La variació (3): la variació social. Els argots 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació dels argots amb els grups socials que els fan servir 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud crítica davant la variació diastràtica com a element identificatiu dels grups socials
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Les parts del cos L'antonímia L'oració (4): classes d'oracions predicatives Els complements del verb (1): CD Els pronoms febles (2): CD Els interrogatius El vocalisme: vocals obertes i tancades Els signes de puntuació (3): els parèntesis i el guió 	<ul style="list-style-type: none"> Actualització i ampliació de vocabulari Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> La descripció objectiva i subjectiva: el retrat 	<ul style="list-style-type: none"> Aplicació d'estratègies per a la descripció detallada de persones 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de la percepció crítica de la realitat
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> La poesia (1): èpica i lírica; el romanç 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura i comentari de poemes diversos 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció d'actituds positives per al foment de la lectura extensiva Valoració positiva de la poesia

UNITAT 5: Estic per tu	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El diari personal La veu: el gran instrument (i 2) 	<ul style="list-style-type: none"> Producció de textos escrits –reals o simulats- que relaten successos personals Aplicació de la velocitat i l'articulació clara en la comunicació oral 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció de contextos comunicatius versemblants per a l'intercanvi d'informacions interpersonals a l'aula Foment d'estratègies per al control de la velocitat i de l'articulació en la comunicació oral
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La variació (4): la variació geogràfica. Els dialectes (1) 	<ul style="list-style-type: none"> Comprensió del concepte dialecte com a variació geogràfica de qualsevol llengua Identificació de les variacions geogràfiques de la nostra llengua 	<ul style="list-style-type: none"> Eliminació dels prejudicis lingüístics davant el concepte dialecte, especialment aplicat al valencià com a varietat geogràfica Promoció del terme dialecte aplicat a totes les llengües
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> La distribució horària del dia La sinonímia (1) L'oració (5): classes d'oracions segons l'actitud del parlant Els complements del verb (2): CI Morfologia verbal (1): revisió dels verbs irregulars Els interrogatius L'ortografia de M, N, NY, LL, I Fonètica: [λ] / [i] Els signes de puntuació (4): la interrogació i l'exclamació 	<ul style="list-style-type: none"> Actualització i ampliació de vocabulari Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> La planificació del temps en l'elaboració de treballs acadèmics 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració de planificacions, agendes i plans de treball 	<ul style="list-style-type: none"> Acceptació de la planificació del temps com a mètode d'organització del treball
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> La poesia (2): la poesia lírica 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació dels trets de la poesia lírica Lectura i comentari de poemes diversos 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció d'actituds positives per al foment de la lectura extensiva

UNITAT 6: De festa en festa	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> La biografia Els mitjans per a fer-se entendre (1): els recursos conceptuals o retòrics 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i producció de biografies Aplicació de recursos retòrics per a la comunicació oral formal 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció de contextos comunicatius versemblants per a l'intercanvi d'informacions interpersonals a l'aula Bona pràctica dels repertoris de recursos retòrics per a la comunicació oral
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La variació (5): la variació geogràfica. Els dialectes (i 2) 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació dels trets dialectals fonamentals de les varietats geogràfiques de la llengua catalana, especialment del valencià 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud positiva davant l'ús de les varietats dialectals de qualsevol llengua, especialment de la llengua catalana
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> La sinonímia (i 2): els geosinònims Els complements del verb (3): CC, CAgent i CR Morfologia verbal (2): revisió dels temps del passat L'apostrofació i la contracció Els signes de puntuació (i 5): les cometes 	<ul style="list-style-type: none"> Actualització i ampliació de vocabulari Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> L'entrevista i la biografia La biblioteca escolar. Les biblioteques virtuals 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i elaboració d'entrevistes Recerca d'informació a les biblioteques escolars i virtuals 	<ul style="list-style-type: none"> Concepció de l'entrevista com a mètode per a l'obtenció d'informació sobre una persona Promoció de l'autonomia en la recerca d'informació
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> La poesia (i 3): la poesia popular 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura i comentari de mostres de literatura popular 	<ul style="list-style-type: none"> Percepció de la literatura popular com a una de les senyes d'identitat d'un poble Promoció d'actituds positives per al foment de la lectura extensiva

UNITAT 7: Tasta-ho, tasta-ho	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Els texts instructius: les receptes de cuina Els mitjans per a fer-se entendre (i 2): els recursos instrumentals 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i producció de receptes de cuina Aplicació de recursos instrumentals per a la comunicació oral formal 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció de contextos comunicatius versemblants per a l'intercanvi d'informacions interpersonals a l'aula Actitud crítica davant el menjar: l'equilibri de nutrients, el menjar ràpid, etc. Bona pràctica dels recursos instrumentals per a la comunicació oral
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La variació (i 6): la variació diacrònica 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació de la variació diacrònica com a variació adequada a cada època històrica 	<ul style="list-style-type: none"> Vinculació del català al llatí: l'evolució històrica de la llengua (el català com a llengua romànica)
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Els préstecs i els barbarismes lèxics L'oració (6): les oracions atributives Els complements del verb (i 4): l'atribut i el predicatiu L'adverbi Morfologia verbal (3): revisió del present indicatiu El guionet 	<ul style="list-style-type: none"> Actualització i ampliació de vocabulari Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> Els diàlegs i els textos dialogats Els recursos instrumentals en les exposicions orals 	<ul style="list-style-type: none"> Transformació de còmics a textos dramàtics Tractament informatitzat de la informació 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració positiva de la creativitat i de la creació literària personal Promoció de l'ús dels mitjans tècnics i informàtics com a suport per a la comunicació oral en públic
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> El teatre (1): literatura i espectacle 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació del teatre com a gènere literari complex que unifica literatura i espectacle 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció d'actituds positives per al foment de la lectura extensiva

UNITAT 8: Què et sembla?	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El text argumentatiu La correcció i l'adequació lingüístiques en la comunicació oral 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura i anàlisi d'articles d'opinió Adequació a les situacions comunicatives orals 	<ul style="list-style-type: none"> Creació d'actituds comunicatives per a l'ús de l'esquema textual argumentatiu. Promoció de contextos comunicatius versemblants per a l'intercanvi d'informacions interpersonals a l'aula Foment d'una actitud positiva envers la correcció lingüística oral
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La varietat estàndard 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació del concepte estàndard i aplicació a contextos comunicatius determinats 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració positiva de l'estàndard com a varietat lingüística comuna i necessària per a la normalització, ensenyament i difusió d'una llengua
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> El vocabulari d'especialitat L'oració (i 7): classes d'oracions compostes Morfologia verbal (i 4): revisió del present subjuntiu Fonètica sintàctica: enllaços, emmudiments i sonoritzacions 	<ul style="list-style-type: none"> Actualització i ampliació de vocabulari Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> L'expressió de l'opinió pròpia: a favor i en contra Els diccionaris especialitzats 	<ul style="list-style-type: none"> Ús de les estratègies per a expressar l'opinió pròpia davant el públic Consulta i ús de diccionaris especialitzats en format convencional i en suport digital i en la xarxa 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de situacions comunicatives per a l'expressió de l'opinió pròpia Valoració positiva del diccionari especialitzat com a recurs per a la correcció lèxica i semàntica
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> El teatre (i 2): orígens i tècniques 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de les característiques de les obres teatrals Anàlisi del llenguatge teatral 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció d'actituds positives per al foment de la lectura extensiva

4. Distribució temporal dels continguts

UNITAT DIDÀCTICA	TEMPORALITZACIÓ	AVALUACIONS
Unitat 1: Farem vacances	setembre-octubre	1a avaluació
Unitat 2: De cine	novembre	
Unitat 3: Els astres i nosaltres	desembre	
Unitat 4: Tal com som o no?	gener	2a avaluació
Unitat 5: Estic per tu	febrer	
Unitat 6: De festa en festa	març	
Unitat 7: Tasta-ho, tasta-ho!	abril	3a avaluació
Unitat 8: Què et sembla	maig-juny	

5. Concreció dels criteris d'avaluació de 2n curs d'ESO

1. Captar les idees essencials i les intencions de textos orals, de diferent tipus i distint nivell de formalització, i reproduir-ne el contingut en textos orals o escrits. Utilitzar la llengua per a adquirir nous coneixements.
 - Distingir entre idees principals i secundàries en els textos orals de qualsevol gènere i de formalitats diferents.
 - Identificar la intenció comunicativa dels textos orals de qualsevol gènere i de formalitats diferents.
 - Aplicar el reconeixement d'idees essencials i les intencions comunicatives dels textos orals a la producció de textos orals i escrits.
 - Emprar la llengua com a vehicle per a l'adquisició de coneixements.
2. Aplicar els coneixements sobre el valencià [i el castellà] i les normes de l'ús lingüístic per a solucionar problemes de comprensió de textos orals i escrits i per a compondre i revisar, de manera progressivament autònoma, els textos propis d'aquest curs.
 - Comprendre textos orals i escrits a partir dels coneixements lingüístics adquirits.
 - Produir textos orals i escrits d'acord amb la normativa lingüística.
 - Emprar tècniques adequades per a la revisió dels textos propis produïts.
3. Participar en situacions de comunicació, dirigides o espontànies, respectant les normes de la comunicació: usar el torn de paraula; organitzar el discurs, escoltar i incorporar les intervencions dels altres.
 - Tenir en compte les intervencions dels interlocutors en la producció de discursos planificats i espontanis.

- Respectar les regles de comportament lingüístic que generen les diferents situacions de comunicació.
4. Valorar el valencià com a vehicle de comunicació i usar-lo progressivament en situacions formals i informals. Incorporar el valencià a tots els àmbits d'ús de la llengua, especialment a l'àmbit acadèmic, com a vehicle d'aprenentatge.
 - Conèixer l'ús del valencià als diferents àmbits de producció (interpersonal, acadèmic, administratiu, mitjans de comunicació, etc.).
 - Fer servir el valencià en tots els contextos de comunicació, tant formals com informals.
 - Utilitzar el valencià com a llengua vehicular en l'adquisició de coneixements a l'àmbit acadèmic.
 5. Fer ús de la mediació per a assegurar l'èxit de la comunicació oral i escrita. Actuar com a intermediari entre els interlocutors que no poden comprendre's de manera directa. Utilitzar la interpretació oral, fent resums de la llengua de l'emissor, quan el receptor no comprén el missatge original.
 - Conèixer els recursos de la llengua que asseguren l'eficàcia comunicativa.
 - Emprar els recursos més adequats de la competència estratègica que permeten una comunicació eficaç.
 - Entendre i fer-se entendre en situacions de malentesos o d'interrupció de la comunicació.
 -
 6. Reconèixer en un text les diferents funcions del llenguatge.
 - 6.1. Conèixer les diferents funcions del llenguatge
 - 6.2. Reconèixer les funcions del llenguatge en un text.
 7. Reconèixer i ser capaç d'utilitzar els diferents tipus de textos (expositius, narratius, descriptius, argumentatius, conversacionals i dialogats) i les seues estructures formals.
 - Identificar les estructures formals dels diferents tipus de textos: expositius, narratius, descriptius i dialogats.
 - Produir textos orals i escrits que responguen a estructures expositives, narratives, descriptives i dialogades.
 8. Reconèixer, junt amb el propòsit i la idea general, idees, fets o dades rellevants en textos orals d'àmbits socials pròxims a l'experiència de l'alumnat i de l'àmbit acadèmic; captar la idea global i la rellevància d'informacions sentides en ràdio o en televisió i seguir instruccions per a realitzar autònomament tasques d'aprenentatge.
 - Identificar la intenció comunicativa i la idea general dels textos i discursos de caràcter interpersonal i de l'àmbit acadèmic.
 - Comprendre la informació global de textos produïts pels mitjans de comunicació orals i escrits.
 - Interpretar adequadament les instruccions per a la realització de tasques d'aprenentatge a l'àmbit acadèmic.
 9. Fer exposicions orals senzilles sobre temes que tinguen interès per a l'alumnat i que siguen pròxims al seu entorn, amb l'ajuda de mitjans audiovisuals i de les tecnologies de la informació i la

comunicació, de manera ordenada i fluida, ajustant-se a un pla o guió previ; seguir un orde lògic en la presentació d'informacions i arguments; adequar el llenguatge utilitzat al contingut i a la situació comunicativa; mantindre l'atenció del receptor.

- Conèixer el funcionament dels mitjans audiovisuals i de les TIC com a recursos auxiliars per a realitzar exposicions orals senzilles.
 - Elaborar guions previs per a la producció d'exposicions sobre un tema d'interès per a l'alumnat.
 - Aplicar les regles d'ordenació lògica en la presentació d'informacions i argumentacions.
 - Emprar els recursos lingüístics més adequats per a la comunicació oral i escrita pública i efectiva, adequada als participants, al tema i al context de comunicació.
 - Aplicar les estratègies comunicatives adequades per a mantenir l'atenció del receptor en una exposició.
10. Sintetitzar oralment el sentit global de textos escrits expositius i argumentatius, identificar-ne les intencions, diferenciar les idees principals i secundàries, reconèixer possibles incoherències o ambigüitats en el contingut i aportar una opinió personal.
- Comprendre informacions donades mitjançant l'estructura dels textos expositius i argumentatius.
 - Analitzar i sintetitzar la intenció comunicativa dels textos expositius i argumentatius.
 - Identificar i resoldre adequadament les incoherències i ambigüitats de la informació donada mitjançant textos expositius i argumentatius.
 - Expressar opinions personals fonamentades sobre informacions donades mitjançant textos expositius i argumentatius.
11. Elaborar el resum d'una exposició o argumentació oral sobre un tema específic i conegut, reflectint els principals arguments i punts de vista dels participants.
- 11.1. Identificar la informació essencial d'una exposició o argumentació oral.
- 11.2. Resumir una exposició o argumentació oral sobre un tema específic i conegut que reflectisca els arguments principals i els punts de vista dels participants.
12. Integar informacions procedents de diferents textos sobre un tema, a fi d'elaborar un text de síntesi en què es reflectisquen tant les informacions principals i punts de vista trobats com el punt de vista propi.
- Cercar informació sobre un mateix tema en fonts d'informació diferents.
 - Identificar els punts de vista dels emissors en informacions diferents sobre un tema determinat.
 - Sintetitzar informacions sobre un mateix tema procedents de fonts d'informació diverses.
 - Expressar el punt de vista propi sobre la informació obtinguda.
13. Extraure informacions concretes i identificar el propòsit en textos escrits d'àmbits socials pròxims a l'experiència de l'alumnat; seguir instruccions de certa extensió en processos poc complexos; identificar el tema general i els temes secundaris; i distingir com està organitzada la informació. Aplicar tècniques d'organització d'idees, com ara esquemes jeràrquics o mapes conceptuals.

- 13.1. Identificar informacions concretes i la intenció comunicativa de textos escrits de l'àmbit interpersonal.
 - 13.2. Aplicar ordes donades a partir d'instruccions senzilles.
 - 13.3. Identificar la idea general d'un enunciat i distingir-ne les parts.
 - 13.4. Emprar tècniques per a l'organització d'idees, fonamentalment esquemes i mapes conceptuals.
14. Narrar, exposar, explicar, resumir i comentar en suport de paper i digital; usar el registre adequat; organitzar les idees amb claredat; enllaçar els enunciats en seqüències lineals cohesionades; respectar les normes gramaticals, ortogràfiques i tipogràfiques. Valorar la importància de planificar i revisar el text. Redactar cròniques periodístiques breus organitzant la informació de manera jeràrquica.
- Produir per escrit, en paper i en suport digital, narracions, exposicions, resums i comentaris d'informacions.
 - Adequar el registre a cada situació de comunicació.
 - Aplicar les estratègies adequades per a l'organització de les idees en un text.
 - Emprar els connectors i mots d'enllaç més adequats per a la cohesió textual.
 - Aplicar els criteris de correcció gramatical, ortogràfica i tipogràfica corresponent als continguts dels curss.
 - Valorar la planificació i la revisió dels textos com a fases de la producció escrita.
 - Elaborar cròniques periodístiques breus redactades amb una organització jeràrquica de la informació.
15. Conèixer la diversitat lingüística d'Europa, la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya i de la Comunitat Valenciana. Valorar aquesta diversitat com un patrimoni que ens enriqueix a tots i a totes. Considerar les diferents situacions que plantegen les llengües en contacte.
- Conèixer la diversitat lingüística i cultural d'Europa.
 - Conèixer la realitat plurilingüística i pluricultural de l'Estat espanyol i de la nostra comunitat autònoma.
 - Valorar el patrimoni lingüístic i cultural propi com a forma d'engrandiment de la diversitat cultural.
 - Analitzar les situacions comunicatives que es produeixen en els contextos de llengües en contacte.
16. Identificar els trets lingüístics propis de distints usos geogràfics, socials i estilístics de la llengua, per mitjà de l'observació directa i la comparació de produccions diverses.
- Identificar les variacions dialectals i de registres.
 - Analitzar contextos de comunicació reals amb presència de variació dialectal i de registre.
17. Conèixer una terminologia lingüística bàsica en les activitats de reflexió sobre l'ús. Conèixer i aplicar correctament les normes d'accentuació vigents. Conèixer l'estructura de l'oració i les diferents classes d'oració. Esbrinar les principals relacions de significat.

- Identificar els termes metalingüístics bàsics corresponents a aquest segon curs.
 - Aplicar els coneixements metalingüístics a la reflexió lingüística i a la millora de l'ús lingüístic.
 - Conèixer i aplicar les normes d'accentuació.
 - Conèixer l'estructura de l'oració i les diferents classes oració.
 - Esbrinar les diferents relacions de significat.
18. Incorporar la lectura i l'escriptura com a mitjans d'enriquiment personal.
- Promoure l'hàbit de la lectura com a forma d'adquirir coneixements nous mitjançant una activitat intel·lectual engrescadora.
 - Fomentar l'escriptura com a habilitat personal per a millorar l'autoestima personal.
19. Conèixer els gèneres literaris. Identificar el gènere a què pertany un text literari llegit en la seua totalitat, reconèixer-ne els elements estructurals bàsics, els grans tipus de recursos lingüístics i emetre una opinió personal. Aprendre a classificar els textos llegits per gèneres literaris.
- Conèixer les característiques formals i de contingut dels gèneres literaris tradicionals.
 - Distingir els diferents gèneres literaris, l'estructura i els recursos lingüístics més habituals.
 - Analitzar textos literaris i valorar-los.
 - Classificar els textos llegits segons el gènere literari corresponent.
20. Exposar una opinió sobre la lectura personal d'una obra completa adequada a l'edat; reconèixer l'estructura de l'obra i els elements del gènere; valorar l'ús del llenguatge i el punt de vista de l'autor; diferenciar contingut literal i sentit de l'obra, i relacionar el contingut amb la pròpia experiència.
- Comentar textos literaris diversos.
 - Analitzar el gènere literari, l'estructura, l'ús del llenguatge, el punt de vista de l'autor i la intenció literària d'una obra completa adequada a l'edat.
 - Relacionar el contingut literari amb l'experiència pròpia.
 - Valorar la lectura d'una obra literària completa.
21. Utilitzar els coneixements literaris en la comprensió i la valoració de textos breus o fragments, considerant els temes i motius de la tradició, la caracterització dels subgèneres literaris, la versificació, l'ús del llenguatge i la funcionalitat dels recursos retòrics en el text.
- Aplicar els coneixements literaris per a l'anàlisi de textos breus i fragments.
 - Comprendre i valorar els temes, la caracterització dels subgèneres literaris, la versificació, l'ús del llenguatge i la funcionalitat dels recursos retòrics en textos literaris.
22. Compondre textos, en suport de paper i digital, prenent com a model textos literaris llegits i comentats en l'aula, o realitzar-hi algunes transformacions. Conèixer el procés que porta del text dramàtic a la representació teatral.
- Produir textos literaris o amb intenció literària en suports diversos a partir d'un model donat.
 - Aplicar tècniques de manipulació textual per a la producció de textos literaris o amb intenció literària.

- Emprar mecanismes adequats per a la canalització de la creativitat en la producció de textos literaris o amb intenció literària.
 - Conèixer les característiques literàries de les produccions dramàtiques com a textos literaris que es representen damunt un escenari.
23. Aprendre i utilitzar tècniques senzilles de maneig de la informació: busca, elaboració i presentació, amb ajuda dels mitjans tradicionals i l'aplicació de les noves tecnologies. Planificar i dur a terme, individualment o en equip, la consulta de diccionaris especialitzats i obres de consulta diverses, en el marc de treballs senzills d'investigació. Utilitzar els processadors de textos i ser capaç d'aplicar-los a treballs senzills d'investigació, fent ús dels mitjans informàtics complementaris (Internet, bases de dades, CD-ROM, processadors de textos, etc.).
- Conèixer les tècniques tradicionals i de les TIC bàsiques per a la recerca, elaboració i presentació de la informació.
 - Consultar diccionaris generals i especialitzats i fonts d'informació diversa per a l'elaboració de treballs d'investigació adequats a l'edat.
 - Emprar els processadors de textos per a la redacció de treballs d'investigació adequats a l'edat.
 - Emprar les eines informàtiques més habituals per a la consulta de fonts digitals i per a l'elaboració de textos escrits.
24. Identificar, en textos orals i escrits, imatges i expressions que denoten alguna forma de discriminació (de gènere, social, relacionada amb el grup ètnic, etc.), evitar-ne l'ús i utilitzar el llenguatge com a mitjà de resolució de conflictes.
- Identificar les expressions lingüístiques, gràfiques i icòniques que denoten formes discriminatòries envers els dos sexes, envers els grups social o ètnics i lingüístics.
 - Emprar els mecanismes lingüístics més adequats per a esmenar la utilització de fórmules discriminatòries.
 - Utilitzar el llenguatge com a mitjà per a la resolució de conflictes.

6. La Lectura.

Per potenciar la capacitat lectora, però especialment el gust per la lectura, a banda dels textos a treballar a classe, durant el curs cada alumne haurà de llegir un mínim de tres llibres, un per trimestre. A banda, cada alumne podrà llegir altres llibres que es presenten com a voluntaris i que serà avaluat positivament en la qualificació final d'avaluació

Llibres de lectura durant el curs:

1r trimestre

Alan Greus, *L'amulet egipci*. Ed. Bromera (pàg. 144)

Lectures optatives: Joan Pla, *La secta del graal*. Ed. Bromera (pàg. 120)

R. Ll. Stevenson, *L'illa del Tresor*. Ed. Bromera (Col·lecció A la lluna de València) 280 pàg.

2n trimestre

John Steinbeck, *La Perla* Ed. Vicens Vives (pàg. 160)

Lectures optatives: Francesc Mompó, *Els ulls del llac*. Ed. Alfaguara/Vorammar
Edgar Allan Poe, *L'escarabat d'or*. Ed. Bromera (pàg. 88)

3r trimestre

Leo Climent. *La vall dels oblidats*. Ed. Tabarca (pàg. 132)

Lectures optatives: Silvestre Vilaplana, *Els dimonis de Pandora*. Ed. Bromera (pàg. 160)
Pep Castellano, *L'herència del càtars*. Edicions del Bullent

Durant la *Fira del llibre* (principi del tercer trimestre) l'alumnat podrà adquirir algun altre llibre —al seu gust— que també s'afegirà als anteriors com a lectura optativa.

LA LECTURA DE TRES LLIBRES AL LLARG DEL CURS —un cada trimestre— ÉS CONDICIÓN NECESSÀRIA PER APROVAR CADA AVALUACIÓ I EL CURS EN LA SEUA TOTALITAT. En finalitzar cada trimestre, es realitzarà un control de lectura, oral o escrit, en què es contestaran un seguit de preguntes sobre el llibre per tal de demostrar ÚNICAMENT la seua lectura. Llegir més d'un llibre en cada trimestre significarà una millora considerable de la qualificació d'avaluació.

7. *El Quadern.*

El quadern de l'alumne és una eina important del curs ja que esdevindrà el principal mitjà per a realitzar el seguiment del treball realitzat. S'hi reflectiran les diferents activitats de cada unitat i haurà de ser, per tant, objecte constant del procés d'avaluació, tant pel que fa als seus continguts, com pel que fa a la seua ordenació, organització i compliment dels criteris de presentació. S'exigirà la seua presentació amb els fulls numerats i units d'alguna manera, amb carpeta, anelles, funda de plàstic, etc.

Són recomanables les llibretes de fulles perforades que se separen fàcilment i després es poden guardar en una carpeta d'anelles. És molt important tenir els treballs ben ordenats per a qualsevol control posterior. Les normes de presentació dels treballs de classe i del quadern s'adjunten en un full que serà lliurat a la totalitat de l'alumnat el primer dia de classe.

8. *Els Materials de l'Alumne.*

En començar el curs es repartirà a l'alumnat un extracte d'aquesta programació amb els següents apartats:

- El quadre de la programació general i les lectures del curs
- Els criteris d'avaluació del curs en general.
- Les normes bàsiques de presentació que han de complir els treballs de classe.

A més l'alumne també disposarà de:

- El llibre de text : Martines, J (Coordinador) i al., *Diàlegs. 2n ESO. València: Llengua i Literatura. Ed Marfil.*
- Els materials amb les activitats elaborades pel Departament.
- El quadern de l'alumne, d'acord amb les condicions assenyalades anteriorment.

***PROGRAMACIÓ DE
TALLER DE LLENGUA. VALENCIÀ.
PRIMER I SEGON D'ESO***

Leocadi Climent Cicuéndez

1. Introducció

Aquesta matèria optativa es presenta com a matèria de reforç que ha de facilitar l'adquisició de les competències bàsiques i la consecució dels objectius de l'Educació Secundària Obligatòria. Per això, es dirigeix a l'alumnat que cursa primer, segon o tercer curs d'esta etapa i presenta dificultats en la organització personal del treball i, més concretament, en el desenvolupament de la competència en comunicació lingüística.

Aquesta competència és clau per a l'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta, per a interpretar i comprendre la realitat, així com per a construir i comunicar el coneixement. La consecució d'aquesta competència condiona decisivament la capacitat de aprendre, d'ací que l'objectiu d'aquesta optativa siga dotar els alumnes de les estratègies bàsiques de planificació personal i les habilitats necessàries per a comprendre i expressar-se oralment i per escrit, contribuint a possibilitar i garantir la continuïtat de l'aprenentatge.

Els continguts del *Taller de llengua* està orientat a la pràctica, raó per la qual tot el que es treballa ha de mobilitzar aprenentatges susceptibles de ser aplicats en diversos contextos i ha d'exercitar l'alumnat en l'ús d'estratègies adequades que milloren progressivament la capacitat de aprendre. L'optativa es planteja com un taller d'aprenentatge que facilita incorporar els continguts de cursos anteriors de la matèria de *València: Llengua i literatura*. Ja que la finalitat és facilitar que l'alumnat adquireisca estratègies i coneixements que li permeten superar les dificultats que poden estar incidint negativament en els aprenentatges. No obstant això, també es plantegen altres finalitats, com, fomentar l'autonomia de l'alumnat per a usar els seus coneixements lingüístics en altres matèries i afavorir el seu correcte desenvolupament emocional.

Aquesta matèria és instrumental, per la qual cosa s'orienten a un saber fer reflexiu que implica l'adquisició de coneixements per a usar adequadament la llengua i la potenciació d'actituds de col·laboració, de respecte i interès pel treball ben fet.

Els diferents tipus de procediments parteixen de l'aprenentatge d'un conjunt d'actuacions, tècniques i processos que han d'anar automatitzant-se com a rutines imprescindibles per a aconseguir comprendre les estratègies que impliquen presa de decisions i planificació dels propis processos d'aprenentatge. Un primer pas per a aconseguir aquest objectiu i fomentar l'autonomia en l'aprenentatge és ensenyar l'alumnat a organitzar-se i a desenvolupar estratègies de reflexió, la qual cosa es farà de forma molt pautada i amb models clars al principi per a afavorir l'automatització d'eixes estratègies gradualment.

En el desenvolupament d'aquesta matèria s'ha de considerar, també, la falta de motivació que sol incidir en l'alumnat amb una història de fracàs repetit. Per això és important donar-los l'oportunitat de plantejar-se metes abastables i a curt termini, per a fer-los veure la utilitat del seu esforç i que prenguen decisions, perquè experimenten que són part activa en el seu procés d'aprenentatge i que aquest pot ser gratificant; en definitiva, es tracta de contribuir a augmentar les expectatives d'èxit i la confiança en les pròpies possibilitats.

Els continguts s'organitzen en dos nivells corresponents respectivament, a primer i a curs de l'Educació Secundària Obligatòria; no obstant això, en aquesta matèria és fonamental el tractament individualitzat –sense oblidar la metodologia de la interacció grupal– i l'adequació a les necessitats acadèmiques de cada alumne, per la qual cosa les programacions d'aula hauran de ser tan flexibles com l'alumnat ho requeresca.

L'eix del currículum, com en el cas de les matèries de València, el constitueixen els procediments, tècniques i estratègies que es posen en funcionament per a parlar, escriure, escoltar, llegir i interactuar en àmbits significatius de l'activitat social, cultural i acadèmica.

2. Continguts

Els continguts s'organitzen en tres blocs:

- 1.La llengua com a instrument de aprenentatge i comunicació,
- 2.Coneixement de la llengua i
- 3.Educació literària.

Açò no ha d'impedir que, en funció del nivell i les característiques de l'alumnat, es puga programar la matèria des d'un punt de vista global. En tot cas, sempre haurà de primar l'enfocament pràctic i funcional.

En cada bloc els continguts es presenten numerats, però aquesta numeració no respon a una seqüència ordenada ni una jerarquia determinada, sinó que té com a objectiu facilitar la localització i la referència de cada contingut a l'hora de programar el procés d'ensenyament-aprenentatge i l'avaluació.

El bloc 1. La llengua com a instrument d'aprenentatge i comunicació, arreplega una sèrie d'ítems que s'articulen al voltant de les estratègies que es posen en funcionament per a activar els processos d'aprenentatge en combinació amb les habilitats lingüístiques. Es posarà una especial atenció a l'ús i aplicació de les tècniques de recerca i tractament de la informació tant amb els mitjans tradicionals com amb l'aplicació de les tecnologies de la informació i la comunicació.

El bloc 2. Coneixement de la llengua, basa la seua organització en els processos d'observació, anàlisi, identificació, reconeixement i sistematització del sistema lingüístic i els seus components, des de la ortografia fins a les situacions comunicatives i els factors que incideixen en elles. Tot això amb un caràcter pràctic i centrat en l'aplicació de l'aprenentatge dels processos i tècniques que es treballen en el bloc 1.

Finalment, el bloc 3. Educació literària, arreplega continguts de tipus genèric referits a la literatura, que serveixen tant per a consolidar l'hàbit de lectura, practicar la lectura i la recreació de textos, adequant tot açò a les noves necessitats de simbolització de l'experiència i de l'expressió dels sentiments, com per a sistematitzar les observacions sobre les convencions literàries.

En la concreció de continguts al llarg dels cursos ha primat la seua funcionalitat i utilitat considerant que l'optativa està concebuda com a matèria de reforç. És per això que en cada nivell es tenen en compte els continguts fonamentals de l'etapa o curs anterior. L'interès està centrat en la competència en comunicació lingüística, la referent a aprendre a aprendre, la que potència l'autonomia i iniciativa personal, en el tractament de la informació i competència digital, però al mateix temps té la intenció de contribuir a la consecució de la competència cultural i artística, de la competència social i ciutadana, de la competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i de la competència matemàtica.

Totes elles són part important en el desenvolupament de l'individu i, per això, han estat considerades en la determinació dels objectius, continguts, i criteris d'avaluació.

3. Competències bàsiques de 1r d'ESO.

- 1 Participar en l'organització i realització de les tasques de grup, amb flexibilitat i responsabilitat, prenent consciència de la importància de les aportacions individuals en l'enriquiment del treball col·lectiu.
- 2 Comprendre discursos orals i escrits en els diversos contextos de l'activitat social, cultural i acadèmica, i analitzar-los amb sentit crític.
- 3 Reconèixer i utilitzar les diverses tipologies dels textos escrits i orals, i les seues estructures formals, a través de què es produeix la comunicació amb les institucions públiques, les privades i les de la vida laboral, així com fer un ús correcte.

- 4 Utilitzar el valencià per a expressar-se oralment i per escrit, de manera coherent i adequada a les distintes funcions, en cada situació de comunicació i en els diversos contextos de la activitat social i cultural, per a satisfer les necessitats de comunicació, per a prendre consciència dels propis sentiments i idees, i per a controlar la pròpia conducta, amb una actitud respectuosa i de cooperació.
- 5 Aplicar, amb progressiva autonomia, els coneixements sobre la llengua i les normes de l'ús lingüístic per a comprendre textos orals i escrits i per a escriure i parlar amb adequació, coherència, cohesió i correcció (cuidant l'estructura del text, els aspectes normatius, la cal·ligrafia, l'orde i la neteja). Reconèixer les diferents unitats de la llengua i les seues combinacions.
- 6 Utilitzar les destreses bàsiques de la llengua (escoltar, parlar, llegir, escriure i conversar) per participar de manera eficaç en diverses situacions de l'activitat escolar, tant orals com escrites, per a adquirir nous coneixements, per a buscar, seleccionar i processar informació, elaborar i memoritzar conceptes, i per a escriure textos propis de l'àmbit acadèmic amb iniciativa, responsabilitat i esforç. Adoptar una actitud de cooperació i de respecte amb els sentiments, les idees, les opinions i els coneixements dels altres.
- 7 Llegir amb la fluïdesa i l'entonació adequades, comprendre distints tipus de textos adaptats a l'edat, i utilitzar la lectura com a mitjà per a ampliar el vocabulari i fixar l'ortografia correcta.
- 8 Interpretar i traduir textos breus en situacions que ho exigeixen i amb diversos propòsits comunicatius i utilitzar simultàniament les llengües del currículum com a eines d'informació i d'aprenentatge tenint en compte la competència que es té en cada una.
- 9 Saber aprofitar, en l'adquisició d'una llengua, aquells coneixements conceptuals i estratègics ja apresos en el procés d'adquisició d'altres llengües, així com usar les semblances i diferències dels codis per a aclarir algun punt conflictiu de l'estructura, del significat o de l'ús.
- 10 Interpretar i utilitzar la lectura i l'escriptura com a fonts de plaer, d'enriquiment personal i de coneixement del món, i consolidar hàbits de lectura per mitjà de textos adequats a l'edat.
- 11 Comprendre textos literaris de gèneres diversos, adequats quant a temàtica i complexitat, utilitzant els coneixements sobre les convencions de cada gènere, els temes i motius de la tradició literària i els recursos estilístics.
- 12 Utilitzar estratègies d'autoaprenentatge i desenvolupar hàbits de treball i estudi, identificant els factors que milloren l'eficàcia i el treball personal i grupal, i fent ús de ferramentes per a la organització i seguiment del treball personal.
- 13 Aprendre i utilitzar, amb progressiva autonomia, tècniques senzilles de maneig de la informació (recerca, elaboració, interpretació, presentació i valoració) com a instruments de treball i aprenentatge, amb l'ajuda dels mitjans tradicionals, les biblioteques, els mitjans de comunicació i les tecnologies de la informació i la comunicació, així com per a la producció escrita de notícies.

4. Continguts de 1r curs d'ESO

Bloc 1. La llengua com a instrument d'aprenentatge i comunicació

1. Ús de les estratègies adequades, en situació d'escolta, específiques del llenguatge oral com instrument d'aprenentatge: mantenir l'atenció, comportar-se de manera adequada durant l'exposició, prendre notes i dades i participar activament en el col·loqui.
2. Comprensió i producció de textos orals, tant de caràcter quotidià (explicacions de classe, treballs en equip, documentals, entrevistes, debats i conversacions entre iguals) com de caràcter més formal (narracions d'experiències personals, resums orals de textos, exposicions

- de coneixements i opinions, contes populars i descripcions senzilles) per a aprendre i per a informar-se.
3. Participació com a oient en intervencions orals formals (exposicions del professorat, xarrada d'un visitant expert, visita d'un autor) amb la finalitat de rebre informacions d'interés o de conèixer les opinions d'un personatge.
 4. Comprensió de textos orals amb seqüències narratives, descriptives, informatives i persuasives (com notícies, entrevistes, reportatges juvenils, debats o comentaris d'actualitat) procedents dels mitjans de comunicació o d'Internet, captant el sentit global del text i les idees principals i secundàries, reconeixent les idees no explícites i valorant els continguts transmesos distingint informació de opinió. Producció de tals textos per a oferir i compartir informació i opinió.
 5. Ús de documents videogràfics i sonors com a mitjà per a obtenir, seleccionar i relacionar amb progressiva autonomia, informacions rellevants per a ampliar els aprenentatges.
 6. Comprensió de textos de l'àmbit escolar produïts amb la finalitat de aprendre i d'informar-se.
 7. Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: elaboració i comprovació d'hipòtesi, realització de inferències sobre el text, descobriment del significat de paraules a partir del context, de la informació paratextual (divisió en capítols, títols, subtítols, il·lustracions) i de l'aplicació dels coneixements i experiències prèvies; consulta al diccionari, mesures correctores necessàries si falla la comprensió(relectura) i resum final.
 8. Participació com a ponent en intervencions orals formals que exigeixen una planificació prèvia i una organització del discurs (breus exposicions orals, debats) per a exposar els resultats d'una xicoteta investigació o treball, discutir punts de vista, manifestant la seua opinió o emetent judicis de valor. Ús de les estratègies adequades en una exposició oral formal: atenant les diferents parts de l'exposició (salutació, introducció del tema, organització de la intervenció, desenvolupament de l'exposició, conclusió, avaluació i comiat) amb ajuda d'un guió més o menys extens.
 9. Coneixement de l'estructura dels textos escrits propis de l'àmbit acadèmic, social, cultural i de interrelació amb l'entorn (qüestionaris, enquestes, resums, esquemes, informes, descripcions, explicacions...) i aplicació de tals coneixements a la comprensió i composició de textos.
 10. Coneixement dels elements bàsics dels discursos narratius, explicatius, argumentatius, descriptius, informatius i persuasius (estructura, sentit global, intenció) i la seua aplicació en la comprensió i en la producció oral i escrita.
 11. Jocs motivadors amb la llengua que faciliten la comprensió lectora i la memorització de textos populars i cultes llegits en veu alta o en silenci, llegits amb fluïdesa i entonació adequades. Transposició de textos (dramatització d'un relat, conversió d'un relat en còmic, pràctica del pas d'estil directe a indirecte en la narració).
 12. Ús d'estratègies per a ampliar i donar sentit als aprenentatges: localitzar, comparar, classificar, identificar i interpretar i reelaborar els coneixements i les informacions (gràfics i esquemes, taules, mapes conceptuals i altres il·lustracions).
 13. Localització de la informació en textos documentals (enciclopèdies diccionaris, catàlegs, fullets de instruccions...) i reelaboració de la informació (síntesi, fitxa, nota, esquema, mapa conceptual, resum...) per a la seua utilització posterior.
 14. Ús de les estratègies bàsiques en la producció de textos: planificació (concreció de la intenció comunicativa i del destinatari, del tipus de text, de l'organització del contingut), redacció de l'esborrany i avaluació i revisió del text per a millorar.
 15. Aplicació de les normes ortogràfiques i tipogràfiques; les que regulen l'accentuació gràfica i l'ús dels signes de puntuació i d'entonació, tant en l'escriptura manuscrita com en l'ús dels

- mitjans informàtics, amb especial atenció al cos i estil en la jerarquia d'informacions, títols, subtítols, paraules clau, conceptes...
16. Atenció en la qualitat, ordre, cal·ligrafia i presentació dels textos propis i dels altres com a mitjà per a garantir una comunicació fluida, clara, i com a ferramenta de recerca d'expressivitat i de creativitat.
 17. Interés pels textos escrits com a font d'informació i aprenentatge i com a mitjà de comunicació d'experiències i de regulació de la convivència.
 18. Producció de treballs per a organitzar la comunicació i per a comunicar coneixements, experiències i necessitats (murals, informes d'experiments, investigacions, treballs en grup, presentacions multimèdia).
 19. Producció de textos escrits propis de la vida social de l'aula per a comunicar coneixements, experiències i necessitats (normes, notes, cartes, notícies, treballs d'aula...) d'acord amb les característiques pròpies d'estos gèneres.
 20. Composició de textos d'informació i d'opinió propis dels mitjans de comunicació social (en particular la premsa local) sobre fets i esdeveniments que resulten significatius, amb especial incidència en la notícia, l'entrevista, la ressenya de llibres o de música, la carta al director..., en mitjans de l'àmbit escolar i de la premsa local, en situacions reals o simulades.
 21. Ús de les tecnologies de la informació i de la biblioteca d'aula i de centre com a llocs privilegiats per a l'aprenentatge i per a la recerca i consulta de fonts d'informació i elaboració de treballs personals, respectant les normes d'ús.
 22. Valoració de l'escolta, la lectura i l'escriptura com a ferramenta de comunicació, font d'informació i d'aprenentatge, i com a mitjà d'organitzar-se i resoldre problemes de la vida quotidiana.

Bloc 2. Coneixement de la llengua

1. Anàlisi i identificació de la importància del context i de les relacions entre els seus elements i les formes lingüístiques en què es manifesten els discursos orals i escrits; identificació dels components i tipus de situacions comunicatives (informals i formals);
2. Observació i comparació en les seqüències textuais de les formes lingüístiques i de les estructures sintàctiques que fan el missatge adequat a la situació comunicativa en funció del registre, per a reconèixer les estructures narratives, instructives, descriptives i explicatives; adequació de la pròpia expressió a la situació comunicativa.
3. Reconeixement dels diferents significats, equivalències i alteracions del significat.
4. Descobriments i domini dels mecanismes i recursos lingüístics bàsics per a assegurar la coherència i la cohesió textual (causa, conseqüència, finalitat, contradicció, condició...), especialment la inserció i coordinació oracional en el text explicatiu.
5. Sistematització de l'ortografia, apreciada el seu valor social i la utilització constant en els propis escrits. Ús dels signes de puntuació per a cohesionar el text i superar el llenguatge enumeratiu.
6. Observació de formes lèxiques, ortogràfiques i sintàctiques a partir de l'anàlisi, la manipulació i la transformació de fragments de textos senzills utilitzant pronoms i combinació de pronoms, l'el·lipsi, la inserció, la supressió, el canvi d'orde, la segmentació i la reescriptura. Sistematització de les observacions realitzades per a facilitar el desenvolupament dels conceptes lingüístics i del metallenguatge i per a observar l'equivalència semàntica o els canvis de significat.

7. Explicitar coneixements gramaticals que es dominen implícitament. Consolidació de nocions gramaticals, lèxiques, fonològiques i ortogràfiques adquirides en etapes anteriors. Aplicació d'estos coneixements a la pròpia producció discursiva.
8. Observació, per comparació i contrast, i classificació de les paraules en primitives, derivades i compostes d'acord amb la seua estructura morfològica per a la generalització de normes ortogràfiques.
9. Exploració del lèxic general de la llengua per a descobrir les particularitats del vocabulari: els arcaïsmes, els neologismes i els estrangerismes; les paraules homònimes i les paraules polisèmiques, les locucions i frases fetes. Estudi de les seues formes, significats i àmbits d'aplicació.
10. Observació, anàlisi i creació de paraules noves per mitjà de la derivació (els augmentatius i els diminutius) i la composició.
11. Observació de les relacions entre una paraula genèrica i les paraules específiques corresponents; les paraules que configuren una família lèxica i un camp lèxic; paraules sinònimes i antònimes; tot això com a mitjà per a consolidar l'adquisició i facilitar el seu ús.
12. Ampliació del domini del vocabulari a través de l'aprenentatge incidental en la lectura, la discussió col·lectiva i l'ús eficaç del diccionari.
13. Exploració de l'estructura morfològica de les paraules a fi de descobrir les formes, significats i usos bàsics en la flexió i la derivació i d'aplicar-les a la pròpia producció discursiva:
 - La persona gramatical
 - Singular i plural
 - Mode imperatiu, indicatiu i subjuntiu dels verbs regulars i irregulars més freqüents
 - Temps verbals: passat imperfecte i passat perfecte, simple, perifràstic i compost.
14. Descobriments de les diferents formes que pot presentar una oració simple i manipulació de oracions senzilles per a identificar les funcions bàsiques (subjecte i predicat) i descobrir els elements i l'organització dels grups que realitzen aquestes funcions (complements del nom i del verb). Paper semàntic del subjecte (agent, pacient i causa).
15. Observació de fenòmens sil·làbics. La síl·laba tònica i àtona, diftong i hiat. Separació d'una paraula en síl·labes. Classificació de paraules segons la síl·laba tònica. Les regles d'accentuació gràfica (paraules monosíl·labes, interrogatius i hiats). L'accent diacrític. Utilització en els propis escrits.
16. Transformació d'oracions d'activa en passiva i viceversa, amb la finalitat de construir els conceptes d'agent i d'objecte per a la comprensió de determinats textos.
17. Inserció, coordinació i enllaç d'oracions com a procediments propis de l'explicació, per a practicar el pas d'estil directe a estil indirecte en la narració i per a explorar les possibilitats del seu ús per a expressar causa, conseqüència, finalitat o condició en la composició de textos.
18. Inventari, adquisició i automatització de formes genuïnes valencianes en referència al gènere de certes paraules, formes de plural, de partiu, els quantitius, les preposicions, ús dels pronoms adverbials en i hi, deure + infinitiu per a indicar probabilitat, haver de + infinitiu per a indicar obligació, usos bàsics dels verbs ser i estar.
19. Observació i sistematització dels usos bàsics de l'apòstrofe, el guió i la dièresi, i aplicació a les pròpies produccions escrites.
20. Pràctica constant de la pronunciació correcta de certs elements (consonants sonores, emmudiments, geminacions, enllaços fònics, elisions) relacionant-los amb la realització gràfica.

21. Reflexió sobre semblances i diferències entre el valencià i castellà per a aclarir determinades formes, significats i usos.
22. Valoració de la reflexió sobre la llengua com a mitjà d'enriquiment dels recursos lingüístics personals en l'èxit d'una bona comprensió i d'una expressió correcta, apropiada i genuïna.
23. Acceptació, respecte i valoració positiva de les normes i convencions lingüístiques bàsiques. Valoració de la qualitat i efectivitat dels textos propis i dels altres quant a l'adequació, la coherència i la correcció.

Bloc 3. Educació literària

- 1 Coneixement, identificació i lectura guiada de diferents mostres de textos literaris: literatura tradicional oral i escrita (faules, llegendes, cançons populars, auques...); adaptacions d'obres clàssiques o mostres de literatura actual o de literatura juvenil, tant del gènere narratiu (contes, biografies, autobiografies, novel·la realista, d'aventures, de misteri, de ciència-ficció, de fantasia) com d'altres gèneres com el teatre o la poesia, en paper i en suport audiovisual i informàtic.
- 2 Audició, comprensió i memorització de diferents textos poètics ajustats a l'edat i de producció pròpia, amb el ritme, la pronunciació i l'entonació adequats.
- 3 Lectura comentada de poemes, relats i obres teatrals tenint en compte el coneixement de les convencions literàries (gèneres, figures) i la presència de certs temes i motius recurrents.
- 4 Pràctica de diferents tipus de lectura amb obres i textos literaris ajustats a l'edat i als interessos de l'alumnat: lectura silenciosa i en veu alta, lectura expressiva, escenificada.
- 5 Producció de textos d'intenció literària per a comunicar sentiments, emocions, estats d'ànim o records (contes, poemes, xicotetes peces teatrals, descripcions, còmics, redaccions) a partir de la exploració de les possibilitats expressives de la llengua per mitjà de l'observació i l'anàlisi de textos model (històries o contes narrats pel professor) i l'ajuda de diferents recursos i jocs que estimulen la imaginació i la creativitat.

5. Critèris d'avaluació

- 1 Participar en situacions de comunicació, dirigides o espontànies, respectant les normes de la comunicació: torn de paraula, organitzar el discurs, escoltar i incorporar les intervencions dels altres.
- 2 Expressar-se de forma oral per a transmetre fets, coneixements i opinions o per a dur a terme les diferents funcions comunicatives, utilitzant un vocabulari precís i una estructura coherent.
- 3 Comprendre el sentit global dels textos orals, reconeixent les idees principals i secundàries i identificant idees o valors no explícits.
- 4 Interpretar i integrar les idees pròpies amb les contingudes en els textos, comparant i contrastant informacions diverses, i mostrar la comprensió a través de la lectura en veu alta amb l'entonació i la fluïdesa adequades.
- 5 Narrar, explicar, descriure, resumir i exposar opinions i informacions en textos relacionats amb situacions quotidianes i escolars, de forma ordenada, adequada, relacionant els enunciats entre si, usant de forma habitual els procediments de planificació i revisió dels textos així com les normes gramaticals i ortogràfiques i tenint atenció amb la cal·ligrafia, l'orde i la presentació.

- 6 Utilitzar estratègies de lectura i d'escriptura per a planificar treballs, localitzar i recuperar informació, realitzar inferències, esquemes, i resumir els textos llegits reflectint l'estructura i les idees principals i secundàries.
- 7 Usar les biblioteques, videoteques, etc. i comprendre els mecanismes i procediments d'organització i selecció d'obres i altres materials. Col·laborar en l'atenció i millora dels materials bibliogràfics i altres documents disponibles en l'aula i en el centre.
- 8 Comprendre i utilitzar la terminologia gramatical i lingüística pròpia del curs en les activitats de producció i comprensió de textos.
- 9 Usar les tècniques (enumeració, referència, aclariments, paràfrasi, comparació, classificació, etc.) que despleguen les estratègies d'aprenentatge aplicades a continguts de les àrees no lingüístiques per a construir coneixements, processar informació i exposar conclusions i resultats per mitjà de textos orals i escrits.
- 10 Conèixer i comprendre les principals formes i gèneres de la tradició literària. Identificar el gènere al qual pertany un text literari llegit en la seua totalitat, reconèixer els elements estructurals bàsics, els grans tipus de recursos lingüístics i emetre una opinió personal.
- 11 Aprendre i utilitzar tècniques senzilles de maneig de la informació: recerca, elaboració i presentació, amb ajuda dels mitjans tradicionals i l'aplicació de les noves tecnologies. Planificar i dur a terme, individualment o en equip, la consulta de diccionaris especialitzats i obres de consulta diverses, en el marc de breus treballs d'investigació. Iniciar-se en l'ús dels processadors de textos per a aplicar-los a treballs senzills, utilitzant els mitjans informàtics complementaris (Internet, bases de dades, CD-ROM, etc.).

6. Competències bàsiques de 2n d'ESO.

- 1 Participar en l'organització i realització de les tasques de grup, amb flexibilitat i responsabilitat, prenent consciència de la importància de les aportacions individuals en l'enriquiment del treball col·lectiu.
- 2 Comprendre discursos orals i escrits en els diversos contextos de l'activitat social, cultural i acadèmica, i analitzar-los amb sentit crític.
- 3 Reconèixer i utilitzar les diverses tipologies dels textos escrits i orals, i les seues estructures formals, a través de què es produeix la comunicació amb les institucions públiques, les privades i les de la vida laboral, així com fer un ús correcte.
- 4 Utilitzar el valencià per a expressar-se oralment i per escrit, de manera coherent i adequada a les distintes funcions, en cada situació de comunicació i en els diversos contextos de la activitat social i cultural, per a satisfer les necessitats de comunicació, per a prendre consciència dels propis sentiments i idees, i per a controlar la pròpia conducta, amb una actitud respectuosa i de cooperació.
- 5 Aplicar, amb progressiva autonomia, els coneixements sobre la llengua i les normes de l'ús lingüístic per a comprendre textos orals i escrits i per a escriure i parlar amb adequació, coherència, cohesió i correcció (cuidant l'estructura del text, els aspectes normatius, la cal·ligrafia, l'orde i la neteja). Reconèixer les diferents unitats de la llengua i les seues combinacions.
- 6 Utilitzar les destreses bàsiques de la llengua (escoltar, parlar, llegir, escriure i conversar) per participar de manera eficaç en diverses situacions de l'activitat escolar, tant orals com escrites, per a adquirir nous coneixements, per a buscar, seleccionar i processar informació, elaborar i memoritzar conceptes, i per a escriure textos propis de l'àmbit acadèmic amb iniciativa, responsabilitat i esforç. Adoptar una actitud de cooperació i de respecte amb els sentiments, les idees, les opinions i els coneixements dels altres.

- 7 Llegir amb la fluïdesa i l'entonació adequades, comprendre distints tipus de textos adaptats a l'edat, i utilitzar la lectura com a mitjà per a ampliar el vocabulari i fixar l'ortografia correcta.
- 8 Interpretar i traduir textos breus en situacions que ho exigeixen i amb diversos propòsits comunicatius i utilitzar simultàniament les llengües del currículum com a eines d'informació i d'aprenentatge tenint en compte la competència que es té en cada una.
- 9 Saber aprofitar, en l'adquisició d'una llengua, aquells coneixements conceptuals i estratègics ja apresos en el procés d'adquisició d'altres llengües, així com usar les semblances i diferències dels codis per a aclarir algun punt conflictiu de l'estructura, del significat o de l'ús.
- 10 Interpretar i utilitzar la lectura i l'escriptura com a fonts de plaer, d'enriquiment personal i de coneixement del món, i consolidar hàbits de lectura per mitjà de textos adequats a l'edat.
- 11 Comprendre textos literaris de gèneres diversos, adequats quant a temàtica i complexitat, utilitzant els coneixements sobre les convencions de cada gènere, els temes i motius de la tradició literària i els recursos estilístics.
- 12 Utilitzar estratègies d'autoaprenentatge i desenrotllar hàbits de treball i estudi, identificant els factors que milloren l'eficàcia i el treball personal i grupal, i fent ús de eines per a la organització i seguiment del treball personal.
- 13 Aprendre i utilitzar, amb progressiva autonomia, tècniques senzilles de maneig de la informació (recerca, elaboració, interpretació, presentació i valoració) com a eines de treball i aprenentatge, amb l'ajuda dels mitjans tradicionals, les biblioteques, els mitjans de comunicació i les tecnologies de la informació i la comunicació, així com per a la producció escrita de notícies.

7. Continguts de Segon Curs

Bloc 1. La llengua com a instrument d'aprenentatge i comunicació

- 1 Elements de la comunicació.
- 2 Observació de diferències rellevants, contextuals i formals, entre comunicació oral i escrita i entre els usos col·loquials i formals, especialment els propis de l'àmbit escolar.
- 3 Mediació per a assegurar l'èxit de la comunicació oral i escrita. Actuació com a intermediari entre els interlocutors que no poden comprendre's de forma directa.
- 4 Tipologies textuais: exposició, narració, descripció, diàleg i conversació.
- 5 Comprensió de notícies d'actualitat pròximes als interessos de l'alumnat i procedents dels mitjans de comunicació audiovisual.
- 6 Comprensió de textos orals utilitzats en l'àmbit acadèmic, amb especial atenció a la presentació de treballs i a les instruccions per a fer-los, a les exposicions orals breus i a l'obtenció d'informacions de documentals procedents dels mitjans de comunicació.
- 7 Exposició d'informacions d'actualitat procedents dels mitjans de comunicació.
- 8 Narració oral, a partir d'un guió preparat prèviament, de fets relacionats amb l'experiència, presentada de forma seqüenciada i amb claredat, en el que apareguen descripcions senzilles i sentiments i valoracions en relació amb allò que s'ha exposat, ajudats de mitjans audiovisuals i de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- 9 Participació activa en situacions de comunicació pròpies de l'àmbit acadèmic, especialment en la petició d'aclariments davant d'una instrucció, en propostes sobre el mode d'organitzar les tasques, en la descripció de seqüències senzilles d'activitats realitzades, en l'intercanvi d'opinions i en l'exposició de conclusions.
- 10 Actitud de cooperació i de respecte en situacions d'aprenentatge compartit.

- 11 Coneixement i ús de les estratègies i les normes per a l'intercanvi comunicatiu: escolta atenta, exposició clara, respecte del torn de paraula; participació per mitjà d'aportacions, control de la impulsivitat, manifestant comentaris orals i juí personal respectuosos amb les sensacions, les experiències, les idees, les opinions i els coneixements dels altres, i atenció a les fórmules de cortesia.
- 12 Utilització de la llengua per a prendre consciència dels coneixements, les idees i els sentiments propis i per a regular la pròpia conducta.
- 13 Comprensió de textos propis de la vida quotidiana i de les relacions socials en àmbits pròxims a l'experiència de l'alumnat, com a instruccions d'ús, normes i avisos.
- 14 Comprensió de textos dels mitjans de comunicació, atenent a l'estructura del periòdic (seccions i gèneres) i els elements paratextuals, amb especial atenció a les notícies relacionades amb la vida quotidiana i la informació de fets.
- 15 Comprensió de textos de l'àmbit acadèmic, amb atenció, especialment, als de caràcter expositiu i explicatiu; a les instruccions per a fer tasques; a la consulta, en diversos suports, de diccionaris, glossaris i altres fonts d'informació, com a enciclopèdies i pàgines web educatives.
- 16 Actitud reflexiva i crítica respecte a la informació disponible davant dels missatges que suposen qualsevol tipus de discriminació, inclosa la manifestació de prejudicis lingüístics.
- 17 Composició de textos propis de la vida quotidiana i de les relacions socials en àmbits pròxims a l'experiència de l'alumnat, com a cartes, notes i avisos.
- 18 Composició de textos propis dels mitjans de comunicació, especialment notícies, destinats a un suport imprès i digital.
- 19 Composició, en suport de paper i digital, de textos propis de l'àmbit acadèmic, especialment resums, exposicions senzilles, glossaris i conclusions sobre les tasques i aprenentatges efectuats.
- 20 Interés per la composició escrita com a font d'informació i d'aprenentatge, com a forma de comunicar les experiències, idees, opinions i coneixements propis, i com a forma de regular la conducta.
- 21 Iniciació a l'ús del diccionari, enciclopèdies, correctors ortogràfics sobre textos en suport digital i altres obres de consulta.
- 22 Interpretació de les informacions lingüístiques que proporcionen els diccionaris escolars i les altres obres de consulta, especialment sobre classes de paraules, relacions semàntiques del lèxic (polisèmia, homonímia, sinonímia, antonímia), i la normativa lingüística.
- 23 Anàlisi: estratègies per a una lectura correcta i tècniques per a la presa d'anotacions.
- 24 Síntesi: pràctica en l'elaboració d'esquemes, resums, mapes conceptuals.
- 25 Utilització dirigida de la biblioteca del centre, de les biblioteques virtuals i, en general, de les tecnologies de la informació i la comunicació, com a font d'informació i de models per a la composició escrita.
- 26 Presentació de la informació. Tractament informàtic de textos.
- 27 Interés per la bona presentació dels textos escrits tant en suport de paper com digital, amb respecte a les normes gramaticals, ortogràfiques i tipogràfiques (titulació, espais, marges, paràgrafs, etc.).

Bloc 2. Coneixement de la llengua

- 1 Coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques, el seu valor social i de la necessitat de cenyir-se a la norma lingüística en els escrits.

- 2 Observació dels diferents registres i dels factors que incideixen en l'ús de la llengua en distints àmbits socials.
- 3 Correspondència entre sons i grafies. L'alfabet i els dígrafs. Vocals obertes i tancades.
- 4 La síl·laba. Principals esquemes sil·làbics. Diftongs, triftongs i hiats.
- 5 Noció bàsiques d'accentuació i puntuació. Ús de la dièresi.
- 6 Reconeixement de les principals normes fonètiques.
- 7 Qüestions morfològiques: l'article (l'apòstrof, les contraccions, l'article personal), el gènere i el nombre.
- 8 Lectura en veu alta: l'enunciat. Dicció, entonació, intensitat i pausa.
- 9 Lèxic: barbarismes i vulgarismes.
- 10 Estructura de la paraula.
- 11 Classes de paraules. El substantiu i l'adjectiu (característiques). El pronom (classificació). El determinant (classificació). El verb: la conjugació. L'adverbi. La preposició. La conjunció. La interjecció.
- 12 Estructura de l'oració simple. La concordança.
- 13 Reconeixement del funcionament sintàctic de verbs d'ús freqüent a partir del seu significat, identificació del subjecte i dels complements del verb: necessaris o argumentals i no necessaris o circumstancials; comprensió d'una terminologia sintàctica bàsica: oració; subjecte, verb i complements; subjecte i predicat; predicat nominal i predicat verbal.
- 14 Coneixement de les modalitats de l'oració i dels modes del verb com a formes d'expressar les intencions dels parlants.
- 15 Identificació i ús reflexiu d'alguns connectors textuais, amb especial atenció als temporals, explicatius i d'orde, i d'alguns mecanismes de referència interna, tant gramaticals (pronoms personals, possessius i demostratius) com a lèxics (repeticions, sinònims i el·lipsi).
- 16 Reconeixement i ús coherent de les formes verbals en els textos, amb especial atenció als temps de pretèrit en la narració. La distinció entre el passat simple i el passat perifràstic.
- 17 Ús de procediments per a compondre els enunciats amb un estil cohesionat, especialment, la inserció en l'oració d'expressions amb valor explicatiu, com l'aposició, l'adjectiu i l'oració de relatiu.
- 18 Distinció entre paraules flexives i no flexives; i reconeixement de les diferents categories gramaticals.
- 19 Identificació i ús de les formes lingüístiques de la dixi personal (pronoms personals, possessius i terminacions verbals) en textos orals i escrits com a cartes i normes.
- 20 Reconeixement dels mecanismes de formació de paraules: composició i derivació. Ús del guionet.
- 21 Reflexió sobre semblances i diferències entre el valencià i el castellà per a aclarir determinades formes, significats i usos.

Bloc 3. Educació literària

- 1 Desenvolupament de l'autonomia lectora i valoració de la literatura com a font de plaer i de coneixement del món i del patrimoni cultural valencià.
- 2 Introducció als gèneres literaris a través de la lectura comentada de fragments representatius d'obres adequades a l'edat. Anàlisi dels seus traços més característics.
- 3 El llenguatge literari. Identificació dels recursos lingüístics propis dels textos de caràcter literari.

- 4 Lectura comentada, recitació de poemes i audició de poemes musicats de la nostra tradició, reconeixent els elements bàsics del ritme, la versificació i les figures semàntiques més rellevants.
- 5 Lectura comentada de relats breus, com a mites i llegendes de diferents cultures, reconeixent els elements del relat literari i la seua funcionalitat. Lectura comentada de rondalles, reconeixent la funció i les característiques de les narracions orals.
- 6 Lectura comentada i dramatitzada d'obres teatrals breus, o de fragments, reconeixent els aspectes formals del text teatral.

8. Criteris d'avaluació

- 1 Captar les idees essencials i les intencions de textos orals, de diferent tipus i distint nivell de formalització, i reproduir el contingut en textos orals o escrits. Utilitzar la llengua per a adquirir nous coneixements.
- 2 Reconèixer i ser capaç d'utilitzar els diferents tipus de textos i les seues estructures formals. Conèixer els principis fonamentals de la gramàtica; reconèixer les diferents unitats de la llengua i les seues combinacions.
- 3 Aplicar els coneixements sobre la llengua i les normes de l'ús lingüístic per a solucionar problemes de comprensió de textos orals i escrits, i per a la composició i la revisió dirigida dels textos propis del curs. Identificar els elements de la comunicació.
- 4 Fer ús de la mediació per a assegurar l'èxit de la comunicació oral i escrita. Actuar com a intermediari entre els interlocutors que no poden comprendre's de manera directa.
- 5 Reconèixer el propòsit i la idea general en textos orals d'àmbits socials pròxims a l'experiència de l'alumnat i de l'àmbit acadèmic; captar la idea global d'informacions sentides en ràdio o en televisió i seguir instruccions poc complexes per a realitzar tasques d'aprenentatge.
- 6 Narrar oralment, de manera ordenada, clara i ben estructurada, experiències viscudes, partint d'un pla o guió previ; seguir un orde lògic en la presentació d'informacions i arguments; adequar el llenguatge utilitzat al contingut i a la situació comunicativa, amb l'ajuda de mitjans audiovisuals; mantenir l'atenció del receptor.
- 7 Sintetitzar oralment el sentit global de textos escrits expositius, identificar les seues intencions, diferenciar les idees principals i secundàries, reconèixer possibles incoherències o ambigüitats en el contingut i aportar una opinió personal.
- 8 Integrar informacions procedents de diferents textos sobre un tema, a fi d'elaborar un text de síntesi en què es reflectesquen tant les informacions principals i els punts de vista trobats com el punt de vista propi.
- 9 Extraure informacions concretes i identificar el propòsit en textos escrits d'àmbits socials pròxims a l'experiència de l'alumnat; seguir instruccions senzilles; identificar els enunciats en què el tema general apareix explícit i distingir les parts del text. Aplicar tècniques d'organització d'idees, com esquemes jeràrquics o mapes conceptuals.
- 10 Narrar, exposar i resumir en suport de paper i digital; usar el registre adequat; organitzar les idees correcció gramatical i ortogràfica; valorar la importància de planificar i revisar el text.
- 11 Conèixer i emprar les normes lingüístiques, amb especial atenció a les ortogràfiques.

- 12 Conèixer una terminologia lingüística bàsica en les activitats de reflexió sobre l'ús. Conèixer i aplicar correctament les normes d'accentuació vigents. Conèixer l'estructura de l'oració i les diferents classes d'oracions.
- 13 Conèixer i comprendre les principals formes i gèneres de la tradició literària. Identificar el gènere al qual pertany un text literari llegit en la seua totalitat, reconèixer els elements estructurals bàsics, els grans tipus de recursos lingüístics i emetre una opinió personal.
- 14 Aprendre i utilitzar tècniques senzilles de maneig de la informació: recerca, elaboració i presentació, amb ajuda dels mitjans tradicionals i l'aplicació de les tecnologies de la informació i la comunicació. Planificar i dur a terme, individualment o en equip, la consulta de diccionaris especialitzats i obres de consulta diverses, en el marc de treballs monogràfics. Utilitzar els processadors de textos i ser capaç d'aplicar-los a treballs senzills d'investigació, utilitzant els mitjans informàtics complementaris (Internet, bases de dades, CD-ROM, etc.).

9. Materials curriculars

Taller de llengua. València de 1r d'ESO

- Martines, J (Coordinador) i al., *Diàlegs. 1r ESO. València: Llengua i Literatura. Quadern d'acticitats*. Ed Marfil.

Taller de llengua. València de 1r d'ESO

- Martines, J (Coordinador) i al., *Diàlegs. 1r ESO. València: Llengua i Literatura. Quadern d'acticitats*. Ed Marfil.

PROGRAMACIÓ DE TERCER D'ESO

Miquel Esteve Forés
Frederic Llopis Bauset

1. Objectius Generals de l'Àrea de València: Llengua i Literatura

En acabar el curs els aprenents hauran d'haver assolit les capacitats següents expressades com a objectius específics de cadascun dels blocs de continguts. Posem entre parèntesis la denominació de l'apartat del material curricular corresponent a cada bloc.

En acabar el curs els aprenents hauran d'haver assolit les capacitats següents expressades com a objectius específics de cadascun dels blocs de continguts. Posem entre parèntesis la denominació de l'apartat del material curricular corresponent a cada bloc.

a) Objectius específics de comunicació (Contacte; Contacte; Comunicació i textos)

1. Analitzar les marques lingüístiques de textos descriptius: el retrat físic i psicològic.
2. Elaborar descripcions orals i escrites de persones.
3. Analitzar i escriure textos expositius, com ara fullets turístics.
4. Analitzar i interpretar els símbols iconogràfics convencionals i llegendes propis dels croquis i dels mapes de les guies de senderisme.
5. Valorar positivament el coneixement de la realitat geogràfica, natural i cultural valenciana.
6. Identificar els textos instructius i els elements gramaticals que els caracteritzen.
7. Redactar textos instructius.
8. Identificar l'estructura de la narració.
9. Diferenciar entre contes populars i contes d'autor.
10. Identificar les característiques del reportatge com a gènere periodístic.
11. Deduir, sintetitzar i verbalitzar informació partint de dades rebudes oralment, escrites o a través d'una imatge.
12. Elaborar un reportatge a partir de l'obtenció de dades de diverses fonts.
13. Aplicar els esquemes textuais que generen les TIC (correu electrònic, missatges de telèfon mòbil, xats, fòrums, blogs o blocs, etc.).
14. Reconèixer les marques lingüístiques de textos argumentatius, concretament, en l'article d'opinió.
15. Elaborar textos argumentatius.
16. Conèixer les formes de la comunicació planificada: la taula redona.

b) Objectius específics de llengua i societat (Les persones i les llengües)

1. Reconèixer les diferències entre llenguatge i llengua.
2. Conèixer la diferència entre comunitats lingüístiques i fronteres politicoadministratives a Europa.
3. Valorar positivament la realitat plurilingüe a Europa i, especialment, a Espanya.
4. Identificar els factors que condicionen la tria del registre lingüístic adequat.
5. Valorar positivament l'ús adequat dels registres lingüístics en determinats àmbits d'ús.

6. Identificar i analitzar els prejudicis lingüístics més habituals en la societat.
7. Desplegar actituds positives entorn de les llengües.
8. Analitzar i valorar les causes que originen els prejudicis lingüístics.
9. Assolir una actitud crítica davant valoracions poc rigoroses sobre les llengües basades en idees preconcebudes.
10. Conèixer els conceptes de bilingüisme, conflicte lingüístic i procés de normalització lingüística.
11. Analitzar i interpretar diverses situacions de llengües en contacte.
12. Valorar positivament el procés de normalització lingüística de les llengües minoritzades, especialment del valencià.
13. Situar la nostra llengua dins el conjunt de les llengües romàniques.
14. Explicar la realitat lingüística valenciana com a resultat d'uns fets històrics concrets.
15. Conèixer les llengües que han influït sobre la nostra i algunes de les seues aportacions, fonamentalment lèxiques.

c) Objectius específics de coneixement de la llengua (Coneguem la llengua)

1. Conèixer i utilitzar el vocabulari relacionat amb els camps semàntics dels continguts tractats en cada tema.
2. Distingir els conceptes préstec i barbarisme lingüístics.
3. Explicar la relació que hi ha entre llengua minoritzada i penetració de barbarismes.
4. Entendre el concepte d'interferència lèxica i aplicar criteris de correcció coherent per esmenar els barbarismes.
5. Sistematitzar l'ús de les tres conjugacions regulars.
6. Utilitzar les perífrasis verbals d'obligació i de probabilitat.
7. Sistematitzar l'ús dels verbs irregulars *fer*, *tenir* (o *tindre*), *venir* (o *vindre*), *anar* i *eixir*.
8. Descriure i caracteritzar els verbs velaritzats.
9. Sistematitzar l'ús dels verbs velaritzats i dels irregulars com *meréixer*.
10. Discriminar fonèticament els sons vocàlics tòpics i els sons vocàlics àtons i fer la correspondència ortogràfica que se'n deriva.
11. Conèixer i utilitzar les formes i les funcions dels pronoms febles.
12. Aplicar el procediment bàsic per a la combinació de dos pronoms febles.
13. Discriminar fonèticament els sons consonàntics i fer la correspondència ortogràfica que se'n deriva.
14. Utilitzar l'accent i la dièresi en contextos donats.
15. Fer servir les preposicions en contextos donats.
16. Entendre el concepte de sinonímia parcial i aplicar-lo en contextos donats.
17. Diferenciar entre oració simple i composta.

18. Fer servir els connectors o conjuncions de coordinació en la construcció d'oracions compostes coordinades.
19. Entendre el concepte d'oració composta subordinada i distingir entre els diferents tipus d'oracions subordinades.
20. Fer servir els connectors o conjuncions de subordinació en la construcció d'oracions compostes subordinades.

d) Objectius específics d'educació literària (Literatura; Tècniques literàries)

1. Identificar les característiques dels quatre gèneres literaris: poesia, narrativa, teatre i assaig.
2. Analitzar les característiques d'un text poètic, de la lírica trobadoresca i del context sociocultural de l'Edat Mitjana.
3. Conèixer alguns aspectes de la vida i de l'obra d'Ausiàs Marc com a escriptor medieval i universal.
4. Reconèixer el valor històric de les Quatre Grans *Cròniques* medievals i els regnats que abasten.
5. Conèixer aspectes bàsics de la història de la corona catalanoaragonesa en l'Edat Mitjana.
6. Analitzar les característiques literàries de les *Cròniques*.
7. Conèixer les dades bàsiques de *Tirant lo Blanc* (autor, tema, context, etc.).
8. Valorar la novel·la *Tirant lo Blanc* com una de les grans obres de la nostra literatura.
9. Explicar l'aportació de Jaume Roig i d'Isabel de Villena a la nostra literatura.
10. Identificar les característiques argumentals, textuais i escèniques del *Misteri d'Elx*.
11. Analitzar les causes que van provocar la decadència de la literatura culta en valencià.
12. Valorar el paper realitzat per la literatura popular en l'època moderna de la nostra literatura.
13. Diferenciar manifestacions diverses de literatura popular.

e) Objectius específics de tècniques de treball

1. Fer servir l'atles visual com a tècnica d'estudi i de treball acadèmic.
2. Interpretar i sintetitzar documents que contenen informació sobre rutes, viatges i espais naturals.
3. Obtenir informació de diverses fonts mitjançant entrevistes a institucions o persones especialitzades en la promoció turística dels nostres espais naturals.
4. Comprendre textos acadèmics amb la finalitat d'elaborar-ne d'altres de més complexos.
5. Utilitzar autònomament els diccionaris, enciclopèdies i altres fonts d'informació en format paper i en suport digital.
6. Presentar la informació obtinguda mitjançant tractament informàtic.
7. Mostrar interès per la presentació acurada dels treballs acadèmics.

2. Competències bàsiques de 3r d'ESO

- a) Competència en comunicació lingüística
- Comprendre l'estructura dels textos descriptius, narratius, expositius i argumentatius.
 - Ser conscient de la diversitat textual que generen les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).
 - Fomentar l'esperit crític en l'ús de les TIC com a eina per a la comunicació interpersonal i per a la formació acadèmica.
 - Participar activament en situacions acadèmiques de comunicació planificada com ara la taula redona.
 - Utilitzar els recursos expressius més adequats per a l'elaboració de textos en gèneres diferents, de formalitats diverses i amb intencions comunicatives diferents.
- b) Competència matemàtica
- Interpretar dades numèriques que tinguen relació amb la competència comunicativa.
 - Aplicar les estratègies de deducció, inferència i resolució de problemes matemàtics als processos d'aprenentatge lingüístic.
- c) Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
- Assolir un esperit crític respecte a temes socials, culturals, lingüístics i de medi ambient.
 - Valorar el territori valencià com a espai cultural.
 - Valorar la llengua com a element emprat per a interpretar el món.
 - Conèixer l'estructura comarcal del territori valencià.
 - Valorar l'ús de la toponímia en valencià com a mostra d'identificació entre llengua i territori.
- d) Tractament de la informació i competència digital
- Promoure la recerca d'informació en fonts d'informació tradicionals i en les digitals per a l'elaboració de treballs acadèmics.
 - Conèixer la necessitat d'elaborar treballs acadèmics segons uns guions i models donats.
 - Fomentar l'esperit crític en l'ús de les TIC com a eina formativa.
 - Interessar-se per la presentació informatitzada, correcta i acurada dels treballs acadèmics.
 - Utilitzar les TIC per a l'intercanvi d'informació en l'elaboració de treballs acadèmics.
- e) Competència social i ciutadana
- Valorar la diversitat lingüística com a forma cultural de manifestar la diversitat humana.

- Fomentar l'esperit crític davant els prejudicis lingüístics.
 - Identificar les conseqüències socials de situacions de contacte de llengües.
 - Valorar el valencià i el castellà dins una situació de llengües en contacte.
 - Ser conscient de l'evolució de les llengües, dels canvis en la nostra llengua i dels fenòmens produïts per la interferència lingüística.
- f) Competència cultural i artística
- Establir relacions entre el context històric i les produccions literàries de cada època i de cada autor.
 - Conèixer les obres i els autors més importants en la nostra llengua des de l'Edat Mitjana fins al segle XVIII.
 - Valorar positivament la literatura popular com a mostra d'expressió cultural d'un poble.
 - Conèixer les tècniques literàries relacionades amb cada gènere com a forma de gaudir en la lectura de textos.
 - Promoure inquietuds estètiques davant les produccions literàries vinculades a unes èpoques i a uns esdeveniments històrics determinats.
- g) Competència per a aprendre a aprendre
- Aplicar les estratègies més adequades per a l'ampliació del vocabulari bàsic i especialitzat.
 - Fomentar l'autonomia en l'elaboració de les tasques acadèmiques.
 - Adquirir estratègies per a la utilització de les tècniques de treball en funció dels objectius del treball acadèmic i segons les necessitats comunicatives.
 - Conèixer l'estructura sintàctica de l'oració composta, dels pronoms febles, de les preposicions i del sistema verbal.
 - Aplicar correctament els aspectes bàsics i les excepcions de l'ortografia i la fonètica.
- h) Autonomia i iniciativa personal
- Promoure la diversitat d'interaccions en l'àmbit acadèmic en situacions de formalitat mitjana o mitjana-alta.
 - Promoure la participació en activitats en grups i la presa de decisions responsables.
 - Ser conscient de la planificació individual del treball en la realització d'activitats en grup.
 - Saber consultar les fonts d'informació amb autonomia i criteri de selecció en funció dels objectius previstos.
 - Fomentar la iniciativa personal en l'expressió de l'opinió sobre temes d'interés grupal.
 - Aplicar l'autoavaluació com a mecanisme que permeta realitzar canvis en la conducta i l'aprenentatge.

3. Adequació i seqüenciació dels continguts curriculars de 3r d'ESO

UNITAT 1: Una finestra oberta al món	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El text descriptiu: la descripció objectiva i subjectiva El retrat 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració de descripcions de persones 	<ul style="list-style-type: none"> Creació d'hàbits per a l'obtenció d'informació prèvia a la descripció de persones i actitud afavoridora del respecte a la diferència física i psicològica de les persones
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Diferència entre llenguatge i llengua 	<ul style="list-style-type: none"> Comparació entre els coneixements i actituds previs de l'alumnat sobre els conceptes de llenguatge i llengua i els adquirits al llarg d'aquesta unitat temàtica 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud positiva cap a l'aprenentatge i ús de diverses llengües, especialment del valencià
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Sinonímia Derivats i modismes que expressen sentiments Les tres conjugacions regulars El sistema vocàlic i consonàntic: el sistema vocàlic tònic 	<ul style="list-style-type: none"> Ús del diccionari de sinònims Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció de l'ús del diccionari de sinònims com a recurs per a l'augment del coneixement de vocabulari i recursos expressius Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> La descripció objectiva i subjectiva El diccionari de sinònims 	<ul style="list-style-type: none"> Diferenciació entre objectivitat i subjectivitat Producció de retrats Ús del diccionari de sinònims 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de la percepció crítica de la realitat Creació de l'hàbit d'emprar el diccionari de sinònims
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> Els gèneres literaris L'Edat Mitjana. Lírica trobadoresca. Ausiàs Marc 	<ul style="list-style-type: none"> Distinció dels principals gèneres literaris Lectura i comentari d'obres de la lírica medieval 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració dels orígens de la lírica Valoració de la literatura com a forma d'expressió cultural d'un poble

UNITAT 2: He mirat aquesta terra	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • Els textos expositius • Els fullets turístics • Les guies de senderisme 	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretació de textos expositius • Exposició oral d'un itinerari turístic prèviament preparat 	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració de l'obtenció d'informació sobre el nostre territori
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> • Les llengües en contacte 	<ul style="list-style-type: none"> • Diferenciació entre comunitats lingüístiques i fronteres políticoadministratives a Europa 	<ul style="list-style-type: none"> • Promoció d'actituds positives davant la realitat plurilingüe a Europa i especialment a Espanya.
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> • Topònims • Mitjans de transport • Verbs irregulars: <i>ser, estar, poder, voler, haver</i> • Les preposicions (1): <i>a/en</i> • El subsistema vocàlic àton 	<ul style="list-style-type: none"> • Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> • Els mapes 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura comprensiva de mapes: signes convencionals, llegendes, icones, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Foment de l'hàbit d'utilització dels mapes, croquis i guies per a la realització d'excursions, viatges i visites llocs diversos
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> • La historiografia • El gènere literari narratiu • Les quatre grans Cròniques medievals. La <i>Crònica</i> de Jaume I o <i>Llibre dels fets</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i anàlisi de les característiques i de la intenció comunicativa de les cròniques medievals • Anàlisi dels elements del gènere narratiu • Producció de narracions 	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració de les <i>Cròniques</i> com a patrimoni cultural i artístic col·lectiu • Foment de la lectura comprensiva de textos literaris

UNITAT 3: Un munt de músiques	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Els textos expositius periodístics 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i elaboració de textos instructius 	<ul style="list-style-type: none"> Creació d'actituds comunicatives per a l'ús de l'esquema textual instructiu
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La variació funcional: els registres lingüístics 	<ul style="list-style-type: none"> Adequació dels participants en la comunicació a la situació comunicativa en la selecció del registre 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració positiva de l'ús adequat dels registres lingüístics i de les varietats de la llengua
CONeixEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Els registres lingüístics: ampliació de vocabulari Verbs irregulars (2): <i>fer, tenir (o tindre), venir (o vindre), anar, eixir</i> Les preposicions (2): a + CD Pronoms febles (1): formes i funcions Les palatals africades Les palatals fricatives 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració d'un diccionari personal Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de l'adequació lingüística a la situació comunicativa Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> Redacció de textos expositius periodístics orals i escrits. Els tipus de diccionaris 	<ul style="list-style-type: none"> Ús de la memòria com a joc i per a l'aprenentatge Elaboració d'un diccionari visual 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració del desenvolupament de la capacitat memorística Presentació acurada de la informació en un diccionari visual
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> L'espai, el temps i els fets en la narració La literatura medieval: Francesc Eiximenis i Vicent Ferrer Ramon Llull 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura i comentari d'obres literàries medievals 	<ul style="list-style-type: none"> Adquisició d'hàbits de lectura de textos literaris Valoració de la literatura clàssica com a element identificador cultural d'un poble

UNITAT 4: Conte contat, aquest conte s'ha acabat	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • El text narratiu: el conte • El conte d'autor i el conte tradicional • Les rondalles: Enric valor 	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi i elaboració de textos narratius 	<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'actituds comunicatives per a l'ús de l'esquema textual narratiu • Promoció d'activitats que impliquen la narració
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> • Els prejudicis lingüístics (1) 	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi i valoració dels prejudicis lingüístics de l'alumnat 	<ul style="list-style-type: none"> • Promoció d'actituds positives davant els prejudicis lingüístics
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> • La polisèmia • Els verbs velaritzats (1) • Les preposicions (2): <i>en/amb</i> • Pronoms febles (2): CD i CI • Les consonants fricatives alveolars [z] i [s] 	<ul style="list-style-type: none"> • Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> • L'enquesta • Les fonts d'informació tradicionals (biblioteques, especialistes, organismes i associacions, revistes especialitzades, ...) i digitals per a l'elaboració de treballs d'investigació 	<ul style="list-style-type: none"> • Realització d'enquestes • Obtenció d'informació sobre la consciència ecològica pròpia 	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud positiva envers l'obtenció d'informació de diverses fonts i cap a la investigació rigorosa sobre qualsevol tema • Promoció d'actituds positives de conservacionisme i ecologisme
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> • El narrador com a tècnica literària • Els cavallers medievals • Joanot Martorell i <i>Tirant lo Blanc</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi de la funció dels cavallers medievals • Lectura i comentari de <i>Tirant lo Blanc</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració positiva del <i>Tirant lo Blanc</i> com a obra cabdal de la literatura • Foment del gust per la lectura d'obres clàssiques

UNITAT 5: Un món perdut: els Tepuis	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Els textos narratius periodístics: el reportatge 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura i anàlisi de diversos reportatges Elaboració de reportatges 	<ul style="list-style-type: none"> Foment i creació d'hàbits de lectura crítica de textos periodístics, especialment de reportatges Valoració positiva del reportatge com a mitjà de coneixement del món
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Els prejudicis lingüístics (2) 	<ul style="list-style-type: none"> Reflexió, anàlisi i valoració de les principals causes que originen els prejudicis lingüístics 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud crítica davant valoracions poc rigoroses sobre les llengües basades en idees preconcebudes
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Semàntica (1): els mots sinònims Els verbs velaritzats (2). Els verbs irregulars: <i>meréixer</i>, <i>nàixer</i>, etc. Preposicions (4): <i>cap/cap a</i> Pronoms febles (3): atribut i predicatiu Ortografia de [v] i [b]; Les oclusives finals: [p], [t], [k] i [b] [d], [g] 	<ul style="list-style-type: none"> Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> Recerca d'informació per a l'elaboració de reportatges La recitació 	<ul style="list-style-type: none"> Interpretació d'informacions obtingudes a través de fonts diverses Creació d'un recital poètic 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de la manipulació de textos com a font per a la creació i l'originalitat Promoció d'activitats orals o per a l'oralització amb intenció estètica
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> El gènere líric o poesia (1) Jaume Roig: <i>l'Espill</i>. Sor Isabel de Villena: <i>Vita Christi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura i comentari d'obres del segle d'or Anàlisi de la poesia satírica com a literatura crítica del seu temps 	<ul style="list-style-type: none"> Fruïció de la lectura de textos literaris

UNITAT 6: La màgia de la memòria	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • El s textos expositius: el mapa visual • El text instructiu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i anàlisi de mapes visuals • Lectura i anàlisi de textos instructius 	<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'actituds comunicatives per a l'ús de l'esquema textual instructiu • Promoció d'activitats que impliquen l'exposició d'un tema
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> • El conflicte lingüístic. La substitució lingüística 	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi i interpretació de diverses situacions de llengües en contacte 	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud afavoridora del procés de normalització de les llengües minoritzades, especialment del valencià
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> • Semàntica (2): diferències semàntiques entre llengües • Les perífrasis d'obligació • Morfologia verbal: el passat • L'oració simple i la composta • Pronoms febles (4): CC • La síl·laba, diftongs i hiat; Les consonants geminades <i>t</i> i <i>l</i>·<i>l</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> • La recitació 	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi i interpretació de textos poètics 	<ul style="list-style-type: none"> • Fruïció del gènere poètic
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> • El gènere líric o poesia (i 2): les figures literàries • La literatura urbana: la ciutat de València al segle XV. Joan Roís de Corella 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comentari d'obres literàries 	<ul style="list-style-type: none"> • Foment de l'interés per la lectura d'obres literàries clàssiques

UNITAT 7: Ei! KOM v@.com?	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Les noves modalitats comunicatives: el correu electrònic, els missatges de telèfon mòbil, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i producció de noves modalitats comunicatives vinculades a la tecnologia digital 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de l'interés per l'anàlisi del canvi en els sistemes de comunicació
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> L'evolució de les llengües La nostra història lingüística Les llengües romàniques 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i valoració de l'evolució externa i interna de la llengua 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud crítica davant el procés d'evolució de la llengua: equilibri entre genuïtat de les formes lingüístiques pròpies i les de nova creació i/o incorporació
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Semàntica (i 3): diferències entre llengües Les perífrasis de probabilitat Coordinació i juxtaposició: connectors Pronoms febles (5): combinació binària Accentuació i dièresi Grups consonàntics cultes: MB, MP, MPT, MM, MF 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració d'un diccionari personal Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> La dramatització 	<ul style="list-style-type: none"> Aprentatge de diàlegs per a ser interpretats de forma dramàtica 	<ul style="list-style-type: none"> Afavoriment d'actituds positives per a fer escenificacions, dramatitzacions, diàlegs en veu alta, etc.
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> El teatre medieval: el <i>Misteri d'Elx</i> Manifestacions tradicionals valencianes 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura i comentari d'obres literàries de caire religiós i popular Assistència a la representació del <i>Misteri d'Elx</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de l'interés per la lectura d'obres literàries clàssiques Valoració del <i>Misteri d'Elx</i> com a patrimoni de la humanitat i com a patrimoni valencià

UNITAT 8 : Temps d'oci, temps de lleure	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • El text argumentatiu: l'article d'opinió • La taula redona 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i anàlisi d'articles d'opinió i de textos persuasius 	<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'actituds comunicatives per a l'ús de l'esquema textual argumentatiu • Promoció d'activitats que impliquen l'expressió de l'opinió
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> • La interferència lingüística: préstecs i barbarismes 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificació de préstecs i identificació i substitució de barbarismes 	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració positiva dels préstecs lingüístics com a mecanismes enriquidors de les llengües
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> • La interferència lèxica • La subordinació: substantives, de relatiu i adverbials • Pronoms febles (i 6): combinació binària (i 2) • L'accent diacrític; la hac (<i>h</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ús de recursos que eviten les interferències lingüístiques • Elaboració d'un diccionari personal • Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> • La taula redona 	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi i interpretació d'una taula redona • Preparació i participació en una taula redona 	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud afavoridora del respecte al torn de paraules, especialment en una taula redona, i a les diverses opinions • Actitud positiva respecte de l'expressió de les idees pròpies d'una manera fluida i satisfactòria
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> • L'assaig • La nostra literatura durant els segles XVI, XVII i XVIII. • La literatura popular. La cançó 	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi de textos de literatura popular. • Enregistrament i transcripció d'una cançó 	<ul style="list-style-type: none"> • Foment de l'interés per les cançons populars com a obres populars de transmissió oral que reflecteixen la manera de pensar, la història, els costums, els mites, etc. d'un poble al llarg del temps

4. Distribució temporal dels continguts

UNITAT DIDÀCTICA	TEMPORALITZACIÓ	AVALUACIONS
Unitat 1: Una finestra oberta al món	setembre-octubre	1a avaluació
Unitat 2: He mirat aquesta terra!	novembre	
Unitat 3: Un munt de músiques	desembre	
Unitat 4: Conte contat, aquest conte s'ha acabat	gener	2a avaluació
Unitat 5: Un món perdut. Els Tepuis	febrer	
Unitat 6: La màgia de la memòria. Te'n recordes?	març	
Unitat 7: Eil, KOM v@.com?	abril	3a avaluació
Unitat 8: Temps d'oci, temps de lleure	maig-juny	

5. Concreció dels criteris d'avaluació de 3r curs d'ESO

1. Captar les idees essencials de textos orals, de diferent tipus i distint nivell de formalització i reproduir el contingut en textos escrits.
 - 1.1 Distingir entre idees principals i secundàries en els textos orals de qualsevol gènere i de formalitats diferents.
 - 1.2 Identificar la intenció comunicativa dels textos orals de qualsevol gènere i de formalitats diferents.
 - 1.3 Aplicar el reconeixement d'idees essencials i les intencions comunicatives dels textos orals a la producció de textos orals i escrits.
 - 1.4 Emprar la llengua com a vehicle per a l'adquisició de coneixements.
2. Aplicar els coneixements sobre el valencià [i el castellà] i les normes de l'ús lingüístic per a solucionar problemes de comprensió de textos orals i escrits, i per a la composició i la revisió dirigida dels textos propis d'aquest curs.
 - 2.1 Comprendre textos orals i escrits a partir dels coneixements lingüístics adquirits.
 - 2.2 Produir textos orals i escrits d'acord amb la normativa lingüística.
 - 2.3 Emprar tècniques adequades per a la revisió dels textos propis produïts.
3. Participar en situacions de comunicació, dirigides o espontànies, respectant les normes de la comunicació: usar el torn de paraula; organitzar el discurs, escoltar i incorporar les intervencions dels altres.
 - 3.1 Tenir en compte les intervencions dels interlocutors en la producció de discursos planificats i espontanis.
 - 3.2 Intervenir en situacions d'intercanvi d'informació respectant les normes de comunicació
 - 3.3 Respectar les regles de comportament lingüístic que generen les diferents situacions de comunicació.

4. Valorar el valencià com a vehicle de comunicació i usar-lo progressivament en situacions formals i informals. Incorporar el valencià a tots els àmbits d'ús de la llengua, especialment a l'àmbit acadèmic com a vehicle d'aprenentatge.
 - 4.1 Conèixer l'ús del valencià als diferents àmbits de producció (interpersonal, acadèmic, administratiu, mitjans de comunicació, etc.).
 - 4.2 Fer servir el valencià en tots els contextos de comunicació, tant formals com informals.
 - 4.3 Emprar el valencià com a llengua per a l'adquisició de coneixements a l'àmbit acadèmic.
5. Fer ús de la mediació per a assegurar l'èxit de la comunicació oral i escrita. Actuar com a intermediari entre els interlocutors que no poden comprendre's de manera directa. Utilitzar la interpretació oral i la traducció escrita, així com saber fer resums i paràfrasis de la llengua de l'emissor quan el receptor no comprén el missatge original.
 - 5.1 Conèixer els recursos de la llengua que asseguren l'eficàcia comunicativa.
 - 5.2 Emprar els recursos més adequats de la competència estratègica que permeten una comunicació eficaç.
 - 5.3 Intervenir en les situacions comunicatives com a mediador lingüístic.
 - 5.4 Facilitar la interpretació de missatges a persones que desconeixen la llengua.
6. Entendre instruccions i normes donades oralment; extraure idees generals i informacions específiques de reportatges i entrevistes; seguir el desenvolupament de presentacions breus relacionades amb temes acadèmics i plasmar-ho en forma d'esquema i resum.
 - 6.1 Comprendre ordres i normes vehiculades pel canal oral.
 - 6.2 Aplicar les estratègies de comprensió lectora que permeten la identificació de les idees generals i específiques dels reportatges i les entrevistes.
 - 6.3 Esquematitzar i resumir presentacions breus relacionades amb temes acadèmics.
7. Sintetitzar oralment el sentit global de textos escrits narratius, descriptius i dialogats, de diferent tipus (incloent-hi els propis de la premsa escrita) i distint nivell de formalització; identificar-ne les intencions; diferenciar les idees principals i secundàries; reconèixer-hi possibles incoherències o ambigüitats en el contingut; aportar una opinió personal.
 - 7.1 Comprendre informacions donades mitjançant l'estructura dels textos narratius, descriptius i dialogats de tipus i formalitat diferents.
 - 7.2 Analitzar i sintetitzar la intenció comunicativa dels textos narratius, descriptius i dialogats de tipus i formalitat diferents.
 - 7.3 Distingir les idees principals i les secundàries.
 - 7.4 Identificar i resoldre adequadament les incoherències i ambigüitats de la informació donada mitjançant textos narratius, descriptius i dialogats de tipus i formalitat diferents.
 - 7.5 Expressar opinions personals fonamentades sobre informacions donades mitjançant textos narratius, descriptius i dialogats de tipus i formalitat diferents.
8. Fer explicacions orals senzilles sobre fets d'actualitat social, política o cultural, que siguen d'interés per a l'alumnat, de manera ordenada, ajustant-se a un pla o guió previ, amb l'ajuda de mitjans audiovisuals i de les tecnologies de la informació i la comunicació; adequar el tema a la situació comunicativa; mantindre l'atenció del receptor.

- 8.1 Conèixer el funcionament dels mitjans audiovisuals i de les TIC com a recursos auxiliars per a realitzar explicacions orals senzilles sobre fets d'actualitat.
 - 8.2 Elaborar guions previs per a la producció d'exposicions sobre un tema d'interès per a l'alumnat.
 - 8.3 Aplicar les regles d'ordenació lògica en la presentació d'informacions i argumentacions.
 - 8.4 Emprar els recursos lingüístics més adequats per a la comunicació oral i escrita pública i efectiva, adequada als participants, al tema i al context de comunicació.
 - 8.5 Aplicar les estratègies comunicatives adequades per a mantenir l'atenció del receptor en una exposició.
9. Elaborar el resum d'una exposició o debat oral sobre un tema específic i conegut; reflectir els principals arguments i punts de vista dels participants.
 - 9.1 Identificar la informació essencial d'una exposició o debat oral.
 - 9.2 Resumir una exposició o debat oral sobre un tema específic i conegut que reflectisca els arguments principals i els punts de vista dels participants.
 10. Extraure i contrastar informacions concretes i identificar el propòsit en els textos escrits més usats per a actuar com a membres de la societat; seguir instruccions en àmbits públics i en processos d'aprenentatge d'una certa complexitat; inferir el tema general i els temes secundaris; distingir com s'organitza la informació.
 - 10.1 Identificar informacions concretes i la intenció comunicativa de textos escrits de l'àmbit interpersonal.
 - 10.2 Aplicar ordres donades en àmbits públics i en processos d'aprenentatge complexos.
 - 10.3 Inferir el tema principal i els secundaris d'un text escrit.
 - 10.4 Emprar tècniques de treball per a l'organització de la informació.
 11. Crear textos escrits de diferent tipus (narratius, descriptius i dialogats) en suport de paper i digital; adequar el registre a la situació comunicativa; utilitzar-ne l'estructura organitzativa per a ordenar les idees amb claredat; enllaçar els enunciats en seqüències lineals cohesionades; respectar els criteris de correcció gramatical i ortogràfica, amb un vocabulari ric i variat; respectar els criteris de correcció gramatical, ortogràfica i tipogràfica. Valorar la importància de planificar i revisar el text.
 - 11.1 Produir per escrit, en paper i en suport digital, narracions, descripcions i diàlegs.
 - 11.2 Adequar el registre a cada situació de comunicació.
 - 11.3 Aplicar les estratègies adequades per a l'organització de les idees en un text.
 - 11.4 Emprar els connectors i mots d'enllaç més adequats per a la cohesió textual.
 - 11.5 Fer servir un vocabulari ric i variat en la producció de textos.
 - 11.6 Aplicar els criteris de correcció gramatical, ortogràfica i tipogràfica corresponent als continguts dels curs.
 - 11.7 Valorar la planificació i la revisió dels textos com a fases de la producció escrita.
 12. Integrar informacions procedents de diferents textos sobre un tema, a fi d'elaborar un text de síntesi en què es reflectisquen tant les informacions principals i els punts de vista trobats com el punt de vista propi.

- 12.1 Cercar informació sobre un mateix tema en fonts d'informació diferents.
 - 12.2 Identificar els punts de vista dels emissors en informacions diferents sobre un tema determinat.
 - 12.3 Sintetitzar informacions sobre un mateix tema procedents de fonts d'informació diverses.
 - 12.4 Expressar el punt de vista propi sobre la informació obtinguda.
13. Comprendre l'origen i evolució [del castellà i] del valencià, identificar i localitzar els fenòmens de contacte entre les distintes llengües constitucionals i conèixer les característiques fonamentals del bilingüisme.
 - 13.1 Conèixer l'origen històric i l'evolució del valencià.
 - 13.2 Conèixer els fenòmens de contacte de llengües aplicades especialment al context valencià, especialment les interferències lingüístiques.
 - 13.3 Conèixer les característiques fonamentals del bilingüisme.
 14. Conèixer la diversitat lingüística d'Europa, d'Espanya i de la Comunitat Valenciana; valorar aquesta diversitat com un patrimoni que ens enriqueix a tots i a totes.
 - 14.1 Conèixer la diversitat lingüística i cultural d'Europa.
 - 14.2 Conèixer la realitat plurilingüística i pluricultural de l'Estat espanyol i de la nostra comunitat autònoma.
 - 14.3 Valorar el patrimoni lingüístic i cultural propi com a forma d'engrandiment de la diversitat cultural.
 - 14.4 Vèncer prejudicis envers la diversitat lingüística.
 - 14.5 Promoure actituds positives cap a l'ús del valencià en tots els àmbits de comunicació
 15. Identificar els trets lingüístics propis de distints usos geogràfics, socials i estilístics del valencià [i del castellà], per mitjà de l'observació directa i la comparació de produccions diverses.
 - 15.1 Identificar les variacions dialectals i de registres.
 - 15.2 Analitzar contextos de comunicació reals amb presència de variació dialectal i de registre.
 16. Conèixer la terminologia lingüística necessària per a la reflexió sobre l'ús.
 - 16.1 Identificar els termes metalingüístics bàsics corresponents a aquest segon curs.
 - 16.2 Aplicar els coneixements metalingüístics a la reflexió lingüística i a la millora de l'ús lingüístic.
 17. Reconèixer les diferents unitats de la llengua, les seues combinacions i, si és el cas, la relació entre aquestes i els seus significats. Aplicar els coneixements sobre la llengua i les normes de l'ús lingüístic per a resoldre problemes de comprensió de textos orals i escrits, i per a compondre i revisar els textos de manera progressivament autònoma.
 - 17.1 Identificar les unitats fonètiques, morfològiques, sintàctiques i lèxiques i semàntiques de la llengua, les seues combinacions i la relació de significats.
 - 17.2 Comprendre textos orals i escrits a partir dels coneixements lingüístics adquirits.
 - 17.3 Produir textos orals i escrits d'acord amb la normativa lingüística.
 - 17.4 Emprar tècniques adequades per a la revisió autònoma dels textos propis.

18. Exposar una opinió sobre la lectura personal d'una obra completa, adequada a l'edat i relacionada amb els períodes literaris estudiats; avaluar l'estructura i l'ús dels elements del gènere, l'ús del llenguatge i el punt de vista de l'autor; situar bàsicament el sentit de l'obra en relació amb el seu context i amb la pròpia experiència.
 - 18.1 Comentar textos literaris diversos.
 - 18.2 Analitzar el gènere literari, l'estructura, l'ús del llenguatge, el punt de vista de l'autor i la intenció literària d'una obra completa adequada a l'edat.
 - 18.3 Relacionar l'obra literària en el context històric de producció.
 - 18.4 Relacionar el contingut literari amb l'experiència pròpia.
 - 18.5 Valorar la lectura d'una obra literària completa.
19. Utilitzar els coneixements literaris en la comprensió i la valoració de textos breus o fragments, considerant la presència de certs temes recurrents, el valor simbòlic del llenguatge poètic i l'evolució dels gèneres, de les formes literàries i dels estils.
 - 19.1 Aplicar els coneixements literaris per a l'anàlisi i valoració de textos breus i fragments.
 - 19.2 Comprendre i valorar els temes, el valor simbòlic del llenguatge poètic i l'evolució dels gèneres, de les formes literàries i dels estils en textos literaris.
20. Mostrar el coneixement de les relacions entre les obres llegides i comentades, el context en què apareixen, i les autores i els autors més rellevants de la història de la literatura; fer un treball personal d'informació i de síntesi, o d'imitació i recreació, en suport de paper i digital.
 - 20.1 Conèixer el context històric de producció de les obres literàries més rellevant de la nostra literatura.
 - 20.2 Relacionar el context històric amb l'estil i les característiques dels autors i autores.
 - 20.3 Elaborar un treball d'investigació a partir de la recerca d'informació en diferents fonts d'informació de caire tradicional i digital.
21. Identificar el gènere a què pertany un text literari llegit en la seua totalitat. Reconèixer-ne els elements estructurals bàsics, els grans tipus de recursos lingüístics i emetre una opinió personal. Utilitzar aquests coneixements en la producció de textos d'intenció literària.
 - 21.1 Identificar el gènere d'obres literàries completes.
 - 21.2 Analitzar i valorar fragments i textos literaris complets.
 - 21.3 Produir textos literaris o amb intenció literària d'acord amb els coneixements adquirits.
22. Establir relacions entre obres, autors i moviments que constitueixen un referent clau en la història de la literatura fins al segle XVIII –incloent-hi els de les llengües constitucionals- i els elements més destacats del context cultural, social i històric en què apareixen.
 - 22.1 Relacionar les produccions literàries pròpies amb les literatures veïnes.
 - 22.2 Analitzar la relació entre la pertinença a una comunitat lingüística determinada i la percepció d'un mateix context històric viscut.
23. Planificar i dur a terme, individualment i en equip, la consulta de diverses fonts d'informació tant en suports tradicionals (per mitjà de l'ús d'índexs, de fitxes i d'altres sistemes de classificació de fonts), com els que proporcionen les tecnologies de la informació i la comunicació, en el marc de treballs senzills d'investigació. Utilitzar els processadors de textos i ser capaç d'aplicar-los a treballs senzills

d'investigació, fent ús dels mitjans informàtics complementaris (Internet, bases de dades, CD-ROM, DVD, etc.).

- 23.1 Aplicar, individualment i en grup, les tècniques tradicionals i de les TIC bàsiques per a la recerca, elaboració i presentació de la informació.
 - 23.2 Consultar diccionaris generals i especialitzats i fonts d'informació diversa per a l'elaboració de treballs d'investigació adequats a l'edat.
 - 23.3 Emprar els processadors de textos per a la redacció de treballs d'investigació adequats a l'edat.
 - 23.4 Emprar les eines informàtiques més habituals per a la consulta de fonts digitals i per a l'elaboració de textos escrits.
24. Identificar, en textos orals i escrits, imatges i expressions que denoten alguna forma de discriminació (de gènere, social, relacionada amb el grup ètnic, etc.), evitar-ne l'ús i utilitzar el llenguatge com a mitjà de resolució de conflictes.
- 24.1 Identificar les expressions lingüístiques, gràfiques i icòniques que denoten formes discriminatòries envers els dos sexes, envers els grups social o ètnics i lingüístics.
 - 24.2 Emprar els mecanismes lingüístics més adequats per a esmenar la utilització de fórmules discriminatòries.
 - 24.3 Utilitzar el llenguatge com a mitjà per a la resolució de conflictes.
25. Identificar els principals recursos utilitzats pels mitjans de comunicació per a elaborar i difondre informacions i opinions.
- 25.1 Conèixer els mecanismes de producció dels diferents gèneres periodístics.
 - 25.2 Analitzar els recursos que fan servir els mitjans de comunicació per a elaborar i difondre informacions i opinions.
- Analitzar críticament els missatges publicitaris com a produccions lingüístiques portadores de valors explícits i implícits

6. La Lectura.

Per potenciar la capacitat lectora, però especialment el gust per la lectura, a banda dels textos a treballar durant el curs, s'hi assignen quatre lectures per al curs. Cada alumne triarà una lectura de cadascun dels blocs següents, tot tenint present que es troben ordenats d'acord amb la seua dificultat:

Llibres de lectura durant el curs:

Primer període (10-14 de novembre)

1. Alapont, P., *Fi de culs a Mallorca*. Ed. Bromera. (176 p.).
2. Casas, M. *L'escola secreta*. Ed. Bromera. (200 p.).

Segon període (19-23 de gener)

1. Miranda, X., *Pell de llop*. Ed. Bromera (110 p.)
2. Climent, Leo. *Un cel sense estrelles*. Ed. Baula (168 p.)
3. Alapont, P., *L'infern de Marta*. Ed. Bromera. (168 p.)

Tercer període (9-13 de març)

1. Fernández Paz, Agustín., *Nit d'ombres voraces*. Ed. Bromera (160 p.)
2. Torrent, F., *No emprenyeu el comissari*. Ed. 3 i 4. (180 p.)

3. Cortés, J., *Roses negres a Kosovo*. Ed. Bromera (184 p.).
Quart període (18-22 de maig)

- A triar per cada alumne amb el vist i plau del professor

Cada alumne/-a haurà de llegir, almenys, un llibre dels proposats en cadascun dels períodes. Tot tenint present que LA LECTURA DELS LLIBRES ÉS CONDICIÓN NECESSÀRIA PER A PODER SER AVALUAT TANT EN CADA AVALUACIÓ COM EN EL CURS EN LA SEUA TOTALITAT. En cada període, entre les dates assenyalades, es realitzarà un control de lectura, oral o escrit, en què es contestaran un seguit de preguntes sobre el llibre per tal de demostrar ÚNICAMENT la seua lectura. Llegir més d'un llibre en cada període significarà una millora de la qualificació d'avaluació.

7. El Quadern.

El quadern de l'alumne és una eina important del curs ja que esdevindrà el principal mitjà per a realitzar el seguiment del treball realitzat. S'hi reflectiran les diferents activitats de cada unitat i haurà de ser, per tant, objecte constant del procés d'avaluació, tant pel que fa als seus continguts, com pel que fa a la seua ordenació, organització i compliment dels criteris de presentació. S'exigirà la seua presentació amb els fulls numerats i units d'alguna manera, amb carpeta, anelles, funda de plàstic, etc.

El quadern ha d'estar format per fulls DIN A-4 totalment en blanc arxivats en una carpeta d'anelles. El fet d'utilitzar fulls en blanc és important ja que l'alumne s'ha d'acostumar a utilitzar el suport material de les situacions reals, i, per altra banda, ha d'aprendre ja un seguit de destreses de presentació importants socialment. Així mateix, el fet que siguin fulls d'una carpeta facilita i alleugereix la tasca de correcció del professor. Les normes de presentació dels treballs de classe i del quadern s'adjunten en un full que serà lliurat a la totalitat de l'alumnat el primer dia de classe.

8. Els Materials de l'Alumne.

En començar el curs es repartirà a l'alumnat un extracte d'aquesta programació amb els següents apartats:

- El quadre de la programació general i les lectures del curs
- Els criteris d'avaluació del curs en general.
- Les normes bàsiques de presentació que han de complir els treballs de classe.

A més l'alumne també disposarà de:

- El llibre de text *Diàlegs 3r ESO. Valencià. Llengua i Literatura*. Ed. Marfil.
- Els materials amb les activitats elaborades pel Departament.
- El quadern de l'alumne, d'acord amb les condicions assenyalades anteriorment.

PROGRAMACIÓ DE QUART D'ESO

Rafael Àngel Carbonell
Frederic Llopis Bauset

1. Objectius Generals de l'Àrea de València: Llengua i Literatura

En acabar el curs els aprenents hauran d'haver assolit les capacitats següents expressades com a objectius específics de cadascun dels blocs de continguts. Posem entre parèntesis la denominació de l'apartat del material curricular corresponent a cada bloc.

a) Objectius específics de comunicació (Contacte; Comunicació i textos)

1. Conèixer les característiques dels textos expositius acadèmics (esquemes, resums, exàmens, etc.).
2. Conèixer diferents gèneres del text expositiu (l'entrada o article d'un diccionari, la pàgina de crèdits i l'índex d'un llibre, documents explicatius d'Internet, gràfics, etc.).
3. Realitzar exposicions orals sobre temes treballats en les unitats.
4. Conèixer les característiques dels textos expositius acadèmics (esquemes, resums, exàmens, etc.).
5. Conèixer l'estructura i la presentació d'un text expositiu acadèmic: el treball de classe.
6. Valorar i identificar l'estructura del paràgraf com a unitat significativa dins dels textos expositius.
7. Escriure paràgrafs expositius sobre una idea donada.
8. Conèixer les formes de la comunicació planificada: l'exposició oral.
9. Elaborar per escrit i exposar oralment un text expositiu de caràcter acadèmic.
10. Reconèixer les marques textuais i lingüístiques i l'estructura del text argumentatiu.
11. Analitzar i escriure textos argumentatius.
12. Conèixer les marques textuais d'un article d'opinió (estructura, expressions de modalització, marcadors lògics).
13. Elaborar articles d'opinió relacionats amb el tema de la unitat.
14. Valorar amb actitud crítica i creativa el món de la publicitat.
15. Analitzar críticament els estereotips culturals que promou la publicitat.
16. Elaborar textos publicitaris.
17. Valorar positivament els debats com l'argumentació oral per excel·lència.
18. Conèixer i participar en la preparació i l'execució d'un debat.
19. Expressar l'opinió pròpia sobre temes d'actualitat.

b) Objectius específics de llengua i societat (Les persones i les llengües)

1. Desenvolupar una actitud crítica positiva entorn de la realitat plurilingüe i cultural del planeta i de l'Estat espanyol.
2. Conèixer la pluralitat lingüística de l'Estat espanyol a partir de la lectura d'articles constitucionals i de textos en cadascuna de les diferents llengües.

3. Conèixer la localització, l'extensió, l'origen i el parentiu de les diferents llengües romàniques que es parlen a la península Ibèrica.
4. Conèixer l'extensió territorial i l'origen de les diferents llengües romàniques o neollatines així com el lloc que hi correspon a la llengua catalana.
5. Conèixer els fets més rellevants que caracteritzen l'origen i l'evolució de la nostra llengua.
6. Conèixer els factors que posen de manifest el procés de minorització lingüística del valencià: exclusió dels àmbits de prestigi, augment de les diferències dialectals, disminució del nombre de parlants i interferència del castellà.
7. Conèixer els factors que concorren en un procés de minorització lingüística, i especialment, en el valencià.
8. Valorar positivament i críticament el procés de normalització lingüística del valencià.
9. Identificar els principals trets fonètics dels blocs dialectals i d'altres característiques secundàries de la variació geogràfica dels nostres parlars.
10. Conèixer la realitat lingüística valenciana on conviuen dues llengües oficials, repartides de manera diversa, i les subvarietats del valencià.
11. Valorar positivament la varietat estàndard com a vehicle de comunicació interdialectal.

c) Objectius específics de coneixement de la llengua (Coneguem la llengua)

1. Utilitzar el vocabulari relacionat amb els continguts tractats en cada tema.
2. Identificar i fer servir els sinònims de verbs d'ús bàsic.
3. Utilitzar el gènere dels substantius i dels adjectius.
4. Fer servir les perífrasis verbals d'obligació i diferenciar l'obligació personal i la impersonal; les perífrasis de probabilitat i les d'imminència.
5. Analitzar l'orde dels components de l'oració i la concordança.
6. Distingir i utilitzar *tan* i *tant*; *quan* i *quant*; *si no* i *sinó*; *sí*, *sí* i *s'hi*; *per* i *per a*; *doncs* i *perquè*; *perquè*, *per què* i *per a què*.
7. Discriminar fonèticament les consonants i aplicar les regles ortogràfiques corresponents.
8. Entendre el concepte de sinonímia i aplicar-lo en verbs que tenen un significat pròxim fent servir el diccionari.
9. Conèixer els vocabularis d'especialitat.
10. Distingir l'oració simple i la composta i conèixer els diferents tipus d'oracions compostes.
11. Analitzar sintàcticament les oracions simples i compostes (coordinades, subordinades substantives, de relatiu i adverbials).
12. Distingir i utilitzar sistemàticament les normes d'accentuació –especialment les no coincidents entre valencià i castellà- les de la dièresi i de l'hiat.
13. Utilitzar els pronoms relatius, el relatiu possessiu i el relatiu neutre.
14. Conèixer i aplicar les regles gramaticals sobre l'ús de les lletres majúscules i minúscules.

15. Conèixer i aplicar les regles gramaticals sobre l'ús de les abreviatures, els acrònims, les sigles i els símbols com a procediment d'abreviació
 16. Sistematitzar l'ús de les conjugacions verbals regulars i irregulars.
 17. Utilitzar les formes i les funcions dels pronoms febles i sistematitzar-ne la combinació.
 18. Utilitzar els procediments onomasiològics (la derivació, la composició, la siglació i els manlleus) i semasiològics (la metàfora) per a generar neologismes.
 19. Utilitzar les unitats fraseològiques com a construccions semàntiques genuïnes, especialment les solidaritats lèxiques.
 20. Fer servir les recomanacions sobre els tipus de lletra redona, cursiva i negreta.
- d) Objectius específics d'educació literària (Literatura; Tècniques literàries)
1. Identificar els elements més destacats del context cultural, social i històric dels segles XIX, XX i XXI.
 2. Distingir les característiques més rellevants del Romanticisme i de la Renaixença com a moviments literaris del s. XIX.
 3. Conèixer els aspectes més destacats de la vida i de l'estil literari d'autors com Jacint Verdaguer, Teodor Llorente i Àngel Guimerà a partir de la lectura, comprensió, recitació i dramatització de fragments de les seues obres.
 4. Diferenciar les característiques dels principals gèneres literaris: l'assaig, la narració, la poesia i el teatre.
 5. Conèixer les característiques més rellevants del Realisme-Naturalisme com a moviments literaris del s. XIX a partir de la lectura d'autors com Narcís Oller i Eduard Escalante.
 6. Reconèixer les característiques del sàinet com a gènere teatral que reflecteix aspectes importants de les classes populars i de la vida quotidiana de la València del segle XIX.
 7. Conèixer les característiques i els autors més rellevants del Modernisme i del Noucentisme.
 8. Conèixer les característiques dels moviments artísticoliteraris que s'engloben sota l'epítet "les avantguardes" de principis del s.XX.
 9. Explicar l'aportació de Vicent Andrés Estellés, Salvador Espriu, Joan Brossa i Maria Mercè Marçal a la nostra literatura.
 10. Conèixer les característiques més rellevants de la narrativa de postguerra i d'autors representatius com Mercè Rodoreda i Enric Valor a partir de la lectura de fragments de les seues obres
 11. Conèixer les característiques generals i les dificultats de la literatura assagística a casa nostra.
 12. Reconèixer i valorar l'obra assagística de Joan Fuster.
- e) Objectius específics de tècniques de treball
1. Elaborar esquemes utilitzant correctament els elements gràfics pertinents, com ara lletres majúscules i minúscules, claus, fletxes, abreviatures, números, parèntesis, guionets, etc.
 2. Familiaritzar-se amb adreces electròniques relacionades amb vocabularis especialitzats.

3. Utilitzar els diferents tipus de diccionaris (generals, bilingües, de barbarismes, etc.) i els correctors informàtics com a eines de correcció lèxica.
4. Afavorir la necessitat de recórrer a diverses fonts d'informació per a l'elaboració de textos expositius sobre un tema específic, interpretant correctament les referències bibliogràfiques tradicionals i de tecnologia informàtica (diccionaris, manuals enciclopèdies, premsa escrita, recursos audiovisuals i multimèdia).
5. Afavorir actituds positives per a la recerca d'informació en fonts tradicionals i en tecnologies d'informació i comunicació (TIC) en l'elaboració de treballs d'investigació.
6. Valorar la necessitat de recórrer als esquemes i als resums com a tècniques d'estudi indispensables en la preparació d'un examen.
7. Afavorir actituds positives cap a treballs d'investigació sobre la recerca de material relacionat amb temes diversos.

2. Competències bàsiques de 4t d'ESO

a) Competència en comunicació lingüística

- Comprendre l'ús de les estructures expositives i argumentatives en contextos donats.
- Aplicar l'ús dels gèneres corresponents als textos expositius i argumentatius, fonamentalment el treball acadèmic expositiu i l'article d'opinió.
- Conèixer el paràgraf com a unitat textual bàsica per a l'estructuració de les idees en els textos expositius i argumentatius.
- Distingir els tipus d'arguments i incloure'ls en els textos que expressen l'opinió de l'autor.
- Utilitzar recursos expressius adequats a textos expositius i argumentatius.
- Saber adequar els recursos argumentatius orals en l'expressió de l'opinió pròpia.

b) Competència matemàtica

- Interpretar dades numèriques que tinguen relació amb la competència comunicativa.
- Aplicar les estratègies de deducció, inferència i resolució de problemes matemàtics als processos d'aprenentatge lingüístic.

c) Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

- Consolidar l'esperit crític respecte a temes socials, culturals, lingüístics i de medi ambient.
- Valorar la llengua com a element emprat per a la interpretació del món.
- Conèixer la relació entre la variació dialectal i la diversitat territorial.

d) Tractament de la informació i competència digital

- Ser conscient de la necessitat d'ús de les TIC en l'àmbit acadèmic com a instrument per a la millora de la competència comunicativa.
- Aprofundir en l'ús de les tècniques digitals de recerca d'informació.

- Afavorir l'ús i el coneixement del funcionament dels traductors automàtics en la redacció de treballs acadèmics.
 - Aprofundir en l'ús dels diccionaris d'especialitat.
 - Afavorir l'ús de diferents fonts d'informació, tradicionals i digitals, per a l'elaboració de textos acadèmics.
 - Afavorir l'esperit crític en l'ús de les TIC.
 - Promoure l'elaboració informàtica dels treballs acadèmics.
 - Despertar l'interés a presentar els treballs acadèmics de forma acurada i correcta lingüísticament.
- e) Competència social i ciutadana
- Ser conscient de la necessitat de fomentar actuacions cíviques per a la inclusió de grups socials marginals, marginats o minoritzats.
 - Promoure l'acceptació de les diferències entre les persones com a tret enriquidor de la diversitat humana.
 - Valorar positivament la diversitat lingüística del món, d'Europa i de l'Estat espanyol.
 - Valorar positivament la història de la nostra llengua.
 - Conèixer la variació dialectal de la nostra llengua.
 - Valorar la varietat estàndard com a varietat supradialectal i necessària en qualsevol llengua que tinga accés a tots els àmbits de comunicació.
- f) Competència cultural i artística
- Establir relacions entre el context històric i les produccions literàries de cada època i de cada autor.
 - Conèixer les obres i els autors més representatius en la nostra llengua des del segle XIX fins als nostres dies.
 - Conèixer les tècniques literàries relacionades amb cada gènere com a forma de gaudir de la lectura de textos.
 - Analitzar críticament els prototips culturals que promouen els missatges publicitaris.
 - Gaudir amb la lectura extensiva de textos literaris.
 - Promoure inquietuds estètiques en les produccions lingüístiques amb intenció literària.
- g) Competència per a aprendre a aprendre
- Aplicar les estratègies més adequades per a l'ampliació del vocabulari bàsic i especialitzat.
 - Fomentar l'autonomia en l'elaboració de les tasques acadèmiques.
 - Adquirir estratègies per a la utilització de les tècniques de treball en funció dels objectius del treball acadèmic i segons les necessitats comunicatives.

- Conèixer l'estructura sintàctica de l'oració composta, dels pronoms relatius, dels pronoms febles i del sistema verbal.
- Aplicar les normes d'estil de les abreviatures, els acrònims, les sigles, els símbols i dels tipus de lletra.
- Valorar positivament la necessitat de la correcció lingüística, tant l'ortogràfica, com la fonètica i la lèxica i semàntica.
- Conèixer els procediments per a la generació de neologismes i per a les construccions semàntiques genuïnes, especialment les solidaritats lèxiques.

h) Autonomia i iniciativa personal

- Saber consultar les fonts d'informació amb autonomia i criteri de selecció en funció dels objectius previstos.
- Estimular l'autonomia en la recerca d'informació per a l'elaboració de treballs acadèmics.
- Assimilar l'ús de les tècniques de treball per a la realització de tasques de recerca i investigació individuals.
- Realitzar activitats que permeten la presa de decisions consensuades entre els membres d'un equip de treball.
- Conèixer tècniques específiques per a la preparació i la realització d'exàmens.
- Utilitzar estratègies orals adequades en les exposicions i argumentacions realitzades davant el públic.

3. Adequació i seqüenciació dels continguts curriculars de 4t d'ESO

UNITAT 1: Fantàstica imaginació	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El text expositiu (1): estructura 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació i producció de textos expositius 	<ul style="list-style-type: none"> Creació d'actituds comunicatives per a l'ús de l'esquema textual expositiu
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Som iguals som diferents (1): la diversitat lingüística 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de la diversitat lingüística al món 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud positiva cap a diversitat lingüística al món
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Lèxic del món fantàstic Els verbs d'ús bàsic i sinònims (1) El gènere: substantius i adjectius Repàs morfologia verbal (1): el passat perifràstic Les perífrasis d'obligació L'oració (1): L'orde dels components de l'oració i la concordança <i>Tan/tant</i> Les oclusives finals 	<ul style="list-style-type: none"> Ús del diccionari de sinònims Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració positiva de l'ús del diccionari de sinònims com a eina per a la millora de la competència lèxica Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> La documentació i la recerca d'informació 	<ul style="list-style-type: none"> Ús autònom de les fonts d'informació tradicionals i de les TIC 	<ul style="list-style-type: none"> Interés per la bona presentació de treballs acadèmics, en format paper i en suport digital
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> Els gèneres literaris El Romanticisme i la Renaixença Jacint Verdaguer, Teodor Llorente, Constantí Llombart, Àngel Guimerà 	<ul style="list-style-type: none"> Diferenciació dels gèneres literaris Lectura i anàlisi de textos del Romanticisme i la Renaixença 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud afavoridora per a l'acceptació dels diferents gèneres literaris Adquisició d'hàbits de lectura Valoració positiva del període de la Renaixença com a moment de recuperació de la tradició literària en la nostra llengua

UNITAT 2: Res no és el que sembla	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El text expositiu (2): fonts d'informació 	<ul style="list-style-type: none"> Aplicació d'estratègies per a la recerca d'informació en fonts 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció d'estratègies per a la consulta de fonts d'informació
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Som iguals som diferents (i 2): la diversitat lingüística 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de la diversitat lingüística a l'Estat espanyol 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud positiva cap a diversitat lingüística a l'Estat espanyol
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> El lèxic de l'esport El vocabulari d'especialitat El nombre: substantius i adjectius Repàs morfologia verbal (2): passat perifràstic i passat simple Les perífrasis de probabilitat i imminència L'oració (2): oració simple i composta. Tipus de compostes. Anàlisi sintàctica <i>Quan / quant</i> L'accentuació divergent; dièresi i hiat 	<ul style="list-style-type: none"> Interpretació d'informació dels vocabularis d'especialitat, sobretot en format digital Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració positiva de l'ús dels diccionaris d'especialitat, sobretot en format digital, com a eina per a la millora de la competència lèxica Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> La recerca d'informació per a l'elaboració de treballs acadèmics 	<ul style="list-style-type: none"> Ús de tècniques de recerca d'informació en fonts tradicionals i TIC 	<ul style="list-style-type: none"> Sentit crític en la selecció de la informació obtinguda a través de fonts diferents
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> Els gèneres narratiu i el gènere dramàtic El Realisme i el Naturalisme: Narcís Oller i Eduard Escalante El sàinet 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de les característiques del gènere teatral i del narratiu Lectura i anàlisi de textos 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració del gènere teatral per a representar històries i de la narració per a contar-les Adquisició d'hàbits de lectura Valoració positiva de les obres de Narcís Oller i d'Eduard Escalante

UNITAT 3: Els moderns	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El text expositiu (3): esquema i resum 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració d'esquemes i resums 	<ul style="list-style-type: none"> Afavoriment de l'ús de tècniques per a la condensació d'informació
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Les llengües romàniques 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació del valencià com a llengua romànica 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració positiva del procés de diversificació de les llengües romàniques
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Lèxic de les arts Verbs d'ús bàsic (3) Repàs morfologia verbal (3): present indicatiu i subjuntiu (1a conjugació) Els pronoms relatius (1) L'oració (3): oracions subordinades. Les subordinades substantives <i>Si no/sinó</i> Les majúscules i les minúscules 	<ul style="list-style-type: none"> Ampliació de la competència lèxica especialitzada Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de la precisió lèxica en l'expressió oral i escrita Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> L'esquema i el resum 	<ul style="list-style-type: none"> Aplicació de l'esquema i el resum en l'elaboració de textos expositius de l'àmbit acadèmic 	<ul style="list-style-type: none"> Autonomia en l'elaboració de treballs acadèmics
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> Els versos: síl·labes i rima El Modernisme i el Noucentisme: Joan Maragall i Eugeni d'Ors 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de la rima i la mètrica Lectura i anàlisi de textos 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció d'actituds estètiques en la literatura Adquisició d'hàbits de lectura Valoració positiva de les obres de Joan Maragall i d'Eugeni d'Ors.

UNITAT 4: Allò que l'ull no veu	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El text expositiu (i 4): el paràgraf 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració de paràgrafs Utilització de procediments per a redactar treballs classe i fer exposicions orals 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de les tècniques per a l'elaboració de treballs i exposicions orals
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La història de la llengua (1): des dels orígens fins al segle XV 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de la història de la llengua des dels orígens fins al segle XV 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de l'estudi de la història lingüística
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> El vocabulari patrimonial i els préstecs Els relatius (i 2): relatiu possessiu i neutre Repàs morfologia verbal (4): la 2a conjugació L'oració (4): subordinades de relatiu <i>Si / sí / s'hi</i> L'abreviació (1): les abreviatures Repàs de fonètica i d'ortografia: <i>j, g, tj, tg, x, tx, ig</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Distinció entre lèxic patrimonial i préstecs lingüístics o manlleus Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció de la reflexió sobre l'origen dels mots Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> L'exposició oral formal 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració de textos expositius com a suport per a les exposicions orals formals 	<ul style="list-style-type: none"> Adquisició d'estratègies per a l'exposició oral de treballs acadèmics
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> La metàfora i la comparació Les Avantguardes 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació i aplicació de les tècniques de la metàfora i la comparació Lectura i anàlisi de textos 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de les tècniques literàries en l'ús de la llengua Adquisició d'hàbits de lectura Valoració positiva de les avantguardes com a moviment renovador i innovador de les lletres europees i catalanes

UNITAT 5: Colze a colze, pas a pas	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El text argumentatiu (1): estructura Els arguments. Tesi i antítesi 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació dels arguments i de l'estructura argumentativa 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció d'actituds afavoridores per a l'expressió de l'opinió pròpia
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La història de la llengua (2): segles XVI i XVII 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de la història de la llengua dels segles XVI i XVII 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de l'estudi de la història lingüística
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Les interferències lèxiques i semàntiques Els pronoms febles (1): el CD Repàs morfologia verbal (5): la tercera conjugació L'oració (5): les subordinades adverbials circumstancials <i>Per / per a</i> L'abreviació (2): els acrònims Repàs de fonètica i d'ortografia: [z] i [s] 	<ul style="list-style-type: none"> Ús de diccionaris convencionals i digitals en la correcció de treballs acadèmics Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció de l'ús de sistemes convencionals i digitals per a la correcció lingüística Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> L'argumentació oral formal 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració d'argumentacions per a la defensa i refutació de temes diversos 	<ul style="list-style-type: none"> Adquisició d'estratègies per a l'argumentació oral en l'àmbit acadèmic
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> El ritme poètic La poesia des de la Guerra Civil fins a l'actualitat: Vicent Andrés Estellés, Salvador Espriu, Joan Brossa i Maria Mercè Marçal 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i producció de textos amb ritme poètic Lectura i anàlisi de textos 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració del ritme en la poesia Adquisició d'hàbits de lectura Valoració positiva de les obres poètiques des de la Guerra Civil fins a l'actualitat

UNITAT 6: Ser jove, quina moguda	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El text argumentatiu (i 2): l'article d'opinió 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i producció d'articles d'opinió 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de les estratègies per a l'expressió de l'opinió pròpia
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La història de la llengua (3): ss. XIX i XX 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de la història de la llengua dels ss. XIX i XX 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de l'estudi de la història lingüística
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> Els neologismes Els pronoms febles (2): CI i la combinació CD i CI (1) Repàs morfologia verbal (6): els verbs irregulars més freqüents (<i>ser, estar, tenir, fer, voler, poder, anar, eixir i viure</i>) L'oració (6): subordinades adverbials finals, causal i consecutives <i>Doncs / perquè</i> L'abreviació (3): les sigles Repàs de fonètica i d'ortografia: <i>j, tj, g, tg, ll, i</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Aplicació dels mecanismes de creació de mots nous Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Adquisició d'hàbits per a l'ús de la precisió lèxica en l'expressió oral i escrita Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> Els diccionaris de neologismes 	<ul style="list-style-type: none"> Ús autònom de diccionaris convencionals i de correctors lingüístics digitals com a instruments per a la correcció lingüística 	<ul style="list-style-type: none"> Foment d'actituds positives per a la presentació de treballs acadèmics correctes lingüísticament
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> Les veus de la narració La narrativa de postguerra: Mercè Rodoreda i Enric Valor 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació i elaboració de seqüències textuais on apareixen diferent veus narratives Lectura i anàlisi de textos 	<ul style="list-style-type: none"> Foment d'estratègies per a la redacció Adquisició d'hàbits de lectura Valoració positiva de les obres de Mercè Rodoreda i d'Enric Valor

UNITAT 7: La publicitat, una qüestió de llengua i imatge	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El text publicitari: els arguments persuasius 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi i producció d'anuncis i d'eslògans 	<ul style="list-style-type: none"> Promoció de l'actitud crítica davants els missatges publicitaris
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> La planificació lingüística 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de la planificació lingüística de les llengües minoritzades, especialment del valencià 	<ul style="list-style-type: none"> Actitud positiva davant les polítiques de planificació de les llengües minoritzades, en especial del valencià
CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> La fraseologia (1): les solidaritats lèxiques; Verbs d'ús bàsic, antònims i sinònims Els pronoms febles (3): els pronoms atribut i predicatiu. Combinació de pronoms (2) Repàs morfologia verbal (7): derivats de <i>batre, cloure, fondre, metre</i> i <i>rompre</i> L'oració (7): subordinades adverbials condicionals i concessives <i>Perquèl per quèl per a què</i> L'abreviació (i 4): els símbols Repàs de fonètica: [λ]/[j]; ortografia: <i>tl, tll, l·l, mb, mpt, mm, nn, nv</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Aplicació d'estratègies de lectura de manuals de correcció lèxica i semàntica Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de l'actitud positiva per a la presentació de textos acadèmics amb precisió lèxica i semàntica Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNiques DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> El tractament de la informació: la precisió lèxica i semàntica 	<ul style="list-style-type: none"> Ús autònom de diccionaris de sinònims i antònims, en format convencional i digital 	<ul style="list-style-type: none"> Adquisició d'estratègies crítiques per a l'ús de les TIC en la correcció lingüística
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> El text teatral: la representació El teatre actual 	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de les tècniques de representació teatral Lectura i anàlisi de textos teatrals 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de les representacions teatrals com a tècniques de producció textual Adquisició d'hàbits de lectura Valoració positiva de les obres teatrals contemporànies

UNITAT 8: Un debat, de bat a bat	CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, NORMES I VALORS
COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> El debat: la refutació i la concessió 	<ul style="list-style-type: none"> Ús dels arguments per a rebatre i refutar opinions 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de les estratègies per a rebatre opinions
LLENGUA I SOCIETAT	<ul style="list-style-type: none"> Unitat i diversitat: la variació lingüística i l'estàndard 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació i ús de la variació lingüística 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de la variació lingüística i de l'estàndard com a varietat supradialectal
CONeixEMENT DE LA LLENGUA	<ul style="list-style-type: none"> La fraseologia (i 2): locucions i refranys Els verbs de dicció: <i>dir, parlar, etc.</i> Els pronoms febles (i 4): els pronoms CC i CR. La combinació de pronoms (i 3) Repàs morfologia verbal (i 8): les formes no personals del verb L'oració (i 8): subordinades adverbials comparatives L'ús de <i>ser</i> i <i>estar</i> en determinacions circumstancials de lloc El tipus de lletra: redona, cursiva i negreta Repàs de fonètica i d'ortografia: els sons de <i>gendre</i> i <i>ioga</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Aplicació d'estratègies de lectura de manuals de correcció lèxica i semàntica Discriminació fonètica de sons, ús de les convencions ortogràfiques, aplicació dels continguts conceptuals en contextos comunicatius i en la producció de textos orals i escrits 	<ul style="list-style-type: none"> Foment de l'actitud positiva per a la presentació de textos acadèmics amb precisió lèxica i semàntica Actitud i valoració positiva de les convencions fonètiques, ortogràfiques, morfosintàctiques i lexicosemàntiques
TÈCNIQUES DE TREBALL	<ul style="list-style-type: none"> El tractament de la informació: la precisió lèxica i semàntica 	<ul style="list-style-type: none"> Ús autònom de diccionaris de locucions i frases fetes i de refranys, en format convencional i digital 	<ul style="list-style-type: none"> Adquisició d'estratègies crítiques per a l'ús de les TIC en la correcció lingüística
EDUCACIÓ LITERÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> Els subgèneres de l'assaig L'assaig: Joan Fuster 	<ul style="list-style-type: none"> Identificació dels subgèneres de l'assaig Lectura i anàlisi de textos 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració de l'assaig com a gènere de la literatura de pensament Adquisició d'hàbits de lectura Valoració positiva de les obres de Joan Fuster

4. Distribució temporal dels continguts

UNITAT	TEMPS	AVALUACIÓ
Unitat 1: Fantàstica imaginació	setembre- octubre	1a avaluació
Unitat 2: Res no és el que sembla	novembre	
Unitat 3: Els moderns	desembre	
Unitat 4: Allò que l'ull no veu	gener	2a avaluació
Unitat 5: Colze a colze, pas a pas	febrer	
Unitat 6: Ser jove, quina moguda!	març	
Unitat 7: La publicitat, una qüestió de llengua i imatge	abril	3a avaluació
Unitat 8: Un debat, de bat a bat	maig-juny	

5. Concreció dels criteris d'avaluació de 4t curs d'ESO

Oferim en aquest apartat els criteris d'avaluació d'àrea de 4t curs d'ESO que estableix el decret curricular (enunciat general) i tot seguit les concrecions que en fem al material curricular de quart curs (subapartats de cada criteri).

1. Captar i extraure les idees essencials, les intencions i les dades rellevants de textos orals, de diferent tipus i distint nivell de formalització, com ara presentacions d'una certa extensió o conferències no massa extenses; identificar el propòsit, la tesi i els arguments de declaracions o de debats públics en mitjans de comunicació o en el marc escolar; reproduir-ne el contingut en textos escrits.
 - Distingir entre idees principals i secundàries en els textos orals de gèneres diferents i de graus de formalitat diversos.
 - Identificar la intenció comunicativa, la tesi i els arguments dels debats públics.
 - Aplicar el reconeixement d'idees essencials, les intencions comunicatives la tesi i els arguments dels textos orals a la producció de textos orals i escrits.
2. Aplicar els coneixements sobre el valencià [i el castellà] i les normes de l'ús lingüístic per a solucionar problemes de comprensió de textos orals i escrits, i per a la composició i la revisió autònoma dels textos.
 - Comprendre textos orals i escrits a partir dels coneixements lingüístics adquirits.
 - Produir textos orals i escrits d'acord amb la normativa lingüística.
 - Emprar tècniques adequades per a l'autorevisió de les produccions textuais pròpies.
3. Participar en situacions de comunicació, dirigides o espontànies, respectant les normes de la comunicació: usar el torn de paraula; organitzar el discurs, escoltar i incorporar les intervencions dels altres.
 - Tenir en compte les intervencions dels interlocutors en la producció de discursos planificats i espontanis.

- Intervenir en situacions d'intercanvi d'informació respectant les normes de comunicació
 - Respectar les regles de comportament lingüístic que generen les diferents situacions de comunicació.
4. Valorar el valencià com a vehicle de comunicació i usar-lo progressivament en situacions formals i informals. Incorporar el valencià a tots els àmbits d'ús de la llengua, especialment a l'àmbit acadèmic com a vehicle d'aprenentatge.
- Conèixer l'ús del valencià als diferents àmbits de producció (interpersonal, acadèmic, administratiu, mitjans de comunicació, etc.).
 - Fer servir el valencià en tots els contextos de comunicació, tant formals com informals.
 - Emprar el valencià com a llengua per a l'adquisició de coneixements a l'àmbit acadèmic
5. Fer ús de la mediació per a assegurar l'èxit de la comunicació oral i escrita. Actuar com a intermediari entre els interlocutors que no poden comprendre's de manera directa. Utilitzar la interpretació oral i la traducció escrita, així com saber fer resums i paràfrasis de la llengua de l'emissor quan el receptor no comprén el missatge original. Utilitzar els elements no verbals de la comunicació per a la comprensió perfecta de qualsevol interlocutor.
- Conèixer els recursos de la llengua que asseguren l'eficàcia comunicativa.
 - Emprar els recursos més adequats de la competència estratègica que permeten una comunicació eficaç.
 - Intervenir en les situacions comunicatives com a mediador lingüístic.
 - Facilitar la interpretació de missatges a persones que desconeixen la llengua.
 - Fer servir els elements de comunicació no verbal com a suport per a resolució de problemes de comprensió d'una llengua.
6. Sintetitzar oralment el sentit global de textos escrits, de diferent tipus i distint nivell de formalització, identificar-ne les intencions, diferenciar les idees principals i les secundàries, reconèixer-hi possibles incoherències o ambigüitats en el contingut, i aportar una opinió personal.
- Comprendre informacions donades mitjançant qualsevol tipus de text de nivells de formalitat diferents.
 - Analitzar i sintetitzar la intenció comunicativa de qualsevol tipus de text.
 - Distingir les idees principals i les secundàries de qualsevol tipus de text.
 - Identificar i resoldre adequadament les incoherències i ambigüitats de la informació.
 - Expressar opinions personals fonamentades sobre informacions donades mitjançant textos de tipus i formalitat diferents.
7. Elaborar el resum d'una exposició o debat oral sobre un tema específic i conegut; reflectir els principals arguments i punts de vista dels participants.
- Identificar la informació essencial d'una exposició o debat oral.
 - Resumir una exposició o debat oral sobre un tema específic i conegut que reflectisca els arguments principals i els punts de vista dels participants.

8. Fer presentacions orals clares, ordenades i ben estructurades, sobre temes relacionats amb l'activitat acadèmica o l'actualitat social, política o cultural, que admeten diferents punts de vista i diverses actituds sobre aquests, amb l'ajuda de mitjans audiovisuals i de les tecnologies de la informació i la comunicació. Ajustar-se a un pla o guió previ, seguir un orde lògic en la presentació de les informacions i arguments. Adequar el llenguatge utilitzat a la situació comunicativa i al contingut, i mantindre l'atenció del receptor.
 - Conèixer el funcionament dels mitjans audiovisuals i de les TIC com a recursos auxiliars per a realitzar explicacions orals clares, ordenades i ben estructurades, sobre temes relacionats amb l'activitat acadèmica o l'actualitat social, política o cultural.
 - Elaborar guions previs per a la producció d'exposicions sobre un tema determinat.
 - Aplicar les regles d'ordenació lògica en la presentació d'informacions i argumentacions.
 - Emprar els recursos lingüístics més adequats per a la comunicació oral i escrita pública i efectiva, adequada als participants, al tema i al context de comunicació.
 - Aplicar les estratègies comunicatives adequades per a mantenir l'atenció del receptor en una exposició.
9. Identificar i contrastar el propòsit en textos escrits de l'àmbit públic i dels mitjans de comunicació; comprendre instruccions que regulen la vida social i processos d'aprenentatge complexos; inferir el tema general i els temes secundaris; distingir com s'organitza la informació; contrastar explicacions i arguments i valorar l'eficàcia dels procediments lingüístics usats.
 - Identificar informacions concretes i la intenció comunicativa de textos escrits de l'àmbit públic i dels mitjans de comunicació.
 - Conèixer les instruccions més habituals que regulen la vida social i els processos d'aprenentatge complexos.
 - Inferir el tema principal i els secundaris d'un text escrit.
 - Emprar tècniques de treball per a l'organització de la informació.
 - Valorar l'eficàcia de les argumentacions emprades en les produccions lingüístiques.
10. Elaborar missatges en què s'integren el llenguatge verbal i llenguatges no verbals (icònic, gestual i musical), tenint en compte la situació de comunicació i comparar els procediments expressius d'aquests llenguatges.
 - Integar el llenguatge verbal i el no verbal en la producció de missatges.
 - Produir missatges que barregen el llenguatge verbal i el no verbal i que s'adapten a la situació de comunicació.
 - Analitzar i comparar els procediments expressius del llenguatge verbal i del no verbals
11. Identificar, en textos orals i escrits de distint tipus, imatges i expressions que denoten alguna forma de discriminació (sexual, social, relacionada amb el grup ètnic, etc.); explorar alternatives que eviten aquest ús i utilitzar-les en les produccions pròpies.
 - Identificar les expressions lingüístiques, gràfiques i icòniques que denoten formes discriminatòries envers els dos sexes, envers els grups social o ètnics i lingüístics.
 - Emprar les alternatives més adequades per a esmenar la utilització de fórmules discriminatòries.

- Utilitzar el llenguatge com a mitjà per a la resolució de conflictes.
 -
12. Integrar informacions procedents de diferents textos sobre un tema, amb la finalitat d'elaborar un text de síntesi en què es reflectisquen tant les principals informacions i punts de vista trobats com el punt de vista propi.
- Cercar informació sobre un mateix tema en fonts d'informació diferents.
 - Identificar els punts de vista dels emissors en informacions diferents sobre un tema determinat.
 - Sintetitzar informacions sobre un mateix tema procedents de fonts d'informació diverses.
 - Expressar el punt de vista propi sobre la informació obtinguda.
13. Crear textos escrits de diferent tipus (narratius, descriptius, expositius i argumentatius), en suport de paper i digital; adequar el registre a la situació comunicativa; utilitzar-ne l'estructura organitzativa per a ordenar les idees amb claredat i de manera coherent; enllaçar els enunciats en seqüències lineals cohesionades, amb un vocabulari ric i variat; respectar els criteris de correcció gramatical i ortogràfica. Valorar la importància de planificar i revisar el text.
- Produir textos escrits de tipus diferent, en paper i en suport digital: narracions, descripcions, exposicions i argumentacions.
 - Adequar el registre a cada situació de comunicació.
 - Aplicar les estratègies més adequades per a l'organització de les idees en un text.
 - Emprar els connectors i mots d'enllaç més adequats per a la cohesió textual.
 - Fer servir un vocabulari ric i variat en la producció de textos.
 - Aplicar els criteris de correcció gramatical i ortogràfica corresponent als continguts dels curs.
 - Valorar la planificació i la revisió dels textos com a fases de la producció escrita.
14. Conèixer la diversitat lingüística d'Europa, d'Espanya i de la Comunitat Valenciana; valorar aquesta diversitat com un patrimoni que ens enriqueix a tots i a totes. Identificar i localitzar les varietats dialectals actuals [del castellà (incloent-hi l'espanyol d'Amèrica) i] del valencià. Identificar i localitzar les llengües constitucionals.
- Conèixer la diversitat lingüística i cultural d'Europa.
 - Conèixer la realitat plurilingüística i pluricultural de l'Estat espanyol i de la nostra comunitat autònoma.
 - Valorar el patrimoni lingüístic i cultural propi com a forma d'enriquiment de la diversitat cultural.
 - Vèncer prejudicis envers la diversitat lingüística.
 - Promoure actituds positives cap a l'ús del valencià en tots els àmbits de comunicació.
 - Identificar i localitzar les varietats dialectals de la nostra llengua.
 - Identificar i localitzar les llengües constitucionals.

15. Identificar els trets lingüístics propis de distints usos geogràfics, socials i estilístics del valencià [i del castellà,] per mitjà de l'observació directa i la comparació de produccions diverses.
 - 15.1 Identificar les variacions dialectals i de registres.
 - 15.2 Analitzar contextos de comunicació reals amb presència de variació dialectal i de registre.
16. Conèixer i usar una terminologia lingüística adequada en les activitats de reflexió sobre l'ús.
 - Identificar els termes metalingüístics bàsics corresponents a aquest segon curs.
 - Aplicar els coneixements metalingüístics a la reflexió lingüística i a la millora de l'ús lingüístic.
 - Reconèixer les diferents unitats de la llengua, les seues combinacions i, si és el cas, la relació entre aquestes i els seus significats. Aplicar els coneixements sobre la llengua i les normes de l'ús lingüístic per a resoldre problemes de comprensió de textos orals i escrits, i per a compondre i revisar els textos de manera autònoma.
 - Identificar les unitats fonètiques, morfològiques, sintàctiques i lèxiques i semàntiques de la llengua, les seues combinacions i la relació de significats.
 - Comprendre textos orals i escrits a partir dels coneixements lingüístics adquirits.
 - Produir textos orals i escrits d'acord amb la normativa lingüística.
 - Emprar tècniques adequades per a la revisió autònoma dels textos propis.
17. Identificar el gènere a què pertany un text literari llegit en la seua totalitat; reconèixer-ne els elements estructurals bàsics i els grans tipus de recursos lingüístics; emetre una opinió personal; utilitzar aquests coneixements en la producció de textos d'intenció literària.
 - Identificar el gènere d'obres literàries completes.
 - Analitzar i valorar fragments i textos literaris complets.
 - Produir textos literaris o amb intenció literària d'acord amb els coneixements adquirits.
18. Utilitzar els coneixements literaris en la comprensió i la valoració de textos breus o fragments, amb especial atenció a les innovacions dels gèneres i de les formes (en la versificació i en el llenguatge) en la literatura contemporània.
 - Aplicar els coneixements literaris per a l'anàlisi i valoració de textos breus i fragments.
 - Comprendre i valorar especialment les innovacions en els gèneres i en les formes de la literatura contemporània.
 - Aplicar els coneixements adquirits en la producció de textos literaris o amb intenció literària.
19. Exposar una opinió ben argumentada sobre la lectura personal de relats d'una certa extensió i de novel·les des del segle XIX fins a l'actualitat; avaluar-ne l'estructura i l'ús dels elements del gènere, del llenguatge, del punt de vista i de l'ofici de l'autora o autor; relacionar el sentit de l'obra amb el seu context i amb la pròpia experiència.
 - Valorar críticament textos literaris narratius des del segle XIX fins a l'actualitat.
 - Analitzar l'estructura i l'ús dels elements del gènere, del llenguatge, del punt de vista i de l'ofici de l'autora o autor.
 - Relacionar l'obra literària en el context històric de producció.

- Relacionar el contingut literari amb l'experiència pròpia.
20. Explicar relacions entre les obres llegides i comentades, el context històric i literari en què apareixen i les autores i els autors més rellevants des del segle XIX fins a l'actualitat, per mitjà d'un treball personal d'informació i de síntesi, en què s'exposa una valoració personal, o d'imitació i recreació, en suport de paper i digital.
- Conèixer el context històric de producció de les obres literàries més rellevant de la nostra literatura des dels segle XIX fins a l'actualitat.
 - Relacionar el context històric amb l'estil i les característiques dels autors i autores.
 - Elaborar un treball d'investigació a partir de la recerca d'informació en diferents fonts d'informació de caire tradicional i digital.
21. Utilitzar els coneixements literaris en la comprensió i la valoració de textos breus o fragments, atenent especialment a les innovacions dels gèneres i de les formes (en la versificació i en el llenguatge) en la literatura contemporània.
- Comprendre i valorar l'evolució de les noves produccions literàries, sobretot pel que fa a les innovacions formals i en el llenguatge.
 - Aplicar els coneixements literaris per a l'anàlisi i valoració de textos breus i fragments, especialment les produccions literàries més innovadores de la literatura contemporània.
22. Establir relacions entre obres, autores i autors, i moviments que constitueixen un referent clau en la història de la literatura dels segles XIX i XX –incloent-hi els de les llengües constitucionals i de la literatura occidental– i els elements més destacats del context cultural, social i històric en què apareixen.
- Relacionar les produccions literàries pròpies des del segle XIX fins als nostres dies amb les literatures veïnes.
 - Analitzar la relació entre la pertinença a una comunitat lingüística determinada i la percepció d'un mateix context històric viscut.
23. Planificar i dur a terme, individualment i en equip, la consulta de diverses fonts d'informació, per mitjà de l'ús d'índexs, de fitxes i de diversos sistemes de classificació de fonts, aplicant mitjans tradicionals i noves tecnologies de la informació i la comunicació, en el marc de treballs d'investigació. Utilitzar els principis fonamentals del funcionament dels processadors de textos i ser capaç d'aplicar-los a treballs senzills d'investigació, fent ús dels mitjans informàtics complementaris (Internet, bases de dades, CD-ROM, DVD, etc.).
- Aplicar, individualment i en equip, les tècniques tradicionals i de les TIC per a la recerca, elaboració i presentació de la informació.
 - Consultar diccionaris generals i especialitzats i fonts d'informació diversa per a l'elaboració de treballs d'investigació adequats a l'edat.
 - Emprar els processadors de textos per a la redacció i la revisió de treballs d'investigació adequats a l'edat.
 - Emprar les eines informàtiques més habituals per a la consulta de fonts digitals i per a l'elaboració de textos escrits.

24. Identificar, en textos orals i escrits, imatges i expressions que denoten alguna forma de discriminació (de gènere, social, relacionada amb el grup ètnic, etc.), evitar-ne l'ús i utilitzar el llenguatge com a mitjà de resolució de conflictes.
- Identificar les expressions lingüístiques, gràfiques i icòniques que denoten formes discriminatòries envers els dos sexes, envers els grups social o ètnics i lingüístics.
 - Emprar els mecanismes lingüístics més adequats per a esmenar la utilització de fórmules discriminatòries.
 - Utilitzar el llenguatge com a mitjà per a resoldre conflictes.
25. Identificar els principals recursos utilitzats pels mitjans de comunicació per a elaborar i difondre informacions i opinions.
- Conèixer els mecanismes de producció dels diferents gèneres periodístics.
 - Analitzar els recursos que fan servir els mitjans de comunicació per a elaborar i difondre informacions i opinions.
 - Analitzar críticament els missatges publicitaris com a produccions lingüístiques portadores de valors explícits i implícits.

6. La lectura.

Dins d'aquest ús comunicatiu de la llengua, la lectura assumeix una importància capital, fins aplegar a ser-ne l'eix vertebrador. La lectura és una activitat imprescindible per a la comprensió dels textos i per al desenvolupament de la pròpia expressió oral i escrita, a més de constituir una tasca insubstituïble per al desenvolupament en l'alumnat de l'autonomia de l'aprenentatge. A classe es faran amb freqüència lectures en veu alta per acostumar l'alumne a les intervencions en públic i per demostrar, amb la seua entonació, la comprensió del text.

Per potenciar la capacitat lectora, però especialment el gust per la lectura, a banda dels textos a treballar durant el curs, s'hi assignen sis lectures per al curs. Cada alumne llegirà, de manera obligatòria els dos primers llibres de cada bloc, i podrà triar-ne algun dels altres, de manera voluntària.

Primer trimestre:

1. Granell, M. *L'illa amb llunes*, Ed. Tabarca. (17 d'octubre)
2. Agustín Fernández Paz *Tres passes pel misteri*, Ed. Bromera. (21 de novembre)

Lectures optatives:

3. Torrent, F. *Gràcies per la propina*, Ed. Bromera
4. Torrent, F. *L'illa de l'holandès*, Ed. Bromera
5. Verne, J. *Una hivernada als gels*, Ed. Bromera

Segon trimestre:

1. Torró, J. *El Justícia*, Ed. Bromera (23 de gener)
2. Uhlman, Fred *L'amic retrobat*, Ed. Columna Jove (20 de febrer)

Lectures optatives:

3. Pedrolo, M. *Joc brut*, Ed. 62.
4. Uhlman, Fred *L'ànima valenta*, Ed. Columna Jove
5. Uhlman, Fred *El retorn*, Ed. Columna Jove

Tercer trimestre:

1. S'ha de triar una obra de teatre, pot ser alguna de les següents, o una altra: (24 d'abril)
 1. Fo, D. *Ací no paga ni Déu*, Ed. Bromera
 2. Molins, M. *Monopatins (Skaters)*, Ed. Bromera
 3. Alberola, C. i Garcia, R., *Besos*, Ed. Bromera
2. S'ha de llegir una novel·la amb el vist i plau del professor: (22 de maig)

Lectures optatives:

A triar per l'alumne amb el vistiplau del professor

Cada alumne/-a ha de llegir, almenys, dos llibres dels proposats en cadascun dels períodes. Tot tenint present que LA LECTURA DELS LLIBRES ÉS CONDICIÓN NECESSÀRIA PER A PODER SER AVALUAT TANT EN CADA AVALUACIÓ COM EN EL CURS EN LA SEUA TOTALITAT.. En cada període, en les dates que s'assenyalen, es presentarà una fitxa-treball sobre el llibre que servirà de control de lectura. ÚNICAMENT la seua lectura. Llegir més d'un llibre en cada període significarà una millora de la qualificació d'avaluació.

7. Els materials de l'alumne.

En començar el curs es repartirà a l'alumnat:

- El quadre de la programació general i les lectures del curs
- Els criteris d'avaluació del curs en general.
- Les normes bàsiques de presentació que han de complir els treballs de classe.

A més l'alumne també disposarà de:

- El llibre de text Martines, J (Coordinador) i al., *Diàlegs*. 4t ESO. València: Llengua i Literatura. Ed Marfil.
- Els materials amb les activitats elaborades pel Departament.
- El quadern de l'alumne, d'acord amb les condicions assenyalades anteriorment.

8. El Quadern.

El quadern de l'alumne és una eina important del curs ja que esdevindrà el principal mitjà per a realitzar el seguiment del treball realitzat. S'hi reflectiran les diferents activitats de cada unitat i haurà de ser, per tant, objecte constant del procés d'avaluació, tant pel que fa als seus continguts, com pel que fa a la seua ordenació, organització i compliment dels criteris de presentació. S'exigirà la seua presentació amb els fulls numerats i units d'alguna manera, amb carpeta, anelles, funda de plàstic, etc.

El quadern ha d'estar format per fulls DIN A-4 totalment en blanc arxivats en una carpeta d'anelles. El fet d'utilitzar fulls en blanc és important ja que l'alumne s'ha d'acostumar a utilitzar el suport material de les situacions reals, i, per altra banda, ha d'aprendre ja un seguit de destreses de presentació importants socialment. Així mateix, el fet que siguin fulls d'una carpeta facilita i alleugereix la tasca de correcció del professor. Les normes de presentació dels treballs de classe i del quadern s'adjunten en un full que serà lliurat a la totalitat de l'alumnat el primer dia de classe.

PROGRAMACIÓ D'ORIENTACIÓ I INICIACIÓ PROFESSIONAL OPTATIVA DE 3r d'ESO

Rafael Àngel Carbonell

1. Introducció

L'Educació Secundària Obligatòria en la seua ampliació de l'edat d'escolarització contempla la possibilitat de formació de tot l'alumant. Una formació que ha de ser àmplia, general i versàtil, que facilite als xics i xiques en edat escolar la continuació dels seus estudis, de Batxillerat o Cicles formatius, o la incorporació al món del treball.

L'adolescent, en acabar la seua etapa de formació obligatòria, ha de prendre decisions importants: continuar estudiant o incorporar-se al món laboral. Si continua estudiant ha de tenir informació per poder triar l'opció encertada; si decideix accedir al mercat laboral la informació que puga tenir li ajudarà perquè trie una oferta adequada a les seues possibilitats i, si pot ser a les seues necessitats, a més que contemple les seues preferències.

La informació, per tant, és important per poder fer una elecció el millor que es puga, perquè l'alumnat en aquests anys, 14 a 16, es troba molt pressionat per l'entorn que l'envolta: la família, els amics, la societat, i moltes de les vegades pren decisions fruit de les complicitats, dels prejudicis i de la manipulació sobretot dels mitjans de comunicació. És per això que, com déiem abans, cal que tinga molta informació que li garantezca el major grau de llibertat a l'hora d'escollir el que vulga.

Ens agradaria que aquesta assignatura provocara en l'alumant una actitud reflexiva, li fomentara la capacitat crítica i que l'alumne o l'alumna esdevinguera el seu propi orientador.

Seguint els criteris de l'Ordre de 9 de maig de 1995 (DOGV 5-VII-95) de la Conselleria d'Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen les matèries optatives en l'Educació Secundària Obligatòria, la matèria s'estructurarà en dos grans apartats:

1. de caràcter orientador vocacional. L'alumne ha de conèixer els seus interessos i preferències vocacionals, ha de conèixer el significat del món laboral, la seua diversitat, els seus sectors, les professions, els rols, etc.. L'alumne ha de conèixer el seu entorn sociolaboral.
2. d'aproximació a una família professional que, en la mesura que siga possible, estarà connectada amb els centres públics de la comarca que proporcionen la seua formació.

2. Objectius de l'àrea.

1. Col·laborar en la formació de l'alumnat, ajudar-lo perquè puga obtenir el Graduat Escolar en Secundària.
2. Conèixer les seues possibilitats i els seus interessos.
3. Conèixer les possibilitats del món educatiu.
4. Conèixer les relacions del món laboral del seu entorn.
5. Analitzar els diferents sectors de la producció: sector primari, sector secundari, sector terciari.
6. Prendre consciència de les desigualtats i de les discriminacions que puguen existir en les diferents activitats laborals.
7. Analitzar una activitat productiva concreta.
8. Adquirir destreses per a la recerca d'ocupació.
9. Tenir confiança en ells mateixos en la seua capacitat d'intervenció en situacions de treball pràctic.
10. Fomentar el valencià en la seua pràctica diària.

3. Seqüenciació de continguts.

La seqüenciació dels continguts d'aquesta matèria seran els següents:

Primer trimestre: Aquest període el dedicarem a treballar el grau de coneixement que l'alumne té d'ell mateix, de les seues necessitats, de les seues possibilitats, dels seus interessos, etc... i a més del sistema educatiu actual en què es troben immersos.

Segon trimestre: Ens dedicarem a conèixer el món del treball i el mercat laboral. Estudiarem diferents professions relacionades amb el nostre entorn:

- Del sector primari: l'agricultura de l'Horta.
- Del sector secundari: una indústria de la comarca.
- Del sector terciari: hosteleria, professions liberals, una sucursal bancària, un magatzem de comercialització de productes de l'horta.

Tercer trimestre: Per tal de posar en pràctica tot el que hem treballat, durant els trimestres anteriors, el dedicarem a dues coses:

- Analitzar un producte de la comarca que passe pels tres sectors. Des de la seua producció, transformació i comercialització. En el nostre cas podem treballar amb algun producte per a la conserva, o la xufa.
- L'alumne elaborarà el seu propi projecte que contemplarà tot el que anem coneixent al llarg del curs.

4. Metodologia:

Hem de tenir molt present que aquesta assignatura no pot estar subjecta a l'explicació perpètua per part del professor, la qual cosa ens portaria al fracàs. L'alumne ha de ser protagonista actiu de la classe. És per açò que la dinàmica, activa, ha de potenciar la curiositat per resoldre, ells i elles, els seus interessos.

Treballarem individualment, per parelles i en grup petit o gran:

- Individualment, perquè els i les alumnes són individus amb situacions diferents i quasi segur singulars. La seua pròpia iniciativa ha de marcar la seua dinàmica d'aprenentatge.
- En parelles i en grup, perquè s'acostumen a intercanviar les seues pròpies experiències i augmentar el seu grau de coneixement; i així mateix mostren la seua disposició tant sol·licitar, com donar ajuda, al company o a la companya
- Col·lectivament, perquè en el gran grup s'aprèn a tenir iniciativa, a escoltar coses diferents, a prendre decisions, etc...

Quin ha de ser el paper del professorat?

La seua tasca ha de ser orientadora, possibilitar la seua pròpia experiència i marcar el ritme de treball, al capdavant que facilite l'aprenentatge de l'alumnat.

S'ha de defugir d'una classe dirigista que estiga, com passa tantes vegades, més a prop dels interessos del professorat que dels de l'alumnat. El mètode expositiu, important al començament de cada unitat, ha de donar pas al mètode interactiu en què l'alumnat mostre els seus interessos.

L'espai on es desenvoluparà la matèria:

Una assignatura com aquesta, on hi ha continguts teòrics, però, sobretot, és la pròpia experiència la protagonista, no es pot desenvolupar, exclusivament, en el recinte de l'aula. S'ha de prendre contacte amb el món laboral perquè pugui tenir les seues pròpies impressions, per tant es fa necessari l'eixida de l'aula. Caldrà combinar sessions a l'aula i sessions fora de la mateixa; sessions a l'aula de preparació i de reflexió sobre les visites.

Aquestes darreres sessions seran sobretot, per a tenir un contacte directe amb la realitat del treball. Hauran d'observar el món laboral directament per extreure les pròpies conclusions i a més, perquè es puguin superar determinats prejudicis.

Una de les coses que analitzarem en aquestes eixides és la relació home i dona amb el món laboral, per tal que comproven la gran quantitat de tòpics que hi ha al voltant de determinades professions. Caldrà veure si hi ha professions exclusivament d'homes, i professions exclusivament de dones. El treball: qui els compona, els papers masculins i femenins.

5. Material:

El material l'anirem confeccionant al llarg del curs. Aquesta assignatura no té un plantejament tradicional: no hi ha llibre de text que marque la dinàmica del grup.

Com deiem al principi el grup tindrà com a tasca prioritària arrebregar material:

- Articles de premsa
- Reculls d'anuncis
- Recull d'informació de diferents llocs: oficines d'ocupació, ajuntaments, sindicats, etc.
- Material que s'arrebregarà de diferents llibres, catàlegs, etc. editats per la Conselleria, Tu decideixes, informa't, etc.
- DOGV, BOE, etc.
- Vídeo

6. L'avaluació:

Cal tenir present que aquesta assignatura té un objectiu prioritari: orientar l'alumnat en la seua presa de decisions. Per això el que s'avaluarà, sobretot, és el procés que segueix al llarg del curs. Possiblement la satisfacció que pugui obtenir siga el millor criteri d'avaluació.

De totes les maneres, l'alumnat està immers, al llarg del present curs, en el seu període formatiu, la qual cosa ens obliga a seguir la seua evolució i emetre una qualificació per a cada avaluació. Per això, avaluarem el procés d'aprenentatge, la seua actitud més que la seua capacitat per a retenir la informació, defugirem de "l'empollada" i el seu control mitjançant els exàmens, que en aquesta assignatura no els veiem com el millor mitjà per obtenir informació sobre els seus coneixements; i altrament tindrem present, a l'hora d'avaluar l'alumnat, els criteris de promoció que establezca el Projecte Curricular d'Etapa.

Així mateix s'avaluarà en un 70% el treball desenvolupat per l'alumne, la realització de les propostes de treball que es duguen a terme al llarg del curs.

L'actitud que manifiquest al llarg de l'avaluació es qualificarà en un 25%:

- les seues intervencions a classe,
- la realització de les propostes,
- l'originalitat, etc...

Tindrà un valor del 5%:

- la presentació del treball d'acord amb les condicions exigides,
- la presentació dins els terminis previstos,
- la qualitat de la seua producció, etc..